

ДЕНЯТ СЕЙЧО МАЦУМОТО НА ЖЕСТОКОСТТА

героика и приключения

СЕЙЧО МАЦУМОТО ДЕНЯТ НА ЖЕСТОКОСТТА

Превод: Тодорка М. Барова

chitanka.info

Пролетният ден беше топъл. Един рекламен агент пътуваше покрай парк Хибия за към Ивадабаши. Пред светофара колата спря. Тази пресечка беше една от най-сложните в транспорта на Токио.

Точно в четиринадесет часа агентът имаше среща с представител на рекламния отдел на една фирма за лекарства. Сега закъсняваше и това го караше да нервничи. Погледна часовника си. Беше 13:32 часа. Онзи беше много зает човек и ако не успееше да пристигне навреме, можеше и да не го намери. Днес се решаваше съдбата на една много голяма поръчка и затова на всяка цена трябваше да пристигне навреме.

Колата дълго извиваше, докато накрая спря. Беше стигнал едва входа на парк Хибия. Попита шофьора кога ще се измъкнат от това задръстване и разбра, че ги чакат още пет светофара. Шофьорът, съвсем примирен, извади от джоба си цигара и запали.

Вече четири пъти светна и изгасна светофарът, а те все стояха. Така минаха цели пет минути и той си помисли, че дори да успееш скоро да се измъкнат, оттук до Кьобаши, където се намираще фирмата за лекарства, имаше още много светофари.

Рекламният агент все повече нервничеше.

Колите се помръдваха с няколко сантиметра, после спираха, после пак няколко сантиметра и пак спираха. Идваше му да изскочи от колата и да изтича до пресечката на Ивадабаши, а там да вземе някое попътно такси. Но колата им беше притисната от страни от други, също като тях безнадеждно чакащи коли. Хората в тях бяха като запечатани. В съседната кола зад волана седеше млад човек, до него много приятно момиче. Двамата, увлечени в разговор, дори не забелязваха какво става наоколо.

Колкото и да се ядосваше, нищо не можеше да се направи. Оставаше само да се отдаде в ръцете на съдбата. Дори да успееш, макар и със закъснение, да пристигне при своя клиент, все едно — щеше да получи от шефа си мъмрене. Все пак колко добре би било онзи да е още там, в кантората си. Какво го чакаше, ако не го завари на мястото му! И той започна да си въобразява колко хубаво би било, ако сега в колата имаше телефон и той можеше веднага да се свърже със своя клиент.

Погледна навън. Стотици спокойни лица. Беше ранна пролет и мнозина бяха без палта; пролетната свежест се чувствуваше въпреки бензиновите пари от потока коли.

Небето — през прозорчето на колата той виждаше само една тясна ивица — беше чисто и прозрачно, пълно с ярка светлина. Агентът за миг си спомни родния край, зеленината на полята.

Точно в този момент в малкото пространство небе се издигнаха черните сенки на няколко хеликоптера. Вероятно бяха хеликоптери на някоя вестникарска компания. Бяха решили може би в този ярък пролетен ден да снимат от птичи поглед града. Най-напред се появи един, след това още един, след него още. Ревът им просто режеше ухото.

Агентът погледна часовника си. В този миг колата се плъзна напред и се закова досами пресечката. Беше 13:41 часът. Отново го изпълни надежда, че можеше все пак и да успее.

Ревът на хеликоптерите се усилваше. Колата беше променила положението си и сега се виждаше повече небе. Нови три хеликоптера се извисиха над гъстата гора на парк Хибия. Следваха плътно предишните два. Той свали стъклото на прозореца, подаде глава навън и заоглежда небето. Първите два хеликоптера се бяха изгубили и сега останалите три с бръснещ полет преминаваха над парка.

— Какво ли е днес? — обърна се той към шофьора.

Всъщност можеше да бъде учение на силите за самоотбрана или може би беше карнавално шествие, организирано от някоя агенция по печата.

— Не знам — отговори шофьорът, — но само как отчаяно летят. И какъв отвратителен вой!

Най-после светна отново зелено, шофьорът сграбчи кормилото и колата се понесе.

Когато излязоха на Хорибата, откри се по-голямо пространство небе. Но колкото и да се оглеждаше, хеликоптерите вече не се виждаха. Бяха се загубили нанякъде. По небето плуваха само бели пухкави облачета.

Агентът забрави хеликоптерите и потъна в мисли за търговските си дела.

А струваше си да се замисли човек — тези хеликоптери откъде ли идеха. Те току-що бяха прелетели над парка, но откъде ли бяха излетели. Наблизо се намираще районът Нагата, в който нямаше нито една телеграфна компания, а само държавни учреждения и петте

хеликоптера изглеждаха странно и някак нелепо на фона на този декор. Но тази мисъл някак от само себе си изчезна.

На площада пред императорския дворец бяха спрели три автобуса с туристи. Със затоплянето на времето все повече и повече туристи ежедневно пристигаха в Токио.

От 13:30 в официалната си резиденция министър-председателят беше насрочил пресконференция с журналисти от най-големите вестници. Сега беше 13:21 часът. В просторната зала, в която щеше да се проведе пресконференцията, се бяха събрали вече няколко десетки журналисти. На дългата маса в центъра на залата имаше множество микрофони. Пресконференцията щеше да се предава и по телевизията и сега в един от ъглите на залата нагласяваха две камери. Всичко беше вече готово и чакаха само да се появи министър-председателят.

Шестдесет и две годишният министър-председател разговаряше в съседния до залата кабинет с един от лидерите на управляващата партия. До него стоеше държавният секретар и непрекъснато поглеждаше часовника си. Не беше никак лесна работа да се откачиш от такъв събеседник като този, с когото разговаряше главата на правителството. Докато разговаряше, министър-председателят хвърляше поглед върху ръкописа на словото, което му бе нужно за пред журналистите отгатък. Той, разбира се, не беше писал сам своето изказване. Бяха го съчинили държавният секретар и други негови подчинени. Пресконференцията, която щеше да се предава едновременно и по радиото, и по телевизията, щеше да бъде построена на въпроси и отговори, които бяха набелязани в ръкописа. Това бяха проблеми от областта на външната политика на страната, икономиката, финансите, образованието, строителството и др.

Разговорът на премиера с позастарелия либерал не беше нищо друго, а за някакво ходатайство. Бяха от една фракция и на министър-председателя му беше неудобно да го прекъсва.

Стана 13:32 часът. Премиерът сладко се прозя, като побърза да сложи ръка на устата си. Предната вечер бе прекарал в „дружеска беседа“ с представители на финансовите кръгове. Много отдавна не бе закъснявал толкова през нощта и сега се чувствуваше уморен. В момента, в който се опитваше да прикрие прозявката си, вратата шумно се отвори и в кабинета врълетя развълнуван един от секретарите му. Държавният секретар се опита да направи забележка

по повод на малко неприличното нахълтване, но онзи се приближи до него и започна да му говори нещо тихо на ухото. Държавният секретар пребледня. След това той се наведе и пошушна нещо на ухото на премиера. Той уплашено се взря в лицето на държавния секретар. Онзи гледаше някак унесено.

— Моля да ме извините — обърна се тихо министър-председателят към представителя на управляващата партия. След това с широка крачка се отправи към вратата, но почувствува, че краката му се вдървяват. След него тръгна и държавният секретар.

— Какво стана? — учудено се обърна към секретаря представителят на управляващата партия.

— А, нищо особено. Звънят по прекия телефон на господин министър-председателя от Управлението на силите за самоотбрана.

Старият представител на управляващата партия се изсекна и постави между дебелиите си устни цигара. В разговора си с премиера бе споменал, че военните му пречат, и сега го беше яд, че се е изпуснал. Всъщност той молеше да се издействува прокарането на железопътна линия в неговия избирателен район.

Слънцето влизаше през широкия прозорец, топлеше ласкаво гърба на стария човек и караше посребрялата му коса да блести. Този следобед в ранната пролет беше толкова топъл и приятен, че човек не чувствуваше никаква нужда от парното отопление.

Премиерът вдигна слушалката на един от телефоните в стаята на своя секретар. Сред десетината други телефони само този беше червен на бели ивици. Той беше специален, по който шефът на Управлението на силите за самоотбрана звънеше в резиденцията при изключителни случаи, в критически за държавата моменти. С напрегнато лице, по което играеха всички мускули, министър-председателят държеше слушалката и напрегнато се взираше в една точка пред себе си.

— Господин министър-председателят ли е? — чу се пресипнал глас в слушалката. В съзнанието на премиера изплува червендалестото лице на главния секретар на Управлението на силите за самоотбрана. В униформа той беше истинско олицетворение на военната чест и достойнство.

— Трябва да ви предам нещо много важно. — В слушалката гласът звучеше авторитетно. — Преди две минути се обади командувачият американските военновъздушни сили в Япония, за да

ми предаде срочно съобщение. Ще ви предам най-основното. Днес, в 14:50 часа, в Токио ще избухне отклонил се от траекторията си сателит, който носи петмегатонен ядрен заряд.

Главният секретар внимателно и малко тържествено повтори току-що казаното.

— Как така отклонил се от траекторията си? Какво значи „отклонил се от траекторията си“? — Гласът на премиера трепна.

Това оръжие е изстреляно от една тихоокеанска страна, която се намира на 110 хиляди километра оттук. Поради повреда в установката за разрушение, предадоха ни, ракетата не може да бъде унищожена във въздуха. Сега тя се движи право към Токио и до падането ѝ остават не много минути.

— Управлението нищо ли не може да направи? Не могат ли да бъдат използвани тези, как точно се наричаха, ракети „земя-небе“ за насрещна атака? — Премиерът просто крещеше в слушалката.

— Разбира се, всички възможни мерки са взети, но едва ли ще бъдат обезвредени всичките до една.

— Всичките до една? Нима са повече от една?

— Изстреляни са едновременно от пет различни бази. Японските сили за самоотбрана заедно с намиращите се на нашата територия американски военни сили ще направят всичко необходимо да ги обезвредят, но едва ли имаме право да се надяваме, че ще бъдат обезвредени всичките. Две-три от тях ще паднат над града.

— Пет мегатона! — едва поемайки дъх, изрече министър-председателят. — И непременно над Токио!

— Според изчисленията, те ще паднат в самия център на града с отклонение до 3 километра!

Премиерът се разтрепери, лицето му стана мъртвешки бледо.

— Въобще какво трябва да се прави?

— Само една ракета е достатъчна да унищожи напълно всичко в радиус 12 километра от точката на попадението. Ние, разбира се, ще употребим всички сили за тяхното унищожение, но минимум две няма да можем да спрем. Ще стреляме от всички бази от Хокайдо по протежение на цялото североизточно крайбрежие. Но в центъра на Токио ще избухне 10 мегатона ядрен заряд. Господин министър-председателят трябва бързо да реши какво ще правим с населението?

— Ало, ало. Всички ли военни от силите за самоотбрана знаят за ракетите с ядрен заряд?

— За сега само сме обявили, че ще се проведе учение. Не трябва да се плашат хората, нали?! Но ако вие решите, че ще е по-добре населението да бъде предупредено, то ние също ще последваме примера ви. Господин министър-председателю, разбирате, нали, че време за свикване на кабинета няма. Остава съвсем малко време и вие трябва сам да вземете решението.

От челото на министър-председателя потече пот, сякаш го обляха с вода. В напрегнатия му поглед се отрази само държавният секретар, който стоеше до него. Премиерът се олюля и се стовари на един стол.

— Какво става, господин министър-председателю?!

— Какво става? — опита се да го подхване държавният секретар.

Премиерът, отпуснал глава, с отворена уста, приличаше в този миг на омаломощен от жегата пес с изплезен език.

— След минути само центърът на Япония ще бъде заличен от лицето на земята. Към нас лети 10 мегатона ядрен взрив, погрешно изстрелян, отклонил се от пътя си. 10 мегатона! 500 пъти повече от атомния взрив в Хиросима.

Държавният секретар беше доловил от разговора за какво става дума, но когато чу ясно всичко със собствените си уши, изведнъж заприлича на мъртвец.

— Какво ще правим сега, а? Ще свикваме ли кабинета?

— Глупости — премиерът подскочи от стола. — Нима има време за това! Взривът ще настъпи в 14:50. За пет минути трябва да вземем окончателно решение.

Трябва да решим ще кажем ли на народа или не. Министър-председателят обикаляше трескаво из кабинета. Чувствуваше, че краката му се вцепеняват, че сърцето му всеки миг ще се пръсне, тревога раздираше гърдите му.

— Кажи, кажи какво да правим!

— А!

— Няма ли да му кажем? На народа? Или по-добре би било всички заедно със семействата си с готовност да посрещнат смъртта.

На държавния секретар му се струваше, че слуша гласа на съвсем непознат човек.

Вратата се отвори и в кабинета спокойно влезе секретарят на министър-председателя.

Господин министър-председателю, журналистите отгатък чакат. Вече закъсняваме с цели 4 минути.

— Ах, по дяволите! — едва ли не изрева държавният секретар. Гласът му по-скоро беше един вопъл. Младият секретар замръзна на мястото си. — Бързо идете при тях. И затворете добре вратата след себе си!

— Но журналистите...

— Не досаждайте! Секретарят изчезна.

— Господин министър-председателю — почти изстена държавният секретар, — в никакъв случай не бива да казваме на хората. Веднага ще възникнат вълнения. И нито армията, нито полицията ще бъдат в състояние да ги възпрат. По-добре е спокойно...

— Дайте ми да помисля, замълчете за 10 секунди. — Премиерът се отпусна на стола и обхвана лицето си с двете ръце. На държавния секретар му се струваше, че часовникът му просто трещеше, отмервайки секундите. Едва сега реалността се избистри в съзнанието му и той се почувствува като човек, изправен на гилотината, в последните секунди преди смъртта. Обхвана го панически страх. Трескаво преминаха през съзнанието му лицето на жена му, на децата, на майка му. Спомни си и за любовницата си от Асакуса.

За какво ли мислеше в този момент премиерът, скрил лице в ръцете си? Дали го тревожеше съдбата на японския народ или и той преди всичко мислеше за семейството си. Той имаше седем деца.

Държавният секретар тръсна глава, сякаш да прогони кошмара. Обзе го чувството, че въздухът около него се нажежава. Пет мегатона! Ако паднат две, стават десет мегатона! Взрив, 500 пъти по-силен от този на атомната бомба, пусната над Хирошима. Една петмегатонна бомба е в състояние да унищожи всичко в радиус 12 километра. А две такива бомби! С епицентър Токио — те щяха да сметат целия район Канто. Гъст смъртоносен прах щеше да покрие цялата страна.

Той си представи петте смъртоносни тела някъде там високо в небето, неотклонно държащи курс към целта.

Затрещя червеният телефон с белите ивици. Премиерът, стреснат, подскочи от стола. Винаги изпълненият с достойнство и

самообладание министър-председател сега имаше вид на хванато в клопка животно.

— Господин министър-председателят ли е? — Това беше главният секретар на Управлението на силите за самоотбрана. — Току-що получих съобщение от командувачия американските войски в Япония. След малко към вас се отправят пет хеликоптера. Ще се приземят в задния двор на Парламента, пред вашата резиденция, и на площада пред Националната библиотека. С тях ще заминат за Ацуги всички високопоставени държавни личности. От Ацуги те ще бъдат изведени от страната със специални транспортни самолети. Налага се да постъпим така, защото каквато и катастрофа да настъпи в Япония, нейното правителство трябва да бъде спасено и макар и в чужбина, трябва да продължи да изпълнява своите функции... Хеликоптерите трябва да кацнат в Ацуги най-късно след около 7 минути. Всички транспортни самолети са в пълна готовност и ще излетят едновременно от Татикава, Йокода и Ацуги... Ало, ало, чувате ли ме? Президентът изстена.

— Хеликоптерите вече се отправиха към вас. След две минути ще се приземят. През тези две минути трябва да решите дали ще кажете на народа за нещастieto... Господин министър-председателю, аз ще остана на своя пост до последния момент и ще ръководя действията на войската.

— ...

— Освен това американските военновъздушни сили ще се погрижат и за извеждането на дипломатическия персонал от посолствата на страните, обвързани с договор. Те също ще бъдат взети с хеликоптери, а от Ацуги ще напуснат страната с транспортни самолети. Американците настояват в седемте минути, през които самолетите ще кацнат в техните военновъздушни бази, нищо да не се съобщава на народа.

Американците не искаха да създават излишни вълнения, те се надяваха за 7 минути с военни хеликоптери да извозят до своите бази всички важни лица от управляващия апарат и затова настояваха за сега да се запази в тайна. Трябваше да се има пред вид и това, че освен с хеликоптери към базите в тези седем минути някои щяха да се отправят с колите си и затова не биваше да се допускат каквито и да било вълнения. Ако се събщи на народа, хеликоптерите едва ли щяха

да могат спокойно да стигнат до базите. За колите положението би било още по-сложно. На улиците щеше да се изсипе огромна обезумяла тълпа, която би заприщила пътя им.

Министър-председателят отчаяно се бореше със себе си, мъчеше се напразно да се успокои, виеше му се свят. С треперещ глас той разказа на изправилия се до него държавен секретар за разговора по телефона.

— Какво мислите да правим, а? Да постъпим така, както ни казват американците. Друг изход няма — преглътна секретарят.

Премиерът едва ли не изръмжа.

— Не говорете така. Американците искат да мълчим през тези седем минути. Нима е нравствено, нима е човешко да мълчим!

Държавният секретар погледна часовника си. Бяха изминали още две минути. Мъртвешки бледен, той рече:

— Ако кажем на народа, в цялата страна, пък дори и само в Токио да е, ще настъпят страшни вълнения. Тогава нито армията, нито полицията ще бъдат в състояние да се справят. Още преди взрива ще има хиляди убити и ранени. Затова аз мисля, че е най-добре да ги оставим да умрат, без да подозират нищо, да посрещнат смъртта неочаквано.

— Но — прекъсна го премиерът — аз бих искал да посрещна смъртоносния миг сред своето семейство. Ние всички сме японци. Всички ще се мобилизират в последната минута.

Като се поклащаше, премиерът крачеше нервно из кабинета.

— Значи, казвате, ще настъпят безредици. Но пред лицето на смъртта японецът умее да се мобилизира. А как през Втората световна война населението посрещна на Окинава стоварването на брега на войските на противника... Аз лично бих предпочел да посрещна сетните минути от своя живот сред семейството си. Да, сигурно сте прав, че ще възникнат безредици. Но къде оставяте полицията, войската? Те ще изпълнят дълга си докрай.

— Добре, да направим така, както казвате вие — почти извика държавният секретар. — А всъщност какво конкретно предлагате? Преди да известим населението, не е ли по-добре да се обърнем към войската, полицията и другите сили за обществена безопасност и да им наредим да вземат всички мерки...

Точно в този миг иззвъня червеният телефон. Секретарят подскочи, грабна слушалката, но веднага я подаде на премиера.

— Казват, че искат да ви предадат нещо от президента на САЩ.

Министър-председателят пое слушалката, от която се разнасяше уплашеният глас на министъра на външните работи.

— Господин министър-председателят ли е? Сега ще ви предам посланието на американския президент. Аз самият съвсем не разбирам смисъла му, но ще ви го прочета: „Драги господин министър-председателю, пред лицето на това съвсем неочаквано нещастие, което ще донесе на вашия народ и вашата страна неизмерими жертви и огромни загуби, искам да ви предам нашето дълбоко съчувствие и безкрайно съжаление. Натоварен съм да изразя също така дълбокото разкаяние и съжаление на приятелската вам страна, член на Организацията за мир и сътрудничество между страните в басейна на Тихи океан, която съвсем непреднамерено стана причина за това нещастие. Ние бихме искали да направим всичко, което е по силите ни, за да ви се притечем своевременно на помощ, но пред неизбежността на тази огромна катастрофа не ни остава нищо друго, освен да сведем глави и смирено да се покаем пред бога.

Вашата страна ще стане жертва на катастрофата, но аз се надявам дълбоко, господин министър-председателю, че благодарение на вашата мъдра намеса и на добрата воля на вашия изключителен народ жертвите ще бъдат незначителни. Сега в очакване на това нещастие наш дълг е открито да изразим готовността си да ви отпуснем достатъчно помощ, която ще компенсира загубите. Моля господ и провидението да ви помогнат“.

— Господине, какво означава всичко това? — министърът на външните работи отчаяно крещеше в слушалката.

Премиерът само сухо благодари и рече:

— Във всеки случай след пет-шест минути всичко ще ви бъде предадено.

— Ало, ало... — гласът на министъра на външните работи все още се чуваше в слушалката, която премиерът вече беше сложил на мястото ѝ.

В миг всичко в стаята се разтърси. Държавният секретар погледна уплашено към тавана. В този момент в кабинета се втурна

комендантът на резиденцията. Като видя вътре министър-председателя и държавния секретар, той се изпъна чинно и поздрави.

— Какво има? — държавният секретар разроши с ръка косата си.

— Ниско над самата резиденция летят два американски хеликоптера. Те май се канят да кацнат в средния двор и аз предположих, че може би сте получили някакво съобщение от американския главнокомандуващ.

— Да, да, разбрах — рече секретарят — съобщиха ни. Не успяхме да ви предупредим.

— Всички журналисти са се натрупали по прозорците и зяпат. Някои даже са изскочили и на двора.

— Успокойте ги. Кажете им, че пресконференцията с премиера ще започне след малко.

Комендантът хвърли поглед към премиера, който беше стиснал глава между ръцете си и изчезна зад вратата.

Секретарят се приближи към министър-председателя, който бе захлупил глава върху бюрото.

— Какво да правим?... Не, какво мислите, че трябва да направим?

— Какво ли! — обърна се към него в отговор премиерът. — Нали чухте какво каза шефът на Управлението на силите за самоотбрана. Той остава тук до последната минута, за да сподели съдбата на останалите. Аз също оставам.

Това е невъзможно! — извика секретарят. — Вие не сте обикновен човек. Без премиер как ще изглеждаме в очите на другите страни и няма ли те да посегнат на нас. Нали населението на районите, незасегнати от взрива, ще се разбунтува и именно там ще възникнат безредици. А левоекстремистките партии само това и чакат, за да организират въстание!

— Тогава какво да правим?

— По-добре е да се евакуирате някъде по-далеч с помощта на военните хеликоптери. А после може би е най-добре да заминете за Хавай.

— И там да съставим правителството на Япония? — възкликна с отчаяние в гласа премиерът.

— Но това е неизбежно! След това веднага ще се върнете в разрушено Токио... Много силно трещят тези хеликоптери. Сигурно

вече са се приземили в средния двор. — Секретарят впи поглед в часовника си.

— Вече са минали цели четири минути!

И двамата имаха чувството, че цялата стая е изпълнена със застрашителния шум от стрелката, която отмерваше равномерно секундите. Премиерът усещаше тялото си плувнало в пот, ръцете му безпомощно трепереха. Той скубеше косите си. Времето бавно и мъчително правеше душевната агония на стария човек непоносима.

— Слушайте — той едва успя да се изправи и каза с решителен тон, — аз искам да кажа всичко на японския народ!

— Така ли решихте?

— Но в края на краищата не загива цяла Япония. Само една част, нали? Токио и районът на юг от него. Останалата част от страната е застрашена от смъртоносния прах, там хората ще станат жертва на друга, бавна смърт. Трябва да им кажем за това, веднага, незабавно! Не можем безучастни да оставим да загинат 100 милиона души. Не, ще кажем!

— Господине, а вашето семейство?

Премиерът изстена. Семейството му сега си беше вкъщи, в Шибанихонеки. Той трескаво размисляше. Представи си ги вече натоварени на колата да летят по най-прекия път към летище Ханеда. „Колко ли време им е нужно, за да се спасят?“ — помисли си той. За подготовка две минути, а след това веднага в колата. Разбира се, ако са облечени. За колко ли можеше да се отиде до Ханеда? За половин час? Не, едва ли. Бяха необходими не по-малко от 40 минути. Но ако пред тяхната кола върви полицейска патрулна кола със сирена? Дали тогава ще успеят за 20 минути? По пистата до самолета пет минути и една минута за отлитане, при условие че машината е напълно готова. Премиерът почувствува, че от тези мисли му се завива свят.

— Не, невъзможно е!

— А?

Във всеки случай това ще бъде оправдание пред народа.

— Моето семейство също остава! — премиерът гледеше втренчено, с тежък поглед секретаря. — Вие също, съветвам ви, трябва да се решите.

Секретарят стисна с ръце главата си. Премиерът погледна часовника си. Оставаха още само 30 минути. Тъкмо си помисли, че

бученето на хеликоптерите вече не се чуваше, и в стаята нахлуха двама-трима американски войници. Водеше ги капитан с внушителни рамене. Хората от охраната страхливо и с недоумение се озъртаха зад тях.

Идват май да ни вземат — рече премиерът на държавния секретар. — Намерете бързо министъра на финансите, той е някъде тук из резиденцията, и го качете в хеликоптера. Той сигурно играе го. Господин А тука ли е? Какво става с господин С? Намерете и господин М!

Всичките бяха приближени на премиера. В кабинета си той беше назначил на отговорни постове свои бивши подчинени. И държавният секретар беше един от тях, като по този начин премиерът издигна честта на „момчето за всичко“. Секретарят тръгна по стайте, за да изпълни заръката на премиера, краката му се спъваха в зелените меки килими.

Министър-председателят направи знак на американските войници да почакаят и се приближи до специалния телефон.

— Главният секретар ли е — попита той с привидно укрепнал глас, — след осем минути ще направя възвание до народа. Вие обявете военно положение! Поставям цялата полиция под контрола на вашето управление. Поемете контрола и на целия държавен апарат, непременно на радиото, телеграфните агенции, вестниците и всичко останало!

— Слушам — отговори другият. — Всичко ще бъде така, както заповядате.

— Колко време ви е необходимо, за да предадете нарежданията си до всички инстанции?

— Не повече от две минути. С Главното полицейско управление и останалите служби имаме пряка телефонна връзка. Съобщение ще предадем веднага и по радиото, и по телевизията. За тези, които няма да го чуят, ще разпратим по целия град специални полицейски коли с високоговорители. За охрана на реда на всички главни транспортни възли ще бъдат поставени военни отряди и полиция.

— Друго?

— По-добре би било, ако господин министър-председателят лично съобщи на населението за извънредното положение, но уви,

време вече няма. За съжаление принудени сме ние, недостойните, да го правим.

— Да, да, предайте, предайте вие.

Ще приканим хората към възможно най-голямо хладнокръвие и самообладание. Ще наредим по радиото до последната минута да се предава класическа японска музика.

Изразът за класическата японска музика много учуди премиера.

— Да, някаква нежна успокояваща мелодия, която да трогва, да настройва сантиментално. Например „Огънчето на светулката“. Да, да, „Огънчето на светулката“, това е добре — говореше възбуден премиерът и в миг си помисли, че секретарят едва ли разбираше напълно от тези работи. Онези от радиото имаха грижата за това. Испита и противоречивото чувство, че главният секретар на силите за самоотбрана прекалено ревностно се вживяваше в новите пълномощия, които му се предоставяха. Започваше май да се възгордява.

— Господин министър-председателят е съвсем прав.

— Ало, ало, сред войската забелязват ли се някакви вълнения?

— Ами... — запъна се секретарят — засега само в една част.

— А, вече започнаха! Нима са разбрали какво става? Предполагам, че някой е подслушвал, когато сме разговаряли по прекия телефон. Само така е могло да стигне до частите и вече има опити за бягство. Премиерът простена.

— Но не мислете, че това е взело кой знае какви размери. Има нареждане да се стреля по всеки, който нарушава заповедта и се опитва да дезертира. Трябва обаче да ви кажа, че войската като цяло запазва присъствие на духа.

— А военноморските сили?

— В този момент три военни кораба се готвят да напуснат пристанището на Йокоска и да се отдалечат в открито море от зоната на взрива. Това се прави с цел да се запази тази толкова необходима нам военна сила. Но дали ще успеят достатъчно да се отдалечат, това още не знаем.

— Драги мои, със сълзи в очите съм принуден да замина отук до някоя военна база, откъдето напускам страната със специален самолет... Аз също като вас бих искал да остана със своя народ до последния миг на живота си, но съзнавам какво би станало със

страната ни, ако тя останеше без правителство, и съм принуден да се съглася и да замина.

Ама разбира се, господин министър-председателю. Вие не сте военен, вие сте друго нещо и сте длъжен да го направите заради всички нас, японците. А аз до сетния миг ще бъда на поста си.

— Дръжте се! Аз сега ще кажа истината на журналистите, които са се събрали тук... А с вас се прощавам, сбогом.

— Сбогом. Пазете се и бъдете здрав.

Премиерът остави слушалката разплакан. Огледа се. В кабинета бяха останали само дошлите да го вземат американски войници, а японските служители, които до преди малко се намираха тук, бяха изчезнали. Държавният секретар също никакъв го нямаше. Нямаше го и старият лидер от управляващата партия, който беше дошъл да моли за ходатайството. Всички бяха избягали. А може би тичаха към хеликоптерите, блъскаха се, бързаха да заемат по-сигурни места.

Премиерът отвори вратата. Журналистите шумяха разтревожени. Всички до един бяха наскочили от столовете. Разтревожили ги бяха хеликоптерите. Кацането на хеликоптери на американските военновъздушни сили в резиденцията на японския министър-председател нямаше подобен прецедент досега.

Премиерът се приближи до масата с безбройните микрофони и седна. Той най-напред посочи телевизорите.

— Моля да бъде прекратено предаването по телевизията!

Водещият програмата послушно изпълни заповедта. Не беше трудно да се прочете по лицето на премиера обзелото го напрежение.

— Да се прекъсне и програмата по радиото!

— Господин министър-председателю, какво е станало?

— Само след няколко минути по радиото ще бъде предадена заповедта на главнокомандувачия силите за самоотбрана.

— Нещо случило ли се е? — към премиера се втурнаха разтревожени десетки души.

— Какво стана с предаването по телевизията? Преустановихте ли го? А предаването по радиото прекъснато ли е?

Докато произнасяше тези думи, той оглеждаше всичко наоколо с нищо неவிждащи очи.

— Господа журналисти, само след 30 минути в Токио ще падне ракета. Изстреляна е от една страна, която се намира на 110 хиляди

километра оттук и е членка на Организацията за мир и сътрудничество между страните в басейна на Тихи океан. Изстреляни са всъщност пет бойни ракети с мощен ядрен заряд, които сега се движат право към Токио.

Сред журналистите в миг настъпи страшна паника, някои неистово закрепяха, понесоха се стонове.

— Истина ли е, няма е истина! — питаше кресливо един разчорлен журналист.

— Истина е. Получихме пряко съобщение от главнокомандувания американските войски у нас. Ракетите са пет на брой и всяка от тях има петмегатонен ядрен заряд. Те летят към нас.

— След колко минути ще паднат над Токио? — извиси се над останалите един тревожно гръмлив глас.

— След 28 минути и 10 секунди, в 14:50 часа. Журналистите се втурнаха през глава към вратата.

По пътя си събаряха всичко, повалиха премиера, някои, без да гледат къде стъпват, го газеха безжалостно. Някои от тях стремглаво се спуснаха към телефона, където се разгоря страшна борба. Блъскаха се, всеки теглеше към себе си, бързаше пръв да позвъни. Успя да сграбчи слушалката само един млад човек, който се беше сражавал наистина лъвски. Но щом видя как другите хукнаха към двора на резиденцията, той хвърли слушалката и побягна след тях.

В резиденцията остана само безпорядъкът от преобърнатите вещи.

Всъщност журналистите се биеха не за телефона, всички бяха същества, овладени от една мисъл — да се доберат до хеликоптерите. В двора се раздаде стрелба и петима-шестима от журналистите, които напразно се мъчеха да се доберат до машините, паднаха мъртви на асфалта.

Премиерът, плътно заобиколен от американските войници, премина през двора и се насочи към една от машините. Той едва-едва се влачеше и затова се остави да го качат в нея. И държавният секретар, и министърът на финансите, и престарелият лидер от управляващата партия отдавна се бяха настанили и сега поглеждаха страхливо към него.

Радиото в хеликоптера бърбеше бързо на английски. Предаваше съобщение, че радарите на остров X са засеки летящите към Япония

ракети. Остров Х, японско владение, се намираше на югоизток в Тихи океан.

Поправка на времето?

Беше 13:50 часът, когато главнокомандуващият силите за самоотбрана предаде заповедта си на Главното управление на полицията и на всички останали инстанции. Смисълът ѝ беше прост — от страната С са изстреляни пет ракети с ядрен заряд, които са се насочили към Япония, и две от тях в 14:50 часа ще се взривят над Токио. Следователно Управлението на силите за самоотбрана в момента поема върху себе си отговорността за запазване на обществения ред. Цялата полиция също преминава под командването на силите за самоотбрана. Тази заповед бе предадена по прекия телефон лично от главнокомандуващия.

— Моля, повторете още веднъж — крещеше в слушалката началникът на полицията.

— Няма никакво време за повтаряне. След по-малко от час над Токио ще избухне най-малко десетмегатонен взрив. Веднага разпратете на подходящи места из града коли с високоговорители, които да съобщят на населението. На всички централни кръстовища струпайте полицейски сили, които да бъдат готови да предотвратят евентуални безредици. Ще се наложи да се стреля, затова направете необходимото. След три минути по радиото и по телевизията ще бъде предадено екстрено съобщение. Край!

— Ало, ало!

На началника на полицията му се стори отначало, че някой си прави с него лоши шеги, но гласът, с който разговаряше преди малко, му беше толкова добре познат. Нямаше никакво съмнение, това беше главнокомандуващият силите за самоотбрана.

Заповедта на главнокомандуващия, предадена по телефона, беше безспорно доказателство, че става нещо страшно.

Като затвори телефона, главнокомандуващият се обърна към стоящия наблизо офицер, който беше нахвърлил текста на извънредното съобщение.

— Много лошо е казано, но нямаме време да го поправяме — с нервен глас каза главнокомандуващият. — Да се предаде по всички

радиостанции — и държавни, и частни. Повикайте хората, за да им обясня!

Най-напред влезе представител на държавната радиостанция. Главнокомандувачият зачете на глас съобщението:

До гражданите на Токио и до целия японски народ. От страната С, членка на Организацията за мир и сътрудничество между страните в басейна на Тихи океан, погрешно са изстреляни петмегатонни ракети с ядрен заряд, които летят към Токио и точно в 14:50 часа ще се взривят над града. Тяхното обезвреждане е невъзможно и ние се обръщаме с призив към целия народ и по-специално към населението на Токио да мобилизира цялото си хладнокръвие. Приканваме ви да запазите спокойствие и присъствие на духа. В името на запазването на обществения ред са вдигнати на крак цялата войска и полиция, за да не се стига до безредици. Приканваме в останалите 20 минути тези, които могат да успеят, да се върнат по домовете си и сред близките си и там да прекарат сетните минути.

Редакторът получи текста на съобщението в 13:52 часа. Съдържанието му го накара да се разтрепери.

Завеждащият информационния отдел прочете текста и остана като гръмнат.

— Отговорният редактор, къде е отговорният редактор!

Всички около него замръзнаха по местата си.

— Отговорният редактор къде е? Намерете го веднага! — завеждащият крачеше из коридора и неистово крещеше.

В държавната радиостанция без разрешението на отговорния редактор не можеха да бъдат предадени никакви, дори и извънредни съобщения. А в това време той обядваше в ресторанта, който се намираше в парка зад радиостанцията. Накрая един от служителите се досети къде може да е и позвъни там по телефона.

— Какво е станало? — с досада в гласа попита отговорният редактор.

— Нечувано! Ужасно!

— Нещо с някой от изпълнителите ли се случи?

— Ох, добре би било да е така... Тук позвъни главнокомандуващият силите за самоотбрана и съобщи, че след минути в Токио ще избухне атомна бомба. Трябва веднага да предадем съобщението по радиото и затова елате колкото се може по-скоро!

Да се предадат новини по радиото беше значително по-бързо и по-просто, отколкото по телевизията. Защото по телевизията обезателно в долния край на екрана се даваше кратко резюме на съдържанието. А вече нямаше време да се пише резюме, защото за това щяха да бъдат изгубени най-малко 10 минути.

Отговорният редактор дойде само за две минути. Дотичал беше много бързо, нещо необичайно за него — винаги спокоен и бавен, с ръце в джобовете и димяща цигара в уста и с нещо слонско в грамадното си тежко стъпващо тяло.

Сега лицето му беше станало мъртвешки бледо, с изскочили на челото синкави вени.

— Колко минути има още? — попита той.

— Двадесет и една.

— Прекратете предаването по радиото! Ще предадем извънредно съобщение. И предаването по телевизията спрете. Говорителите да бъдат готови пред камерите!

След това, като се позамисли, рече:

— Като свършите, бягайте!

И без неговото напомняне в студиото настъпи паника. Цялата сграда се изпълни със зловещи викове.

В този момент иззвъня телефонът. Беше от Управлението на силите за самоотбрана. Един готов да побегне, целият облян в пот служител сграбчи слушалката.

— Какво? От главнокомандуващия ли..., продължава ли се? Времето се продължава ли? — викаше в слушалката. — Как, има още време до падането им!... Изчислено по американско време ли? А, да, американците са също в паника, нали?... Но все пак ще паднат, така ли? Още колко?... Казват, че се продължава с още 54 минути ли? А, така значи, общо след 75 минути!

Още преди да е чул обяснението на служителя, отговорният редактор нареди.

— Времето се продължава! Така да се съобщи по радиото и телевизията!

— Шефе, а не е ли по-добре да не уточняваме, а? Да не казваме, че е от Управлението на силите за самоотбрана — смутено попита зад гърба му неговият заместник.

— Май сте прав.

Действително, как ли щеше да се възприеме една такава странна заповед! Реши все пак да пробват и това малко или много го поуспокои. И все пак, искаше му се да я предаде с необходимата тежест.

— Веднага позвънете в Управлението на силите за самоотбрана. А след това в Управлението на полицията!

Двама служители трескаво завъртяха телефоните.

— Заето е — едновременно докладваха те. Редакторът се разсърди.

— Не е само този телефон. Има и други телефони! Пет-шест души се струпяха и трескаво запрелистваха дебелия телефонен указател, но понеже всички нервничеха, никак не можеха да попаднат на необходимата страница.

В това време отговорният редактор нервно крачеше напред-назад. В миг ужасно му се прииска всичко това да е лъжа, излишна паника, зловредни слухове. Като разбра, че времето за падането на ракетите се продължава, той, който беше на границата да загуби разсъдъка си, отново си възвърна предишното спокойствие и хладнокръвие. В този миг вратата се отвори и връхлетелият в студиото закрепця.

— Шефе, радиокомпанията „Минхо“ вече предава съобщението!

— Какво! — извика отговорният редактор и изтича в съседното студио. Там вече се предаваше: „Извънредно съобщение! Обръщение на главнокомандувачия силите за самоотбрана до целия японски народ. От страната С, членка на Организацията за мир и сътрудничество между страните в басейна на Тихи океан, погрешно са изстреляни пет ракети, които в този момент летят към Япония. Американските военни сили, намиращи се у нас, заедно със силите за самоотбрана правят всичко възможно за тяхното обезвреждане, но пълното им унищожаване едновременно е невъзможно. Една или най-малко две от тях ще проникнат през обстрела и ще паднат в района на

Токио. Всяка ракета има петмегатонен ядрен взрив и той напълно ще унищожи Токио и района на юг от него. Ракетите се очакват да паднат в 15:09 часа. Към народа с възвание се обръща нашият министър-председател, а така също и президентът на САЩ, но тъй като времето на взрива приближава, те няма да бъдат четени по радиото. Всички са длъжни да се подчиняват на заповедта на Управлението на силите за самоотбрана и до последния момент да запазят хладнокръвие. Повтарям пак: Извънредно съобщение!...“.

Думите на говорителя вече бяха почти неразбираеми. Вероятно и той вече губеше присъствие на духа. Това по-ясно личеше на телевизора. Дикторът на компанията „Минхо“ седеше вдървено пред камерата, а по лицето му пробягваха нервни спазми. Обикновено спокоен, с лице, което изразяваше едва ли не известно пренебрежение към зрителите, сега той приличаше на призрак.

— Извънредно съобщение...

А в долната част на екрана нямаше резюме — и те не бяха имали време да го напишат. Дикторът отново и отново повтаряше със запъване съобщението.

— Вижте какво става! — изрева отговорният редактор на държавната радиокompания. — Ние излязохме големи бюрократи, разбрахте ли! Вижте колко ловки излязоха те! — Той сякаш беше забравил, че причина за тази бюрокрация беше самият той. Без негово разрешение програмата не можеше да бъде изменена дори с една секунда. За това беше необходимо специално разрешение, подписано и подпечатано с безброй печати.

Служителите, които бяха се втурнали да се ровят в телефонния указател, връхлетяха в студиото.

— Шефе, телефонът дава свободно. Свързахме се.

— Ах, по дяволите! И какво стана? Бързо, бързо говорете! — Отговорният редактор крещеше така, като че ли околните бяха много далеч от него.

— От Управлението на силите за самоотбрана се обади самият главнокомандуващ. Той заяви, че в заповедта изменения няма. Беше много ядосан и каза, че не е необходимо да се пита по сто пъти за едно и също нещо.

— Добре, разбрах — изпъшка отговорният редактор. Той беше вече взел решение.

— По всички програми да се предава само извънредното съобщение.

— А текста, как да съставим текста?

— Говорете най-главното. Нещо подобно на това, което току-що чухме. За специален текст нямаме време.

Всички говорители, които преди малко бяха нахлули в студиото, застанаха пред микрофоните.

— Още колко минути остават? — извика отговорният редактор, като разбра, че часовникът му изостава.

— Още 71 минути. Колко е точно часът?

— Сега е точно 13:58.

— Добре. Като свършите предаването, всички бягайте!... Или не, почакайте! След това пуснете музиката!

— Да, главнокомандуващият каза същото — рече онзи, който беше говорил по телефона.

— А каза ли какво е най-добре да пуснем? Е, хайде, добре, ще го измислим тук сами. Каква ли музика да пуснем — спокойна или такава, която да разпалва човек?

Всички се замислиха.

— Нямаме време за мислене. За три секунди трябва да решим — изрева отговорният редактор.

Отговорният за музикалното оформление на програмите предложи да пуснат джаз.

— Не, джаз не подхожда сега. Все пак, очаква ни смърт. Ние загиваме от оръжието на дружеска нам страна, членка на съюза, начело на който стои Америка. Не, американска музика решително не подхожда.

— Ей, да пуснем песента „Да защитим децата“, а? Нали? „Да защитим децата“ е добре! Сега, когато сме изправени пред перспективата да бъдем унищожени, по-подходяща мелодия едва ли има.

В студиото всички крещяха. Отговорният редактор изтича до прозореца и погледна навън.

От централния изход, от изхода за коли и от всички други врати стремглаво изскачаха изплашени служители. Те тичаха презглава към близката спирка. Някои се биеха за такси.

— Ха, влаковете май вървят!

Движението на колите ставаше все по-странно. Някъде от средата на колоната излиташе кола и се отправяше светкавично в съвсем неочаквана посока. Някои от тези коли връхлитаха върху недоумяващите минувачи и безмилостно ги прегазваха.

— Изглежда, успели са да чуят по радиото извънредното съобщение.

— Шефе, какво да правим? — обърна се към него заместникът му.

Останалите служители отдавна вече се бяха разбягали.

— След като съобщението бъде предадено три пъти, всички напускат студиото. От там нататък ще предава само студиото в Осака... Да, добре е тези, които докрай желаят да изпълнят дълга си, да останат на покрива и оттам да предават до последния момент какво става в града. Това могат да направят само хора, искрено предани.

— Да.

— До взрива остава около един час — рече отговорният редактор, като погледна току-що сверения си часовник. — Всички веднага трябва да се отправят по домовете си. Сигурно някои са успели вече да се скрият по мазета или в метрото. След взрива най-малко няколко часа, не, няколко дена няма да може да се излиза навън. А с прехраната?

— А ако им се раздаде варен ориз?

— Глупак! Откъде време за това. Всеки разчита сега само на себе си.

И на нито един от двамата не му мина през ума каква ли огромна яма би се образувала в радиус три километра от епицентъра. Щяха ли да помогнат тогава подземните помещения? Двамата имаха съвсем бледи познания за атомния взрив, пък и времето вървеше и нямаше за кога да разсъждават.

В този момент в студиото се разнесе гласът на говорителя, който зачете текста на извънредното съобщение. Гласът глъхнеше, трепереше, на места прозвучаваше особено пронизително.

Отговорният редактор се вслуша. Ставаше дума за възванието на министър-председателя към японския народ. Говорителят го четеше със съкращения.

Къде ли беше сега министър-председателят? И въобще какво ставаше с правителството? Къде се намираше то? „Вероятно, мислеше

си отговорният редактор, всички те бяха скрити в траншеите на някоя военновъздушна база!“

Ниско над сградата преминаха три хеликоптера и страшен шум изпълни студиото. Хеликоптерите бяха военни и сигурно бяха пратени да разузнаят какво става в града. Зави и сирена. Мъжът погледна през прозореца.

Сирената виеше пронизително. Няколко патрулни и пожарни коли преминаха бясно със също такъв силен и пронизителен вой. На улицата бяха настъпили объркване и безредица и, естествено, колите със сирени бяха тук, за да се намесят. Полицаи с микрофони предаваха на населението извънредното съобщение:

Граждани, четем ви извънредно съобщение. Важно съобщение... От страната С погрешно са изстреляни ракети. Молим гражданите да запазят присъствие на духа и да не нарушават обществения ред. Тези, които са близо, да се върнат по домовете си. На всички централни кръстовища има войска и полиция, които пазят реда и спокойствието. Обявено е извънредно положение и има заповед да се стреля по всеки, който с поведението си създава паника. И държавните, и частните железници се движат както обикновено, затова спокойно и без паника се изтегляйте от центъра на града. До всички граждани! Четем ви извънредно съобщение. Днес...

В този момент в студиото се разнесе мелодията на песента „Да защитим децата“.

— Май свършиха със съобщението?

Май ние също трябва да бягаме... Още колко остава?

— Още 69 минути — отвърна заместникът, обиден, че отговорният редактор единствен него не бе пуснал да избяга и да се спасява, както намери за добре.

— Значи, още един час и 9 минути. Семейството ми е в Асагая. Няма време да ги взема и заедно да бягаме. Никога не съм си представял, че в своя живот ще преживея такова нещо. Да умрем поне

спокойно. И вие направете така. Не, вие ми помогнете да изкараме колата. Ще ви взема, в една посока сме.

Но в двора на радиокомпанията не бе останала нито една кола. Всички бяха разграбени.

Остават още 63 минути

В канцеларията на Н-ското предприятие работеха много хора. Това бе грамадно помещение в една пететажна сграда близо до Тораномон. Канцеларията се намиреше на третия етаж. Прозорците й гледаха на изток точно над голямото кръстовище. Беше два часа, минала бе обедната почивка и сега всички бяха погълнати от работа.

Началникът на отдела стана от стола си и се приближи до прозореца. От своето място Сачико Тогами виждаше добре изправената до прозореца фигура на своя шеф. Тя прехвърли още две-три разписки, провери резултата със сметалото и в този миг шефът възкликна тревожно.

— Ей, май има пожар. Интересна работа!

Тези, които бяха близо до прозореца, наскочаха от местата си и се наредиха до началника си. Зданието беше ново, с широки и светли прозорци.

— Наистина, какво ли става? Сигурно пак катастрофа, а?

Един заяви, че това сигурно е нещо по-сериозно от катастрофа. Като чува това, наскочаха и онези, които до този момент седяха по местата си. Струпаха се зад гърба на шефа. Сбутаха се и на другия прозорец и на следващия до него.

Всички мълчаха озадачени, толкова озадачени от необичайното явление на улицата, че на никого дори през ума не минаваше да проговори, да запита нещо.

Сачико Тогами остави сметалото и със ситни стъпки се приближи до останалите. Приблжиха се и четири-пет други колежки. Те погледнаха в пролуките между раменете на мъжете и видяха, че долу с колите става нещо странно, настанала беше ужасна бъркотия.

Хората вървяха по тротоарите. Някои стояха отстрани и гледаха това, което ставаше с потока коли. Още никой не тичаше.

Колите се блъскаха една в друга. Някои успяваха да се измъкнат от задръстването, качваха се на линията на трамвая и с невероятна

скорост изчезваха...

Ставаше нещо немислимо. Хората се стичаха в гъсти потоци по тротоарите, никой не смееше да пресече. На платното колите се тълпяха, блъскаха се една в друга. Някои с пълна скорост се врязваха в тълпата и газеха онези, които имаха нещастieto да се окажат пред тях. Светофарът светна зелено и тълпата на пресечката се люшна, но отново всички ужасени се отдръпнаха назад. Прегазени тела се търкаляха на асфалта, потънали в кръв, а колите продължаваха да летят.

— Какво всъщност става! — задавено рече началникът на отдела.

Ставаше нещо катастрофално. Всичко това приличаше на измама, на лоша шега. Но невероятните неща не преставаха. Тук-там сред мирно крачещите по тротоара хора някои изведнъж изкрещяваха и се затичваха стремглаво накъдето им видят очите. Викове, вопли, стонове. Тези, които явно знаеха причината за всичко, махваха само с ръка и тичаха, обхванати от ужас.

Сачико погледна часовника си. Беше два часът и една минута. Обърна се и видя, че почти никой не беше останал на мястото си. От горния етаж по стълбите тичаха хора. Други тичаха от долу на горе, сякаш искаха непременно да се качат на покрива. Наистина ставаше нещо странно и необяснимо. И нито един полицай наоколо. Сачико се чудеше защо на никого не му минава дори през ума да позвъни на 110.

В този момент на кръстовището с трясък се сблъскаха три коли и се разлетяха в три различни посоки. Вдигна се пушек. Движението съвсем се разстрои, но прииждаха все повече и повече коли.

Сачико чу трясък от счупено стъкло. Тя погледна към небето. Самолети, големи и малки, шумно прелитаха.

Всичко продължаваше да е като насън. Сачико не искаше да вярва в това, което виждаше, не можеше да вярва. Долу хората като някакви безпомощни насекоми загиваха, премазани от колите. Тя почувствува, че губи разсъдъка си, и ужасена обхвана главата си с ръце. Един чиновник влетя в канцеларията и изкрещя:

— Ще избухне ядрена бомба!

— Ядрена! — служителите се обърнаха изумени.

— Предават по радиото извънредно съобщение. Вече няколко пъти повториха. И по телевизията също. След един час... Всички

бягайте, бързо бягайте!

Втурнаха се към стаята с телевизора. В кабинета на шефовете беше претъпкано. Човек можеше да си помисли, че предаваха състезание по сумо.

Някой включи телевизора. Отвън напиреха.

Сачико, до болка притисната отвсякъде, се повдигна на пръсти и погледна към екрана. Дикторът говореше нещо. Стори ѝ се, че предаваха някаква драма. Косата му беше разрошена, вратовръзката му извита на една страна.

— Молим... обръщаме се към всички... да запазят хладнокръвие и до последния момент да не нарушават реда. Тези, които живеят близо, да побързат да се върнат по домовете си. На централните кръстовища има войска и полиция... Извънредното положение... извънредно положение...

Дикторът се запъна, задави се, започна беззвучно да мърда устни. Ток премина през всички присъстващи. Никой не смееше да помръдне. Все още не беше станало ясно какво точно става, но това „извънредно положение“ даваше да се разбере, че става наистина нещо необикновено. Докато чакаха дикторът да продължи, на екрана се появи разкривено написан текст и съдържанието му постепенно започна да достига до съзнанието на присъстващите. „Предаваме ви извънредно съобщение. Днес от страната С погрешно са изстреляни ракети, които в 15:09 часа ще паднат над Токио. В 15:09 часа... Приканваме всички да запазят спокойствие...“ Понесе се странен шум, но не от телевизора, а от тези, които гледаха.

Сачико, за да не я съборят, се залепи за бетонната стена. Всички панически се втурнаха към изхода. Там се сблъскваха с тези, които не бяха чули и напиреха да влязат, изблъскваха ги. Една позната на Сачико служителка лежеше стъпкана и окървавена в ъгъла и стенеше. Най-после и тя успя да се измъкне в канцеларията. Там ставаше нещо странно. Никой не бягаше навън, всички се блъскаха между бюрата, отчаяно се въртяха като заблудени животни. Електрическият часовник на стената показваше 14 часа и 3 минути.

Нямаше нито едно що-годе спокойно лице. Някои бяха страшно бледи, други зачервени, трети имаха такъв вид, сякаш всеки момент щяха да получат кръвоизлив в мозъка. Сачико погледна бегло през прозореца. Бъркотията и паниката долу растяха. Колите бяха

задръстили съвсем кръстопътя, хората се опитваха да се измъкнат от тях.

Все пак служителите не се задържаха кой знае колко дълго в канцеларията. Всъщност изминали бяха само няколко секунди.

Канцеларията в миг се изпълни с викове, всички едновременно се втурнаха към стълбището. Сачико почувствува, че краката ѝ се схващат и тя не можеше да помръдне. Имаше и други като нея, които седяха по бюрата, закрили глави. Те също нямаха сили да мръднат. Отнякъде се появи началникът на отдела и с всички сили закрещя:

— Бягайте, чувате ли, бягайте! Само след две-три минути улиците ще станат съвсем непроходими.

Той самият презглава затича към стълбите.

— Сбогом. Който може да се спасява!

Гласът на началника на отдела извади Сачико от унеса, в който беше изпаднала.

Тя помисли за домашните си в Сетагая. Сега вкъщи бяха майка ѝ и братчето ѝ — гимназист. Баща ѝ работеше в едно издателство в Канда. В този момент ѝ се искаше да бъде при майка си, да посрещне заедно с нея смъртта.

Тя заслиза по стълбите, като се притискаше до самия парапет. Боеше се, че тълпата, която идеше отгоре, ще я помете и стъпче. Всички кой знае защо стискаха в ръце чантите си. Асансьорът беше спрял, повреден някъде между етажите. Тя най-после стигна до изхода. Пред очите ѝ притъмня. По улицата с викове се носеше обезумялата тълпа. Отвсякъде се чуваше женски плач.

На платното колите бяха спрели, нито една не можеше да потегли напред. В тях нямаше хора, бяха ги изоставили разбити и изпочупени от сблъскванията.

Трамвай също нямаше. Вестта за катастрофата по всяка вероятност бе успяла да обиколи целия град. Отнякъде гърмеше високоговорител:

„Приканваме всички граждани до последния момент да запазят хладнокръвие и да спазват ред и спокойствие... При неподчинение ще се стреля...“

В тези минути някои започнаха да грабят магазините. Всъщност това не беше истински грабеж, защото магазините бяха изоставени. Продавачи и собственици до един бяха изчезнали. Грабежа се неща за

ядене — хляб, сладкиши. Но тук нямаше блъсканица и бой. Никой нямаше време за излишни разпавии, всеки грабваше по нещо и бягаше. Млади момичета тичаха разплакани и викаха:

— Майчице, майчице!

Техните майки бяха в предградията, далеч от тях.

На Сачико ѝ се струваше, че откакто излезе от канцеларията и се измъкна навън, е минала цяла вечност. Погледна часовника си и разбра, че са минали само три минути. Беше 14 часът и 6 минути. Оставаха още 63 минути.

До входа в метрото тя отмина много окървавени, прегазени трупове, които се търкаляха направо на земята. Повечето бяха сгазени от коли.

Народът като черен водопад се спускаше надолу към станциите на подземната железница. Над тълпата се носеше неистов рев и едва ли можеше да се допусне дори, че това бяха човешки гласове.

И сред този ад се извисиха гласове:

— Не могат ли да ги унищожат тези ракети? Какво правят силите за самоотбрана?

— Министър-председателят къде е сега? Я да се покаже!

— Просто така ли ще свърши всичко!

— Като има обявено извънредно положение, къде са военните?

На входа на метрото имаше блъсканица. Тези, които бяха успели да влязат, пречеха на онези отвън, а прииждаха все повече хора.

Сачико беше притисната някъде по средата. На входа отново се сбиха, закрепяха, по стълбите се затъркаляха тела. Някъде отзад по високоговорителя пуснаха музика. Това бе Люлчина песен от Шуберт. „Дали точно това трябваше да пуснат сега — помисли си Сачико. — Когато корабът потъва, каква ли музика пуска капитанът на своите пасажери?“

Понесена от тълпата, тя най-после стъпи на платформата. Беше ужасно тясно, просто не можеше да се помръдне. Всеки чакаше влака, застанал на пръсти. Разбира се, всеки гледаше да се промъкне по-напред и навред избухваха кавги. На линията към Шибуйа се дочу тракането на влак. Тълпата се люшна напред и онези, които бяха най-отпред, се оказаха на ръба на платформата и закрепяха. Задните продължаваха да напират отчаяно. Хората безпомощно и със страшни писъци започнаха да падат на релсите. Точно тогава влакът бясно

премина и изчезна като нажежена стрела. От платформата го изпратиха с възмутени и отчаяни възгласи. На релсите останаха да се търкалят само пет-шест трупа, но никой не ги забелязваше. На другата страна на платформата, където спираше влакът за Гинза, центъра на Токио, нямаше жива душа. Само на отсамната страна, където спираше влакът за Шибую, се трупаха все повече и повече хора. Оставаше още един час. Всекиму се искаше да избяга колкото се може по-далеч от центъра, който щеше да се превърне в епицентър на взрива.

Идваше следващият влак. Тълпата отново завика, но и той отмина, без да спре. Този, който го караше, в този момент не мислеше за пътниците, а за себе си. На него също му беше скъпа всяка минута и той бързаше да пристигне на последната спирка колкото се може по-рано.

Някои от чакащите проумяха, че беше безполезно да се надяват да се качат и започнаха да се примиряват с тази мисъл. Те опитаха да си пробият път обратно към изхода, но това се оказа невъзможно. Оттам напиряха нови и нови вълни и не можеше да се направи дори и крачка.

Крясъците на хората отекваха в тунелите и ставаха още по-силни, по-зловещи.

Сачико започна да чете молитва. Ако и следващият влак не спреше, тя трябваше да умре, без да е успяла да зърне лицето на майка си. Никъде по платформата не се виждаха служители от метрото. Те бяха успели да избягат с по-първите влакове. Отзад все по-силно напиряха и на релсите паднаха още десетина души.

Влаковете от Гинза към Шибую се точеха непрекъснато. Нямаше закономерност в интервалите и те минаваха един след друг по четири-пет. А после за неопределено време тунелът утихваше. Воплите на хората не бяха в състояние да ги спрат.

В обратна посока влакове въобще не вървяха. Защото веднъж пристигнали в Шибую, те нямаше защо да се връщат обратно. Машинистите заедно с пътниците изоставяха влаковете на последната станция и бързаха да избягат колкото се може по-далеч. Затова в Шибую изоставените вагони се бяха нанизали в безкрайна редица.

Като разбраха, че никакъв влак няма да спре, хората решиха да тръгнат по линията през тунела към Шибую. Нищо друго не оставаше.

Тунелът беше много по-пряк път от улиците на града. Освен това тук под земята те бяха по-добре защитени от взрива, отколкото горе.

Двама-трима души дадоха пример и по-голямата част от тълпата скочи с рев на релсите. Тунелът на метрото не беше съвсем тъмен, тук-там светеха лампички. Пред ужаса на грозящата ги катастрофа хората не се бояха да навлязат в зейналата дупка на тунела.

Първите не бяха изминали и стотина метра, когато нещо изтрещя. Проблесна пламък, синкавобял като ракета. Пет-шест души паднаха на земята. Замириса на опърлени коси.

— Изключете електричеството! — закрещяха отзад.

Но само служителите от метрото знаеха как да направят това, а те всички бяха изчезнали. И все пак можеше да се изключи. Но тези, които вървяха най-отпред, прескочиха трупове и продължиха. Изведнъж по съседната линия профуча влак и изчезна в тунела по посока към Шибуя, на релсите след него останаха размазани няколко трупа. Пътят беше тесен. Той ставаше още по-тесен и от това, че всички се трупаха към средата. Всеки бягаше от стените — там имаше ток.

Отново проблесна светлина и няколко тела паднаха едно върху друго като съборени оловни войничета. От тях се понесе дим, тунелът се изпълни с неприятния мирис на изгоряла плът.

Всичко това подействува на Сачико като шок. Тя тръгна обратно по релсите, изкачи се на платформата и си запробива път нагоре по стълбите. Те бяха претъпкани от хора. Тя се заизкачва мъчително и бавно, като се притискаше плътно към стената. Чантата ѝ беше разкъсана, дрехите ѝ останаха без копчета, полата ѝ висеше на парцали. На бузата си имаше кръв.

Най-после успя да се измъкне навън. До смъртта оставаше около един час.

По улиците имаше войска. Тук-таме бяха спрели бронирани коли. Само това бяха промените, настъпили, докато Сачико беше в метрото.

Оръдията на бронираните коли бяха насочени в една точка някъде напред, готови за стрелба. Войниците бяха в пълна екипировка. По високоговорителите се разнасяше предупреждение:

— Молим всички да изпълняват заповедите. Нарушителите ще бъдат безпощадно разстрелвани.

Полицайте, които регулираха движението, също бяха бледи като мъртъвци. Нямаше нито една кола, която да отива към центъра на града. Всички до една се изтегляха към предградията. И всички те бяха претъпкани с хора. Имаше и камиони с имената на фирмите, на които принадлежаха, натоварени до краен предел със служещи.

А небето искреше в пролетната си синева. Слънцето се бе попреместило на запад и сенките на хора и предмети постепенно се удължаваха.

На бензиностанцията цареше още по-голям безпорядък. Около всяка колонка се биеха настървено, дърпаха маркучите, ругаеха се. Изведнъж врълетя грамаден тежкотоварен камион, като газеше по пътя си хора и леки коли. Шофьорът беше полудял. Чу се залп и камионът избухна в пламъци. По него стреляха от една бронирана кола. „Нарушителите да се разстрелват“ — гласеше заповедта.

Сачико, объркана, се спря. Много бяха тези, които нямаха повече сили да продължат. Те разбираха, че за един час бе невъзможно да стигнат до безопасно място. Отчаянието отнемаше силите им. Те като просяци седяха, облепени до стените на къщите. Останали им бяха сили само да плачат и сложили глави на коленете си, те ридяха безутешно. Тук-таме се смееха високо. Лудите ставаха все повече и повече.

Пред Сачико рязко спря камион. Напред безкрайната колона от коли не помръдваше. Мъжете в камиона огледаха Сачико и докато тя успее да се опомни, те протегнаха ръце и я издърпаха в каросерията.

— Къде отиваш? — попита я един.

— Отивам в Кьодо — отговори унило тя.

Мъжът изсумтя и я блъсна към другите мъже в камиона.

Мъжете започнаха да сверяват часовниците си. Всяка секунда живот беше неимоверно скъпа. Една секунда сега се равняваше на един час.

Напред си пробиваха път само тежките камиони. Отстрани на пътя горяха преобърнати леки коли, изтласкани от камионите.

Хората подобно на плъхове бързаха да напуснат потъващия кораб.

Небето се осея със самолети. Контролът по въздухоплаването също беше загубил своя авторитет. Летяха граждански и военни

самолети, като изпускаха гъсти кълба дим, някои от тях падаха направо над града.

Слънцето продължаваше да грее над покриви и улици. А някъде по това ярко спокойно небе летяха ракетите. Няколко милиона души трескаво си представяха огрените от същото това слънце искрящи туловища, които прорязваха със свистене небето и идеха към тях. И нямаше такава сила, която да може да ги спре.

— Сигурно няма да успеем — отчаяно викаха мъжете в камиона.

— Аз съм още нормален. Но Шибуя не знам.

— Не искам да умирам, не искам! — ревеше друг.

— Не искам тук да умирам. Искам да прегърна жена си и децата си и така да умра, ако трябва. Не искам да умирам сред съвсем чужди и непознати хора, не. Тръгвам пеша. Ще стигна на всяка цена до къщи, каквото и да става ще стигна!

— Глупак! Нищо вече не можеш да направиш — процеди през зъби друг.

— Аз пък се примирих. Сам човек съм, все ми е едно. И пари нямам, и в службата не успях да се издигна. Искане ми се да видя сега онези, дето се подмазваха на началниците. Ей, къде си ти, господин В, дето беше на седмото небе от щастие, че те направиха завеждащ отдел, а? Сега там горе ще те посрещнат с подобаващи за един такъв шеф почести, нали?

Изведнъж някой сграбчи Сачико. Тя почувствува, че я захапах за врата, и изкрещя. От поклащането на камиона всички в него се олюляха и в този момент един младеж стовари юмруци върху главата на мъжа, който държеше Сачико, Мъжът бавно се отпусна надолу, но този път със смях я сграбчи младежът. Той я притискаше силно с едната ръка, с другата рошеше косата ѝ. — Спрете! — крещеше отчаяно момичето.

Камионът не спираше. Тя се изскубна от ръцете на младия човек и понечи да скочи, но други мъжки ръце я сграбчиха още по-силно. Но Сачико все пак успя да скочи на земята. Падна и се претърколи. Колите отзад се приближаваха. Тя ужасена затвори очи и остана като вдървена да седи на земята. Колите минаваха на милиметри от нея. Тя сякаш се събуди от кошмарен сън. Точно тогава колоната от коли спря. Сачико скочи и изтича на тротоара. След това свали обувките си и затича боса.

Тя се сля с тълпата, която я мачкаше, блъскаше и носеше напред. Изкачи така височината, откъдето се виждаше като на длан станцията Шибуя, заляна от море и хора. Сред общите крясъци се чуваше металният глас на високоговорител, който отекваше като залп.

Сачико изведнъж си спомни за своя любим. Той работеше в Маруноучи и беше толкова весел и мил. А иначе живееше в Шинджуку. Сега Сачико чувствуваше, че не може да мисли за нищо друго освен за него. Лицето на майка ѝ се изгуби някъде далеко, далеко.

От Шибуя до Шинджуку можеше да се отиде пеш за един час. Но дали той се е върнал вкъщи, това тя не знаеше. Сачико вече не можеше да мисли за друго. Струваше ѝ се, че той обезателно е там, не можеше да бъде иначе, там е, върнал се е. Друго не ѝ идваше на ум.

Момичето погледна часовника си. Оставаха още 43 минути. Ако тичаше, сигурно щеше да успее. Нямаше смисъл да се качва на трамвай, пък и те едва ли вървяха, защото улиците бяха задръстени от коли.

От високоговорителя пред полицейските постове се разнасяше музика, чуваха се гласове. Пуснали бяха някаква приспивна песен, скучна и мудна. Но тя действуваше наистина като успокоително — премахваше възбуждението и притъпяваше нервите. Сачико избра друга улица и тръгна бързо по нея. Тук също колите безжалостно мачкаха хората, тълпата грабеше магазини и ресторантчета. От двора на един храм изтрещя оръдеен залп. Това беше предупреждение. Онези, които дръзнаха да нарушат заповедите, щяха да бъдат най-безжалостно унищожавани.

— Къде ли се целят тези оръдия — викаха в тълпата.

— Сигурно искат да ни унищожат като пушечно месо. Враговете са другаде, ей!

— Стреляйте срещу войската! — крещеше един и размахваше гневно ръце.

— Войската е насочила дулата на оръдията към народа! Войската е нашият враг!

— Престани! — викаха отзад полицаи. Но човекът продължаваше, не искаше и да чуе. И когато, тъкмо отворил широко уста, искаше да продължи, дребното му тяло се олюля и тупна на земята сред тълпата.

На много места из улиците се колежа. Пред една православна църква свещеник в черно расо четеше молитва. Вярващите, коленичили, повтаряха след него в екстаз. Свещеникът повтаряше безкрайно едни и същи слова. Целите същества на молещите се изразяваха всеотдайна покорност и отчаяна молба. Хората вдъхновено запяха и всичко наоколо утихна. И тази тишина можеше да се сравни само с тържествената тишина в концертна зала. Но изведнъж сред множеството се изправи млада жена, вдигна нагоре ръце и закрещя. Като посочи жената, свещеникът обърна поглед към небето и извика: — Прости ѝ господи! Тя иска да дойде при тебе, боже, но не може да се реши.

Пред църквата спираха и хора невярващи. От мелодията на химна, който се носеше, краката им сякаш омекваха. Пет-шест жени, които до този момент седяха настрани от множеството, се втурнаха към свещеника и паднаха в краката му.

— Кажи ни, отче, как да се молим!

Той ги погледна с мек професионален поглед, но и неговото лице беше останало без капчица кръв. Свещеникът само повтаряше „О, господи, о, господи“.

А тълпата непрестанно се точеше. Улицата, по която вървеше Сачико, изведе на широк булевард. Обикновено тук вървяха винаги много коли. Мнозина от хората сега носеха раници на гръб.

Разнесе се силен глас:

— Граждани, сега ще чуете речта на министър-председателя... Сега ще чуете речта на министър-председателя.

Хората забавиха крачка. Откакто се започна всичко това, за пръв път щеше да говори премиерът. Досега по радиото слушаха само дикторите.

— Граждани... — се чу познатият дрезгав глас на министър-председателя. Гласът в микрофона звучеше малко неестествено. — Сега, когато се обръщам към вас, се намирам в сградата на радиото в Осака. Всички граждани на Токио и на района на юг от града вече са чули извънредното съобщение. От страната С, членка на Организацията за мир и сътрудничество между страните в басейна на Тихи океан, са изстреляни погрешно ракети, които след около един час напълно ще унищожат Токио и района на юг от него. Като казвам погрешно, това наистина е свършено случайна грешка.

В гласа на премиера имаше известна приповдигнатост като при изпълнение на сцена.

Всъщност министър-председателят пристигна с хеликоптера в Ацуги. Когато военният самолет, който трябваше да го отведе в чужбина, се издигна над земята, стана известно, че до падането на ракетите времето се удължава. Това промени плановете му и той нареди да кацнат в Осака.

В случай на неочаквано произшествие предаванията на държавната радио-телевизионна компания от Токио се преустановяваха и започваше да предава радиостанцията от Нагоя. Но сега от ядрения взрив беше застрашена и Нагоя, затова се наложи да променят установения ред и да водят предаванията от Осака. Не беше обаче необходимо да се обяснява всичко това подробно на народа... А гражданите на Токио вървяха и в ушите им отекваше познатият дрезгав глас на премиера. Слушаха и преживяваха последните минути живот. Никога досега не се беше случвало речта на премиера на някоя страна така пълно да овладее душите на народа.

— ... Молим всички да посрещнат положението с необходимото съзнание. Обръщаме се към нашия славен народ, към всички японци да изпълняват заповедите на нашите войници и полицаи. В противен случай бедствието ще вземе още по-големи размери. Ние, целият наш японски народ, до последния миг ще се държим достойно и гордо ще посрещнем съдбата си. От всички краища на земята ни изпращат съчувствията си за бедствието, което предстои да ни сполети. Същевременно отвсякъде сега гледат с внимание на нас. Именно заради това най-настоятелно моля всички японци със своето поведение в сетния час да запазят неопетнено високото име на нашата славна страна. Вече е въведено извънредно положение, за да бъде навсякъде запазен общественият ред. Аз също ще изпълнявам дълга си, каквито и външни фактори да се намесят и да ми попречат. Но ако сега си подам оставката, това едва ли би била най-вярна стъпка в този момент, защото аз считам, че след нещастieto ще трябва да се отдадем изцяло, за да се направи необходимото за заличаване на всички последици... Отново отправям молба към всички да спазват установения порядък и гордостта и честта си на японци. Гледат ни хората от целия свят. Да не правим неща, които могат да ни посрамят.

— Какви ги приказвате! — ревяха и негодуваха хората по улиците.

— Ние да разбираме! А вие къде сте, господа!

Кабинетът на министрите се беше настанил в градския съвет на Осака. Не беше официално обявено, но се смяташе, че Осака е извън всякаква опасност от атомния взрив. В специално пригодена за случая стая държавният секретар непрекъснато поддържаше пряка връзка с главнокомандувачия силите за самоотбрана и с началника на полицията. За положението в Токио тук се съобщаваше всяка минута.

— Сега особено големи вълнения няма — докладва началникът на полицията. — Цялото градско население вече чу по радиото и телевизията извънредното съобщение, но това до този момент не е предизвикало кой знае какви вълнения. Най-тревожно засега е в трафика, има задръствания по всички централни магистрали.

— А какво прави населението? — попита държавният секретар.

— Във всеки случай е по-спокойно, отколкото очаквахме. Заповедите се изпълняват и населението в пълен ред се изтегля от зоната на взрива.

— Как се изтегля, с коли ли?

— И с коли, и пеша.

— Пеша ли! — удиви се държавният секретар. — Нима могат да се спасят, ако вървят пеша!

— Остава още един час и все пак има възможност, макар и малка. Хората са обзети от надежда.

— А движението?

— Метрото работи. Влаковете също изцяло се движат. Към Токио, разбира се, не идва нито един влак. Съгласно заповедта на главнокомандувачия силите за самоотбрана, всички влакове, които се движат в посока към Токио, вървят на изток само до Сендай, а на запад до Нагоя. Влаковете стигат само до тези станции и се връщат обратно.

— Влаковете, които напускат града, могат ли да извозят цялото население?

По гарите са мобилизирани всички влакове и свободни вагони за превозване и на добитък. Ще се използва всичко възможно. Пътниците са страшно много. Разбира се, ще пътуват безплатно.

— А някакви инциденти?

— На места има сблъсквания. Ние предвидихме, че ще има жертви, но е трудно предварително да се определи точният брой.

— А какво става на летището Ханеда?

— Излитат всички пътнически самолети. След час ще са кацнали в безопасна зона в Нагоя, Сендай и Ниигата, Дотам на самолетите са им необходими само около 40 минути. Ще успеят да се отдалечат достатъчно. Дава се, разбира се, предимство на прелетелите от чужбина самолети. Те ще се отправят в Сапоро и на юг във Фукуока... А сега към летището са се отправили хиляди коли.

— И всички желаещи няма да могат да заминат?

— Да. Най-напред ще бъдат качени всички, които имат отношение към авиокомпанията, а след това обикновените хора.

— А освен това?

— Използуваме, доколкото е възможно, и военни самолети. Има много семейства на военнослужещи.

— А какво става със самолетите на прескомпаниите и други такива?

— Но те са малки и не могат да поберат кой знае колко народ. Тях използват служещите и техните семейства. Същото и с хеликоптерите.

— Всички ли полицейски сили са на поста си?

— За съжаление... — началникът понижи глас, — точно сега една трета от хората са напуснали постовете си и са се разбягали. И за останалите не можем да бъдем сигурни.

Държавният секретар си помисли, че независимо от изявлението на главнокомандуващия силите за самоотбрана 80 процента от хората щяха да напуснат постовете си и да се разбягат.

— Има ли опасност да избухнат вълнения?

— Засега няма. Но за всеки случай сме поставили навсякъде въоръжени полицаи със заповед да стрелят по всеки, който се опита да наруши реда.

— Колко убити има досега?

— Около стотина души.

— Да, разбрано... желая ви успехи — държавният секретар грабна другия телефон.

— Главнокомандуващият ли е?

— На телефона главнокомандуващият силите за самоотбрана.

— Здравейте, как сте. Какво става с армията?

— Една трета от хората ни са се разбягали. За съжаление, продължават да бягат. Но тези, които са по местата си, изпълняват честно дълга си и за това можете да бъдете спокойни.

— Какво е разположението им?

— По всички възлови места в града са струпани бронирани коли и добре въоръжена войска. На местата, където се очакват вълнения, се дават предупредителни залпове.

— А какво е настроението на хората?

— Те са японци и ще посрещнат нещастieto с необходимата готовност... Аз се обърнах по радиото към народа с призив да запази хладнокръвие и достойнство с цената на всичко...

Министърът на външните работи влезе при премиера. Той беше висок човек с плоско лице. В него имаше нещо остро, заради което му бяха прикачили прякора „рак“. Министърът се изправи пред премиера.

— Господин министър-председателю, трябва да вземем решение.

Вестта, че смъртоносният прах от взрива представлява опасност за цялата страна, беше се вече разпространила. На площада пред временното седалище на правителството в Осака се бяха събрали хора. Те бяха сега най-малко пет пъти повече от демонстрантите, които протестираха срещу подписването на японско-американския договор за безопасност. А тогава демонстрациите приличаха на война. Сега тълпата гледаше към четвъртия етаж, където се беше настанил министър-председателят. Разнасяха се викове, подсвирквания, някои пък се опитваха да успокоят множеството. Тук, в Осака, също имаше големи вълнения. Хората искаха от градските власти да направят всичко възможно, за да защитят града от ужасите.

— Какво има? — изваден от унеса, премиерът погледна министъра на вътрешните работи. Сега най-малко нужда имаше от него.

— Преди малко разговарях с главния прокурор на Токио. Към него са се обърнали началниците на всички затвори там. Не знаят при това положение какво да правят със затворниците.

— Какво! — премиерът не можа веднага да схване смисъла на това, което чу, защото в главата му нахлу кръв. Стори му се, че му прилошава.

— Прокурорът пита да освобождават ли затворниците и въобще какво да се прави с тях.

— Правете, каквото знаете, аз нищо не разбирам.

Да видим какво ще излезе, ако сега в тази каша вземем и пуснем на свобода и затворниците.

— А можем и да ги унищожим!

— Никакво унищожаване! И въобще престанете да говорите такива неща. От ядрения взрив ще загинат невинни хора, които не са извършили никакво престъпление. А за престъпниците какво да кажем...

— Аз също мисля така, но има известни трудности.

— Какви?

— Постъпиха категорични искания от Комитета за защита на затворниците, от Комитета за защита на човешките права, от Съюза на културните дейци и от разни религиозни организации. Сега при тези извънредни обстоятелства да подходим хуманно и да освободим всички затворници. При това те, разбирате ли, те настояват и са категорични. Заявяват, че това е законно и цитират точка 22-ра от Наказателния кодекс. Освен това заявяват, че престъпниците в края на краищата са също хора и в последните мигове преди смъртта те като всички останали трябва да бъдат на свобода.

— Глупости — кресна премиерът. — Ако сега вземем и ги пуснем, насъбралото се от дълго време желание за мъст ще се излее върху нищо неподозиращите граждани и ще видите тогава какъв ад ще настъпи. Неминуемо ще настъпят страшни вълнения. А вие не помислихте ли за това?

— Църковните организации пък твърдят, че човешката природа е добра. Затворниците не са нещо по-различно от останалите хора и те също, както подобава на истински японци, спокойно ще посрещнат смъртта.

— И вие мислите, че на това може да се вярва? — на премиера му се искаше да се изхрачи, но на пода имаше разкошен дебел килим и той с досада преглътна храчката си.

— Аз, разбира се, съм съгласен с вас, но представители от Комитета за защита на затворниците са тук и искат нашето мнение — рече министърът и като се разтършува, извади нервно из джобовете си

малко листче и го разтвори. — Такааа... Това е история, която е станала в епохата Токугава.

— Какво! — изрева министър-председателят. Лицето му беше кървавочервено. — Сега, когато главата ми е пламнала, да ми разкажете истории от времето на Токугава...

— Не, чуйте, моля ви се. Живял по това време някой си Татеваки Ишиде, който пазел заключените, или, по нашему, ще рече началник на затвора. По някое време избухнал страшен пожар. Избухнал пожарът и за миг обхванал целия град. Когато се запалил и затворът, Татеваки Ишиде събрал затворниците и ги пуснал да вървят, където им видят очите. Казал им като угасне пожарът, всички да се съберат еди-къде си и им обяснил точно на кое място. И така, всички до един се събрали на мястото и нямало нито един избягал.

— Няма време сега за художествено четене — премиерът сърдито тропна с крак. — Вие сте нещо прекалено спокоен. Сега времената са други. Сега народът ни е пред перспективата само за миг да загине. Главнокомандуваният силите за самоотбрана и началникът на полицията, както виждате, сега са там, на своя пост и се жертвуват в името на общественото спокойствие...

Но в този момент премиерът осъзна, че и той също беше избягал и млъкна.

— Сега, когато полагаме всички сили да успокоим нашия доблестен народ, да пуснем престъпниците от затворите е все едно да отворим клетките и да пуснем на свобода диви зверове. Ще настъпи истински ад — произнесе министър-председателят и изведнъж му мина през ума: — А какво ще правим със зверовете в зоологическата градина в Токио? Ще ги застрелят ли?

— Мисля, че вече са разрешили този въпрос. Особено в такава ситуация — отговори държавният секретар, към когото се бе обърнал премиерът.

— Да, да, навярно — съгласи се премиерът. — Господин министре, вашите затворници са също като животните. Пуснем ли ги, те веднага ще се превърнат в зверове. И обезателно ще предизвикат безредици. Най-напред ще започнат да изнасилват жените... Аз лично съм против пускането на затворниците на свобода.

В този момент в кабинета забързано влезе министърът на външните работи.

— Господин министър-председателю, чрез пратеник от Ватикана е пристигнала телеграма!

— Така ли! И какво?

— Папата изпраща съжаленията си за неочакваната беда, пред която е изправен японският народ. Желаете на вас, господин министър-председателю, и на целия народ до последния миг да пребивавате в мир. „Затворниците, уповавайки се на вашето хуманно отношение, моля веднага да бъдат пуснати на свобода.“ Точка. Премиерът стана мрачен.

— Подобни телеграми дойдоха и от други страни в Европа и Азия. С една дума, религиозните и културните институти от цял свят настояват да пуснем нашите затворници на свобода.

Премиерът, с ръце в джобовете, закрачи умислено напред-назад.

— Ама че се нагласихме! Къде е министърът на правосъдието?

— Да, заповядайте.

— Кажете ми колко затворници има в зоната, която ще пострада от взрива?

— Трябва да са някъде около 10 хиляди души. А според необявени данни... — по навик той заговори с такъв тон, сякаш се изказваше пред Народното събрание. За съжаление всички, които можеха да му дадат необходимите сведения, се бяха разбягали и сега той нищо повече не може да каже! Краката му се разтрепериха.

— Да бяхте помислили предварително. Цялото население на Токио е 10 милиона. А в района на очаквания взрив в такъв случаи е около 12 милиона и 300 хиляди. И ако сред тези хора пуснем 10 хиляди престъпници, на какви ли жестокости ще подложим населението... — премиерът размаха ръце. — Да вземем например вас, господин министре, вие оставихте в Токио жена си и дъщеря си, нали? Аз също. Ние изоставихме семействата си, за да продължи да съществува правителството на Япония, за да не остане страната без ръководство. А представете си, ако с нашите семейства се гаврят затворници! Какво мислите, а?

В кабинета се бяха събрали повечето от министрите, имаше и отсъстващи, някои бяха закъснели за самолета, други се намираха в някои градове във връзка с предизборната кампания.

И сега всеки един от присъстващите тук, в този кабинет, се замисли дълбоко. Всеки един си спомни за семейството си, което

трябваше да загине, там, в обречения град. Настъпи мъчителна тишина. Премиерът закри очи, устните му затрепериха.

— Господин министър-председателю — пристъпи с наведена глава към премиера министърът на правосъдието, — и въпреки всичко по-добре ще бъде да приемем и да ги освободим.

— След това неописуемо нещастие, естествено, всички хора по света искрено и дълбоко ще ни съчувствуват. Господин министър-председателят сам каза, че очаква всяка страна да ни предложи максимална помощ. Помислете само, господа! И вие, господин министър-председателю, само след един час за целия свят вие ще бъдете герой. Но съвсем друго ще си мислят за вас, ако не удовлетворите искането на религиозните и културните организации и оставите затворниците да загинат.

— Да допуснем, както казвате вие, че затворниците ще вършат жестокости и ще предизвикат силни вълнения сред населението. Но остават още само 40–50 минути. Твърде малко време, за да извършат кой знае какви безчинства. И без това всички ще загинат и очевидци няма да останат, нали? Ако не ги пуснем, какво ще стане? Вие ще загубите доброто си име, ще се дискредитира по този начин нашата партия и ние няма да спечелим следващите избори. И не само това, вие губите авторитета си като политик и ще трябва да си подадете оставката.

Премиерът кимна с глава.

— Добре, аз съм съгласен — той размаха ръце, — господин министре, веднага предайте заповедта до всички началници на затвори. Веднага да бъдат пуснати на свобода наличните затворници.

Министърът на правосъдието излетя от кабинета.

В стаята, където се предаваха заповедите, бяха наредени множество телефони, с които се осъществяваше пряка връзка с всяко министерство в Токио. Но тези телефони сега не представляваха нищо друго освен ненужни вещи. Защото в министерствата не беше останал нито един служител. На поста си седеше само прокурорът.

— Господин прокурорът ли е?

— Прокурорът на телефона — отговориха от другата страна на линията.

— Сега току-що получих разрешение от министър-председателя. Господине, наредете на всички началници на затворите в Токио и в

района на юг от града да пуснат на свобода всички затворници.

— Ще бъде предадено на всички началници на затвори в Токио и на юг от него да се пуснат на свобода затворниците.

— Да, благодаря... Министър-председателят се безпокои, че щом излязат на свобода, затворниците ще започнат да безчинствуват и да предизвикват безредици. Вие сигурен ли сте, че това ще се случи?

— Разбира се, не мога да бъда сигурен в обратното, но ще предам да ги предупредят.

— Да, обезателно предайте на началниците на затворите. Предупредете, че навсякъде из града е наредено да стрелят по всеки нарушител на обществения ред.

— Да, разбрах.

— До този момент затворниците не знаят за това, нали?

— Не, нищо не им е казано. Опасност от безредици и безчинства има именно сега, когато са лишени от свобода.

— А какво правят надзирателите?

Току-що постъпи съобщение, че в затворите А и В в града почти не са останали надзиратели. В затворите на съседните префектури са се разбягали половината от надзирателите, същото е станало и с останалия персонал на затворите. Но и тези, които още не са успели да избягат, едва ли ще чакат дълго...

— Ясно. Веднага отворете килиите на затворите... Да се предаде извънредното съобщение.

Токийският затвор А. Беше 14:02 часа.

Затворниците бяха обядвали, след това имаха половин час обедна почивка и в този момент всички бяха по работните си места. Тук вършеха разни работи. Имаше дървообработвателен цех, шивачница и печатница. Вършеха и някои други дребни занаятчийски неща. В дърводелския цех правеха гардероби, столове, маси и разни други мебели, в печатарския цех и печатаха, и подвързваха. В шивачницата шиеха готово облекло.

Двадесет и две годишният Танимори беше в затвора за втори път. Тук работеше в печатницата. И двата пъти беше осъден за побой с нанасяне на тежки рани.

В затвора Танимори започна да работи на печатарска машина и сега помагаше в набирането на една брошура от 16 страници. Машините в цеха бяха стари, но удобни за работа.

Той беше тук само от два месеца и още не беше свикнал с работата. Затова го ругаеха непрекъснато. Механикът Куваджима, крадец рецидивист, също с две присъди цъкеше ядосано с език. Той беше един от тези, които непрекъснато го ругаеха, и Танимори отдавна все молеше надзирателя да го премести на друга работа.

— Ей, днеска манджата беше страшно гадна, нали? — един глас се извиси над грохота на машините.

На съседната до Танимори машина работеше един човек на име Йобино. Той беше влязъл три месеца по-рано от Танимори и вече си разбираше работата. Даваха му даже да обучава и други.

— Всеки ден плюскай само манджа с ориз — нито парченце месо, нито поне едно картофче в нея.

Танимори се зарадва, че има с кого да си бърбори.

— Веднъж да се измъкна оттук. Знам едно местенце в Шинджуку, дето човек може до умирање да се натъпче с такова ядене.

— Значи, ти обичаш европейско ядене — каза Танимори. — Аз пък умирам за суши. С какъв кеф бих се налапал сега със суши с риба тонудето... ах! — и той с движение на ръцете си показва как би налапал свежото суши. — Колко ли е вкусно, а! Тук, в затвора, като има тържество, също дават суши, но нито един път не сме яли нигириддуши.

— Ти си за втори път тук, нали? Ако си траеш, сигурно ще се измъкнеш половин година по-рано — обърна се Йобино към Танимори и го погледна завистливо. — Мене ме вкарват вече три пъти и шефовете не ме обичат. Ще си излежа срока, че и даже след него ще ме пуснат. На мене не ми пука, но оная рожба сигурно по цели нощи ридае... Абе, а ти имаш ли си гадже?

— Ти пък — пренебрежително отговори Танимори, — в нашата банда има мадами, колкото щещ. Да не съм луд да се хващам само с една.

— Много си важен!

— Ей, вие там — обърна към тях четвъртитото си лице механикът Куваджима, — стига сте дрънкали, разбрахте ли. Тук се

свърши хартията. Я по-живо! Ако много се побутвате, ще ви хвърля някой ключ по главата.

Наистина той беше хвърлял по Танимори тежък гаечен ключ. Единия път го беше улучил по коляното и момчето дълго време куцаше.

Куваджима беше страшен крадец, а и физиономията му издаваше престъпника у него. И понеже постоянно се беше занимавал с кражби, беше чевръст в ръцете. Танимори и Йобино веднага бяха разбрали това и се помолиха да ги преместят на работа по-далеч от него, където щеше да е по-спокойно.

— Не се мотай, Танимори, ами си отваряй очите и ще схванеш работата — продължаваше да мърмори Куваджима, когато от високоговорителя, окачен на стената, се разнесе познатият музикален сигнал.

— Я, пак ли тъпите напътствия на шефа! — усмихна се Йобино. Той стърчеше прав до машината и сортираше листове хартия.

— Какви ти наставления по това никое време. Сигурно е нещо друго — рече Танимори, без да обръща внимание на Куваджима, който продължаваше да му мърмори.

— Сега сигурно ще съобщят, че за вечеря ще има нигириддуши, а?

И докато двамата с Йобино се смееха, от високоговорителя се разнесе глас:

— Всички да спрат работа! — това беше познатият вече глас на началника на сектора.

Никой нямаше нищо против да се спре работата. В миг шумът на машините секна.

— Сега началникът на затвора ще ви каже нещо много важно. Всички слушайте внимателно!

— „Нещо много важно“ — злобно рече Йобино. — Тук всичките им разговори са все важни и полезни. Аз има да ги слушам тези важни неща още кой знае колко пъти, защото и без това ще си излеждавам пълния срок.

След малко се чу прегракналият глас на началника. Всички постепенно се отпуснаха, някои се облегнаха на спрелите машини, други насядаха в тесните проходи между машините. Затворниците си приличаха, защото до един бяха облечени в еднакви работни дрехи.

— Сега ще ви съобщя нещо извънредно важно. Моля всички внимателно да слушат!

Изведнъж всички затаиха дъх и като омагьосани не помръдваха. Всички те се стараеха да не изпуснат нищо от това, което щеше да им каже високоговорителят от стената.

— Още веднъж повтарям. След пет минути всички ще бъдат пуснати на свобода, всички до един, независимо от срока за излежаване.

Сред гробната тишина изведнъж избухна такъв рев, който можеше сякаш да събори сградата.

— Моля всички за тишина...

Сред затворниците също завикаха за тишина, защото искаха да чуят всичко докрай.

Да бъдат пуснати всички затворници до един на свобода! И естествено, след радостните викове в залата се разля недоверие. Някои се втурнаха към прозорците и погледнаха навън. Но не видяха нито пламъци, нито дим от пожар. Само слънцето заливаше с ярка светлина земята.

— А сега по-бързо да ви кажа... Преди да ви обясня причината, отправям към всички вас молба, като излезете навън, да не нарушавате обществения ред. аз вярвам в доброто начало у всеки един от вас. Това исках да ви кажа. А сега чуйте причината.

Затворниците започнаха да разбират, че беше се случило нещо много особено. Радостта премина в съмнение, а след него избухна недоволство.

— Според съобщението на нашето правителство, от една страна, намираща се в договорни отношения с нас, са изстреляни погрешно ракети. Тези ракети сега летят към Япония. Всяка ракета има петмегатонен ядрен заряд. С една дума, ако тези ракети паднат, ще избухне ядрен взрив и при това с епицентър Токио. До определеното време, когато се очаква да стане това, има още около един час. Или, ракетите ще паднат точно в 15:09 часа.

Лицата на затворниците възвърнаха първоначалното си изражение на пълно объркване. Гласът на началника сега беше единственото реално нещо, което те бяха в състояние да осъзнаят.

— Щом излезете на свобода, вървете на запад. Няма никакво време за излишни разправии с другите хора. Единственото, което

трябва да правите, е да бягате. Това е единственият начин да се спасите... Да няма никакви безредици, защото навсякъде има войска и полиция, на които е заповядано да стрелят. Който нарушава реда, ще бъде застрелян на място.

Едва когато високоговорителят замлъкна, застиналите по местата си затворници започнаха да се размърдват. Някои бавно се повлякоха към изхода. Те не бързаха, очакваха да чуят какво още ще каже началникът.

— Смятам, че всичко ви стана ясно. Сега ще бъдат отключени вратите на килиите. Изтегляйте се спокойно и в ред! Ако се блъскате, сами себе си ще забавите. Спокойно, спокойно — повтаряше началникът.

Наоколо би трябвало да има надзиратели, но преди пет минути те бяха тук, а сега всички до един бяха изчезнали. Тази промяна още повече засили напрежението.

При тесния изход настъпи бъркотия. А наредените в пет редици машини само пречеха и ограничаваха движенията на хората. Всеки се стараеше поне с една крачка само да наближи изхода, затова някои се катереха върху машините, прескачаха ги, напиреха напред. Лицата на всички бяха напрегнати и смъртно бледи.

— По-спокойно. Моля, движете се в ред. Безредиците само ще ви забавят — непрекъснато повтаряше по високоговорителя гласът на началника.

Танимори чувствуваше, че силно го блъскат отзад, той от своя страна си пробиваше път към вратата, като блъскаше тези пред себе си. Никой не разговаряше. Чуваха се само крясъци. Танимори се измъкна най-после във вътрешния двор. От вратите на всеки цех като отприщени реки изтичаха хора и се блъскаха към централната порта. Желязната врата, която водеше към управлението и към килиите, беше изкъртена и от нея изригнаха нови и нови тълпи. Вратите на килиите беше отключил началникът на затвора, който сега стоеше отстрани и с печално лице наблюдаваше какво става. И никой нямаше време да погледне дори това лице.

Танимори почувствува, че някой тича досами него, след това го извика. Беше Йобино.

— Ей, велики работи стават, а? — дори сега лицето му беше спокойно. — А ти накъде бягаш?

Едва сега, когато го попитаха, Танимори осъзна, че не знаеше накъде отива.

— Ами, ще тичам натам, накъдето тичат всички. Портата на затвора беше съвсем леко отворена и през тази тясна пролука едва ли можеха да минат хиляда души. Задните напиреха, блъскаха, искаха по-бързо да излязат. За съжаление, оградата беше много висока и никой дори не правеше опит да премине през нея.

— Ей — Йобино се изравни с Танимори и двамата се гмурнаха в тълпата пред портата — щом е ядрена, от една ракета всички отиват по дяволите, а? — извика той в ухото на Танимори.

— Сигурно ще умрем. Няколко стотици пъти по-мощна от бомбата в Хирошима, нали така рече.

— Ей, ама то било страхотия... и сигурно всички се пребиват да бягат.

— Естествено. На кого му се мре — отговори Танимори. Сега в главата му се въртеше мисъл, която почти никога не го сполетяваше: той си мислеше за майка си на село.

— Добре са сега тия, дето имат коли. Дай да свием някоя кола, а? — рече Йобино. — Можеш ли да караш?

Танимори поклати отрицателно глава.

— Аз мога. Сега сме условно освободени, може да се краде. Хайде тръгвай и тебе ще взема.

— А как ще откраднеш кола? — попита Танимори.

— Ех, и ти, гледай внимателно и ще видиш. Аз специално за тази цел си нося инструменти — и Йобино потупа задния си джоб. Там той беше мушнал един френски ключ.

Целият този разговор продължи съвсем кратко. Отзад тълпата ги блъскаше и ги носеше напред. Най-после се оказаха извън портата, на свобода. Танимори се огледа наоколо и замръзна.

Тълпата се носеше напред като обезумяло стадо. Колко хора бяха, беше трудно да се каже. Всички тичаха успоредно на линията на трамвая. Трамваите бяха спрели изоставени като ненужни вещи. И не само трамваите, изоставени и ненужни бяха и множество коли. Всъщност те бяха наблъскани една в друга, изкривени и изпомачкани, преобърнати. Някои бяха изгорели и от тях се носеше черен гъст дим. По земята се търкаляха трупове, изпотъпкани и потънали в кръв. Имаше и недоумрели, които се гърчеха в краката на обезумялата тълпа.

— Не се спирайте! Вървете напред! Вървете напред! — разнасяше се глас от високоговорител над главите на хората. Пред полицейския пост бяха спрели три бронирани коли. Около бронираните коли се бяха наредили войници с насочени към хората пушки. Когато от портата започнаха да излизат тълпи затворници, войниците стреляха във въздуха.

— Страшни работи стават! — каза Йобино. — Аз през живота си такова нещо не съм виждал никога. Прилича на война. Ей, наистина страхоти!

Някой отзад блъсна Танимори силно в гърба и той полетя към земята. После пак побягна. Безоблачното пролетно небе започна да се покрива с дим. Танимори се гмурна в най-голямата група. „Сигурно бягаха на запад“, помисли си той. Незабелязано Йобино отново се оказа редом с него.

— Започва да става страшно интересно! — смееше се той, но лицето му беше силно преbledняло. — Не се виждат обаче никъде коли. Остава май само да тичаме като при маратон.

Те тичаха по линията на трамвая, докато излязоха на едно място, където пътищата ставаха няколко. От всички страни прииждаха хора.

— Ей там има една кола! — Йобино посочи една малка странична уличка. Там беше спряна една кола, натъпкана с хора. Вероятно това беше цяло семейство, което всеки момент щеше да потегли. Една млада жена още се суетеше нещо около колата, мъж на средна възраст я побутваше и я подканяше да се качва.

— Тази кола ще е! — рече Йобино и повлече Танимори нататък.

— Ей, ти — викна Йобино на мъжа на средна възраст — давай колата! Ние двамата току-що излязохме от затвора, ясно ли е?

Мъжът беше вече успял да разбере това по дрехите им. Лицето му се изкриви.

— Хайде давай! Не чуваш ли какво ти се казва! — Йобино замахна с френския ключ и от лицето на мъжа рукна кръв.

Семейството вътре в колата седеше, загубило разсъдък. След малко младата жена завика за помощ. Йобино я слушаше и се хилеше.

— Още ли да се разправяме? Я слизайте бързо! — той издърпа грубо навън и петимата, които бяха вътре. Мъжът, когото беше ударил с ключа, държеше лицето си и се мятеше насам-натам. Жената, която, изглежда, му беше съпруга, на колене трепереше до него и не знаеше

какво да прави. Останалите четирима, изглежда, бяха по-скоро съседи, а не членове на семейството. Един от тях, млад човек, гледаше злобно Йобино, но не се решаваше нищо да направи. Останалите бяха три млади жени или сестри, или приятелки. Едната от тях, дебела и едра, изтича до широката улица и закрепва:

— Крадци! Крадци!

Йобино стовари френския ключ изотзад върху късо подстриганата ѝ глава. Дебелата само ахна, после тежко се олюля и падна. Полата ѝ се вдигна нагоре и се разголиха дебелите ѝ бедра с ярки жартиери. Йобино се втренчи в тях и преглътна. Другите жени уплашено се притиснаха към младия мъж, който сега беше загубил цвета на лицето си.

— Да има някой нещо да каже? — насмешливо попита Йобино и седна зад кормилото. — Сега, колкото и да викате, няма никой да дойде да ви помага. Не стойте тук, ами бягайте.

Йобино махна с ръка на стоящия отстрани съвършено объркан Танимори.

— Бързо! Качвай се!

Той запали мотора и колата леко потегли.

— Стара таратайка! — промърмори Йобино. — Я, някой не ни ли следи отзад?

Но нямаше защо да се безпокоят за това. Нито някой тичаше след тях, нито колата можеше да се помръдне напред. По средата на пътя се издигаше грамада от коли и камиони. А от двете страни се точеше обезумялата тълпа. Йобино закова колата и зацъка с език. Но все още не се канеше да слезе от нея.

— Отвратителна работа, ей! — той погледна тълпата и изведнъж подскочи на мястото си. — Я, гледай колко интересно! Ей там не е ли нашият надзирател? Не го обичам аз този човек и ще взема да го убия.

— Я стига! — спря го Танимори. — Там не тича само той. Я виж колко хора има около него. Заради него ще вземеш и други хора да претрепеш.

— Какво! А тебе какво те интересува? — рече злобно Йобино. — Нали всички онези са обречени да умрат. След един час всички ще станат на пепел. Страшни работи ще станат! — гласът му постепенно взе да става писклив. — Да, така е. Интересно взе да става! Да върви

по дяволите надзирателят и да си мре с другите. Ей, а ти, Танимори, все още ли искаш да бягаш?

— Слушай, я ги виж тия, дето тичат! И колкото и да тичат — все тая, далеко няма да стигнат. Аз отивам за малко ей там до оная къща.

— До оная къща?

— Гладен съм. Преди да пукна, ще се наям като свиня. Там сигурно никого няма, а все нещо е останало от обеда в кухнята. Може и някоя жена да намеря.

Йобино слезе от колата.

— А ти какво решаваш? — попита той Танимори.

— Ами... — Танимори се колебаеше.

— Няма ли да дойдеш? — захили се Йобино. — Е, айде сам ще вървя.

Йобино се вряза в тичащата тълпа, като крещеше неистово и се блъскаше. Танимори видя всичко това, но се обърна и се сля с другите. След това забрави всичко друго на света и затича с останалите напред. Тичаше и си повтаряше: „Тичай, тичай! Още един час! Може и да успееш.“

Докато тичаше, Танимори почувствува, че Йобино пак го следва. Тоя човек в затвора свикна да говори все големи работи, които никога не изпълняваше. А в душата си беше страхлив и малодушен. Разнесе се изстрел и Танимори си помисли да не би да са убили Йобино. Но никой не се обърна назад.

Изведнъж високоговорителят изгърмя сърдито:

— Да слушат всички затворници от затвор А, да слушат всички затворници от затвор А! Движете се спокойно. Бягайте без паника! Сега в Токио има извънредно положение и ако шумите напразно, ще ви застрелят... Спокойно се изтегляйте от застрашения район.

Това беше отново гласът на началника на затвор А. Той се бе покатерил на една бронирана кола и говореше оттам.

Жените в тълпата бяха първите, които реагираха на гласа по високоговорителя. Много от тях ужасени паднаха на земята и запищяха отчаяно:

— Пуснали са затворници навън!

— Но това е абсурдно. Само това оставаше сега, и затворници да пускат. Ще стане такава каша!

— А какво прави полицията!

— Полицията няма нищо общо със затворниците. Това зависи от министъра на правосъдието. Той е разрешил да ги пуснат!

— А министърът на правосъдието къде е?

— Няма, сигурно, да е в Токио. Изчезнал е, разбира се, в чужбина!

Изтрещяха изстрели. Това накара всички още веднъж остро да почувствуват, че сред тях имаше затворници. Някой изрева обезумял:

— Като видите облечени в сини дрехи, пребивайте ги!

— Ще ги смажем до смърт от бой! — закрещяха в тълпата. Младежи размахваха кой знае откъде намерени тояги, някои бяха приготвили камъни. Инстинктивно мъжете изблъскаха жените към средата на хорския поток, а те тичаха открая.

Небето бе започнало да се покрива с гъст черен дим. Това беше от пожарите, избухнали на разни места из града. Хората бяха напуснали къщите си, оставили всичко така, както ги бе сварила новината. Но въпреки пожарите пожарни нито се чуваха, нито се виждаха. По улиците направо на земята бяха насядали жени, обхванати от пълно, нечовешко отчаяние, с широко разтворени безумни очи, отправени нагоре към небето. Около тях се въртяха безпомощно мъже, дърпаха ги за ръцете, молеха ги да станат и да продължат.

Някъде заби камбана. На площада пред светия храм се беше насъбрало множество, което повтаряше след свещеника молитва след молитва. Хора лежаха, проснати на земята, пред божия храм и виеха монотонно молитвите. Молеха се родители, прегърнали децата си, молеха се всички.

Зад съседния ъгъл се бе изправил един мъж и държеше реч.

— Ей, всички вие, бъдете спокойни. Само след час ще загинем. А кой е виновникът за това? Правителството вече успя да изчезне от града. Ще загинем само ние, народът! Правителството ни разправя винаги разни работи, а сега ни изостави да умираме сами! По-добре да се откажем от идеята да бягаме, а да се съберем заедно и да чакаме съдбата, която ще ни превърне в черни въглени. И нека нашите трагични фигури след това да види цял свят!... Защото след като се превърнем в пепел, тук ще дойдат хора, които служат на правдата, и ще снимат нашите печални останки. А после ще разпространят снимките ни по света. Така ние ще се превърнем в първите жертви в името на мира по цялата земя! Не бягайте! Успокойте се и останете тук! Ние ще

станем славна и могъща основа на световния мир! — човекът размахваше ръце и продължаваше да крещи.

— Какви ги приказва тоя? — зачуди се някой от тълпата.

— Чувате ли какво ви казвам? Чувам глас, който ми шепне, че никой от нас тук няма да оживее. Това е глас от далечната страна С. Той се надсмива над всички нас. Само аз го чувам. Няма смисъл да бягате. Ей, жени, сядайте и чакайте смъртта!...

— Този е полудял — рече някой.

В този момент ораторът падна неподвижен на земята. Само миг след това го газеха хиляди хора, които не му обръщаха внимание.

Полицейските отряди, струпани по главните улици, взеха да оредяват. Гласът по високоговорителя също се загуби. Войници и полицаи се гмурваха в тълпата и бягаха с нея. Те захвърляха пушки, бежешком сваляха униформите си. Всички запъхтени, със сетни сили тичаха, бягаха от прокълнатия град.

— Войници! — прогърмя отнякъде глас по радиото. — Върнете се на своя пост! Всички вие сте длъжни да изберете славната смърт пред страхливото бягство. — В името на гражданите на Токио, в името на целия народ, върнете се на поста си и до сетния миг изпълнете дълга си!

Бронирани коли, които обикаляха улиците, сега бяха останали неподвижни. Войниците, които ги караха, бяха също побягнали. Но изведнъж една от тези коли се откъсна с бясна скорост от мястото си. Хората не успяха да се отдръпнат. Под колата останаха премачкани много от тях. А от прозореца на колата се подаваше войник без кепе. Той се смееше неестествено високо и викаше „ура“.

— Комендантът на Токио ли е? Комендантът на Токио ли е? — викаше в слушалката държавният секретар на временното правителство в Осака.

— Слуша комендантът на града — обади се глас.

— Какво става там при вас?

— Въобще е спокойно. Има по-малко вълнения и безредици, отколкото очаквахме.

— А със затворите какво стана?

Комендантът слушаше със свито сърце.

— Преди десет минути всички затворници бяха пуснати на свобода.

— Ей?

— Както се докладва, затворниците са напуснали много спокойно. Предполага се, че добре са разбрали дадените им наставления.

— Ох, така ли — въздъхна облекчено държавният секретар, но изведнъж го заяде съмнение. — Наистина ли всичко е наред? Искам да кажа затворниците наистина ли нищо лошо не правят?

— Аз имам доверие на това, което са ми докладвали началниците на затворите.

— Вие разположихте въоръжени отряди пред вратите на затворите, нали?

— Да. Изпратени са и по три бронирани коли.

— Да, добре — въздъхна държавният секретар, но отново го заяде съмнение. — Това за бронираните коли е добре. А всички ли войници са на поста си?

— Точно сега... — Гласът на коменданта стана неуверен. — Естествено, в такова време... Някои, разбира се, се разбягаха.

— Много ли?

— Вече не постъпват никакви съобщения и точното число не може да се разбере, но вероятно са около половината.

— Половината? — Пред очите на държавният секретар притъмня. — Но не повече, нали?

Той разбираше, че всъщност се бяха разбягали много повече от половината войници. Сега искаше обезателно да разбере колко точно.

— Не знам — мрачно отговори комендантът. Дразнеше го това, че ония там от правителството само искаха и искаха сведения, а той се печеше тук на такъв адски огън. Чувствуваше, че озверява, като си помислеше, че само след час трябва да умре, а те там на безопасно място се интересуваха от съобщения и цифри. Та можеше ли някой в такъв момент да се интересува от статистика!

— Продължавайте да действувате така! — каза държавният секретар и прекъсна...

— Господин министър-председателю — приближи се той към стола, на който седеше, свел глава, премиерът. — Всички затворници са пуснати вече на свобода.

Премиерът вдигна глава.

— Всичко наред ли е? Не безчинствуват ли над населението?

— Сега преди малко говорих с коменданта. Държали се съвсем спокойно.

— А, така значи — въздъхна премиерът. — Това е просто прекрасно. Значи, съветите и наставленията на началниците са им повлияли. Министерството на културата и образованието обезателно трябва да осъществи една програма за моралното възпитание на народа.

Лицето на министър-председателя просветна, той пъргаво скочи от стола.

— Къде е министърът на културата? — попита високо той.

А през това време министърът на културата плачеше и пишеше нещо в тефтерчето си. Това беше послание до любовницата му, която се намираще в Токио. На семейството си министърът не беше написал и ред. Като чу, че го викат, той скочи, изтри сълзите си и застана пред премиера.

— На ваше разположение съм.

— Преди малко в Токио са пуснати на свобода всички затворници. Аз, да си призная, се обезпокоих. Но комендантът е казал, че те нищо лошо не са направили. Разбира се, от човешка гледна точка много добре направихме, че ги пуснахме. А и за авторитета на правителството е отлично. Трябваше да го направим и затова, защото сега цял свят нас гледа. Но какво стана с вашата програма за моралното възпитание?

— Какво! — Очите на министъра станаха кръгли от почуда. Едничкото, което му мина през ума, беше, че от напрежението нервите на премиера просто не бяха издържали.

— Представете ли си, затворниците осъзнали дълбокия смисъл на наставленията на началниците на затворите, излизат на свобода и не правят нищо лошо! Държат се като нормални хора! А сред тях има някои с по две, с по три и с повече присъди. С една дума, рецидивисти и опасни престъпници. А те се държат по-добре от обикновените хора! Да, за какво говорехме?

— За моралното възпитание.

— А, да. С една дума, необходимо е да възпитаваме нашата младеж в прекрасни нрави и порядък. Обърканото от войната демократично възпитание трябва сега напълно да бъде преобразено. Поведението на нашите затворници пред лицето на катастрофата реално потвърждава

това. Който каквото ще да приказва, а моралното възпитание е необходимо. И ако комунистите се противопоставят, няма да им обърна внимание. Трябва да се действа решително. След нещастията трябва да преобразим нравите и морала в Япония! Да загубим Токио е ужасно, но след това страната ни ще се възроди отново и трябва да се живее.

Докато премиерът говореше, в кабинета влетя държавният секретар.

— Господин министър-председателю, екстрено съобщение от Управлението на силите за самоотбрана.

— А!

— Три от ракетите са свалени над Тихи океан, останалите две не са успели да обезвредят и те летят към нас. Затова всички отряди на силите за самоотбрана са се оттеглили от позициите си, наблюдателните отряди също са вдигнати вече. Поради тези причини съобщения за местонахождението на ракетите няма повече да получаваме.

Отвън се носеха виковете на тълпата.

Щом премиерът се приближи до прозореца, отдолу захвърляха камъни, които счупиха стъклата на прозореца, през който той се бе подал навън.

Според предвижданията на правителството, над една част от района Канто, в който влизаше и Токио, щеше да се взриви десетмегатонен ядрен взрив, който отнемаше живота на 15 милиона души. Цялото население на Токио беше 10 милиона, но в града имаше много туристи или просто дошли по работа хора, освен това самото население на града се беше увеличило, така че в Токио имаше около 12 милиона. А слети с Токио бяха Йокохама, Чиба и Ярава. На запад се намираше планината Хаконе. Кофу също беше недалеч. Беше цяло щастие, че ги имаше тези планински местности, защото образуваха стена, ограничаваща мястото на катастрофата от останалата част на страната. На север и на изток се разстиляше равнина, където неминуемо щеше да падне гъст пласт смъртоносен прах. Всичко това ставаше ясно, ако човек си припомнеше какво бе станало през 1945 година с Хирошима. Тогава хълмът Хиджияма спря смъртоносната вълна и Уджина беше спасена.

От епицентъра на разстояние много километри всичко сега щеше да се превърне в развалини, хората до един щяха да загинат. Извън това разстояние също щеше да има умрели и тежко ранени. Щяха да умрат след това, по-късно и онези, неспасяемо заразени от праха. Правителството не каза това на народа. Хората щяха да изпаднат в дълбоко отчаяние. Оставаше само още един час и бе по-добре да се стимулира желанието им да бягат, да се спасяват. Защото, ако подозираха, че бягството им е безсмислено и невъзможно, щяха да настъпят безредици, много от тях щяха да започнат да полудяват или да се самоубиват.

Малко бяха тези, които си представяха реално какво е десетмегатонен ядрен заряд. Затова правителството реши, че е напълно морално и хуманно да съобщи, че е застрашен само центърът на Токио. Но в такива случаи останалото довършват слуховете. И те не само казаха истината, но и преувеличиха размерите на идващата катастрофа. Затова от Осака, за да успокояват смутените души на хората, непрекъснато предаваха радиото и телевизията. Те говореха за това, колко хора щяха да се спасят, ако хванеха каквото и да било превозно средство. Но какво отреждаше съдбата на онези, които вървяха пеша?

Програмите на радиото и телевизията успокояваха, обнадеждаваха, насърчаваха. Всички японци в останалите райони на страната следяха с притаен дъх какво става в обречената зона. Съобщения за това се предаваха непрекъснато.

Имаше все още някои, които бяха останали на служебните си постове и предаваха новини от града. Хората в Токио все още не можеха да проумеят защо трябва да умрат и това им се струваше толкова нелепо. Ако беше война, тогава смъртта им имаше смисъл. Тогава щяха да умират за родината. Но сега беше нещо съвсем друго. Или, както им казаха, това беше „грешка“. И заради тази „грешка“ само след час всички преставаха да живеят. А това бе толкова абсурдно. И най-абсурдното беше, че нямаше такава сила, която можеше да ги спаси. Те бяха обречени.

И сега нито дружеската страна, която погрешно бе изстреляла ракетите, нито Америка, която произвеждаше такова съвършено химическо оръжие, можеха да спрат тези ракети, летящата смърт, дето идеше към Япония. И това ги правеше съучастници със смъртта. Същото се отнасяше и до японското правителство.

От своето временно седалище в Осака министър-председателят и неговият кабинет само успокояваха обреченото население, правеха опити да го ободрят и му пускаха да слуша до смъртния си час глупава музика. И това възмущаваше не само самите жертви, но и останалото население на страната. Затова сградата, в която се намираше правителството, бе обсадена от хиляди разгневени хора. Тях ги плашеше и опасението, че ще станат жертва на „праха на смъртта“. Затова голяма част от населението на Осака купуваше и мъкнеше в домовете си храна и продукти.

Жертва на идещата смърт ставаше цялата страна.

Тълпата все по-плътнo обграждаше сградата. Но за разлика от Токио, където цареше безпорядък, тук и войската, и полицията бяха на местата си. Срещу демонстрантите, които хвърляха камъни, те пращаха бомби със сълзотворен газ, обливаха ги с вода. И тук като в Токио имаше по улиците бронирани коли.

— Кого нападате? — ревяха демонстрантите. — Нападайте ония там на четвъртия етаж, които хитро се измъкнаха от Токио и сега седят тук и блъскат глупавите си глави над още по-глупави проблеми.

— Господин министър-председателю, покажи се на прозореца! Ти ни дължиш обяснение.

— Я измъкнете навън този премиер! — ревяха хората. Срещу тях ожесточено се хвърляха войници от силите за самоотбрана и полицаи. Всъщност хората негодуваха, защото нещастиято, което обричаше толкова милиони на смърт, им се струваше страшно нелепо.

През това време министър-председателят стоеше парализиран от уплаха по средата на кабинета. Не беше в състояние нищо повече да стори. Мерки, за да се сложат нещата в ред, щеше да предприема веднага след взрива. Той беше вече разпратил телеграми до много страни. „Японският народ само след час ще преживее най-голямата в историята на човечеството катастрофа. Аз моля за вашето съчувствие и се надявам на вашата помощ.“

Оставаха още 42 минути. Постепенно хората започнаха да схващат, че е невъзможно да избягат.

Камбаните на църквите биеха непрестанно. Свещениците и вярващите продължаваха да се молят. В храмовете четяха хорovo сутри. Но бяха останали само около една трета от свещениците.

А до това време всички подземни помещения в града бяха вече претъпкани с хора, които започваха постепенно да се задушават. Кислород не достигаше и все повече и повече мъже и жени припадаха. В метрото също се бяха наблъскали хиляди. Най-големият проблем сега за тях ставаше храната, но никой все още не се замисляше за това. Всеки мислеше само дали ще се спаси от взрива. Разбира се, правителството и градската управа на Токио бяха организирали запасни складове с припаси, които да изхранват населението само в екстрени случаи. Но нямаше сега кой да отвори тези складове, да раздава храна и въобще да се разправя с другите хора.

На много места бяха започнали да копаят дълбоки ровове. Някои бяха решили, че щом не могат да избягат, най-разумното е да се окопаят и да чакат в тях съдбата си. В къщите, където имаше много семейства, все още не можеха да решат дали е по-разумно да копаят един голям общ ров или всяко семейство да си приготви самостоятелен гроб.

Подканяха онези, които можеха, да се върнат по домовете си и цялото семейство заедно да посрещне смъртта. Но това беше само един идеал и в целия град едва ли щеше да се намери дори само едно такова семейство.

Всички се намираха на границата на лудостта. Едни ги спасяваше от полудяване религията, други намираха утеха в изкуството. Един критик беше започнал да описва всичко това. Той знаеше, че съчинението му ще загине заедно с него, но той просто не можеше да издържи това очакване и да не пише. Той не го правеше, за да хвали някого или от чувство за дълг, забравил беше откровенията. В този момент критикът беше съвършено искрен — той пишеше заради самия себе си. Не, той всъщност не пишеше заради самото писане, а за да прогони лудостта, която се бе свила до него и го дебнеше.

В съчинението си критикът вмъкваше добре познати му мисли на философи. Но в него липсваше нещо основно и съществено — равновесие на мисълта. Обикновено той пишеше умно и логично, а сега се беше получило нещо необичайно несвързано и странно.

Потребност да творят за себе си почувствуваха поети и писатели. Но един белетрист например беше осъзнал с цялото си същество, че да твори в този момент е чиста безсмислица. Ако би могъл да бъде сигурен, че написаното от него ще оцелее, той би описал подробно

този ад, който ставаше пред очите му. И ако някога светът искаше да разбере какво точно се беше случило, от записките му би се получил шедьовър. Но сега писателят съзнаваше, че да пише беше безсмислица.

Поетите бяха някак по-склонни към самоизява от белетристите в този драматичен момент. Това бяха в по-голямата си част поети, които обикновено се бояха, че ще останат неразбрани, и те предпочитаха да не откриват вътрешния си мир. Те се ограждаха от другите хора със стиховете си и пребиваваха в своята поетична самота. И чувствуваха нещо сладостно и величествено. Но сега, изправени на ешафода, в тези последни минути преди края стиховете им звучаха противоречиви и объркани.

Някои смятаха своята кончина нищожна пред перспективата да загинат творбите им. Изкуството трябваше да продължи да живее. Затова те изравяха дълбоки ями и в тях зариваха онова, което щеше да остане след тях. Дори Токио да се превърне в прах и развалини, някой обезателно щеше да извади на бял свят стиховете и записките. И затова такива хора с чувство за отговорност пред идващите поколения подписваха творбите си ясно и четливо. За да можеше новото поколение да разбере тяхното величие...

Много повече обаче бяха онези творци, на които сега всичко се струваше съвсем безсмислено. В ужас крещяха и постепенно губеха разсъдъка си.

А онези, които бяха nihilistisch отричали всичко, сега за пръв път осъзнаха болезнено и дълбоко колко хубаво е да живееш. И те с последни сили бягаха от смъртната опасност. Но прекарвали живота си без физическо напрежение, сега усилията им бяха напразни. Те падаха без дъх в краката на тълпата и издъхваха изпотъпкани и премазани.

Един композитор свиреше на пианото своето любимо произведение. Ръцете му отказваха да го слушат, звуците излизаха объркани.

Сега всичко беше объркано и нереално. Един изкуствовед събра семейството си, решен заедно с домашните си философски да посрещне неизбежната смърт. Но в дома му се втурна обезумяла неговата любовница и настъпи нещо невъобразимо.

— Остават още само 40 минути и аз искам да умра заедно с тебе!
— викаше любовницата му.

— Може би ще ми кажеш коя е тази жена? — крещеше жена му.

Изкуствоведът си скубеше косите.

— Госпожо, махнете се оттук! — любовницата му се беше впила в него и не даваше на никого да се приближи.

— Заради този човек аз живеех самотно и се криех от всички. Страдах заради вас, съпругата, но търпях. Аз го обичах повече от всички. Обичах го хиляди пъти повече от вас, неговата жена...

Двете жени се вчепкаха отчаяни и обезумели. Подобни сцени ставаха и на други места.

Един политик, като разбра какво става, избяга бързо от дома си. Той имаше седем любовници и искаше да се прости обезателно с всяка една от тях. Той разбираше, че това беше невъзможно, затова стремглаво се отправи към домовете на тези, които живееха най-близо. Той реши да види поне три от своите любими, като им отдели по пет минути.

Но всяка от тях не искаше да го пуска да си върви, тя се боеше да умре сама.

— Къде отиваш? — мъчеше се да го спре всяка, като увисваше на врата му и го гледаше с дълбоко съмнение. — Сигурно отиваш сега при А?

— Не, не, връщам се вкъщи при жена си — с достойнство отговаряше политикът, като придаваше на лицето си непроницаем вид.

— Не, сигурно отиваш при А — ридаше младата жена.

Всичко се повтаряше. А го обвиняваше, че я оставя заради В, В го подозираше, че отива при друга. Някои от любовниците му бяха избягали вече. Една дори беше офейкала със своя по-млад любовник, когото политикът бе забелязал да се навърта около нея.

— Облечете се колкото се може по-дебело — рече един баща на семейството си.

Жена му и децата му измъкнаха всичкидебели дрехи, които имаха, и ги занавличаха на гърбовете си. Те бяха чували, че при атомен взрив топлинните лъчи изгарят кожата, но сега така навлечени, просто не можеха да мърдат.

Млада жена, която живееше сама в малък апартамент, седна на масата и постави пред себе си снимката на майка си. И така зачака. Някои пиеха огромни дози сънотворно и лягаха. Имаше жени, които предпочитаха да дочакат смъртта с хубава музика. Но никой не

успяваше да направи това, което беше решил, защото нервите не издържаха нечовешкото огромно напрежение.

Навред настъпи пълно разстройство, хората се превръщаха в първобитно стадо.

Не съществуваха вече нито законност, нито правосъдие. Всички норми, нравствени и етични, които безкрайно дълго време бяха сковавали истинската човешка свобода, сега се рушаха.

Осъзнали смъртната опасност, бонзите изоставяха религиозното множество, което търсеше утеха в лоното на Буда, и бягаха. Бонзите бяха тези, които тълкуваха на вярващи мъже и жени учението на Буда, приучваха ги към покорност. Но сега те първи забравиха това. И не беше трудно да се проумее защо — тълкуването и поученията бяха само професионални задължения.

Но правеше впечатление, че половината от населението на града се бе примирило със съдбата си и спокойно чакаше края. Цели семейства седяха в гостните в домовете си и всички заедно за последен път опитваха вкусните ястия.

Някои по-досетливи жени бяха приготвили секитан.

— Скоро всички заедно ще умрем — рече една жена на мъжа си и на децата си.

— Дълго време бяхме все заедно и в смъртта също. Размислете добре и ще видите, че е цяло щастие да умрем заедно.

— Наистина е така — рече мъжът. — Аз съм бил на война и сега чувствавам това по-силно от вас.

Той и сега чуваше крясъците на един от тяхната рота, който, умирайки, викаше имената на жена си и децата си. На човек му беше страшно да умира сред съвсем чужди хора, без нито един близък, който в смъртния му час да тури ръка на горещото му чело.

Така се чувствуваха сега и хората в болниците. В някои болници главните лекари бяха казали на болните какво става, в други не. За да скрият от пациентите, сестрите иззеха всички транзистори.

— Вярно ли е, че към Токио летят ракети с ядрен заряд? — питаха сестрите някои от болните, които бяха успели да подочуят нещо.

— Не, разбира се. Това е чиста измислица.

Но хората въпреки всичко бяха успели вече да разберат за произшествието и по-леко болните веднага наскачаха от леглата си и

се втурнаха надолу по стълбите. Далеч по-трагично беше положението на тежко болните и оперираните. Те едва се крепяха на краката си, влачеха се по стълбите, като се опираха безпомощно на стените, и горчиво ридяха. Някои от тежко болните понесоха новината с безразличие. И те сега в града бяха единствените, запазили що-годе спокойствие. Но и те бяха само единици.

Сачико най-после се довлече до кръстопътя, до Шинджуку. Улиците бяха съвсем непроходими, претъпкани от хора и от изоставени преобърнати коли. Тя вървеше срещу огромното множество, което се бе отправило по посока на предградията. Сачико вървеше глуха за писъците и воплите на хората, без да забелязва проснатите по тротоарите мъртви тела. Тя си мислеше, че сигурно е така, когато има война, и беше станала безчувствена към всичко и към всички.

Пред големия парк Гъен в Шинджуку се беше натрупала огромна тълпа. Навсякъде трескаво копаеха ями. Красивите полянки се бяха превърнали в противовъздушни траншеи. Всички бяха завладени от надеждата, че рововете ще ги спасят. Да останат живи сега беше едничкото, което искаха хората. И всички, и мъже, и жени, и деца, ровеха с настървение земята, защото оставаха още 40 минути.

Подземните проходи на всички универмази бяха натъпкани с народ. В подземните им етажи се продаваха хранителни продукти, но сега по щандовете нямаше нищичко. Наистина не беше все едно да чакаш смъртта и да имаш парче хляб, отколкото да те грози и гладна смърт. Освен това след взрива най-малко пет дена нямаше да може да се излиза на повърхността и храната щеше да ги поддържа там долу живи. Затова хората бяха ограбили всичко — и хляб, и сурово месо, и сушени плодове, и риба, и плодове. Защото инстинктът за самосъхранение беше непобедим.

Но тези, които се бяха скрили в подземните етажи на грамадните сгради, нямаша храна. Ако бяха останали по домовете си, за около пет дена храна щеше да се намери, но мисълта за това им дойде едва тук, под земята. Освен това тук нямаше и място дори да помръдне човек. Трябваше и прави да спят.

Имаше и нещо друго — нямаше клозети и подът навсякъде се покри с мръсотии. Жените, изпаднали в неудобно положение, стискаха ръце между краката си.

Но никой не забелязваше нечистотиите около себе си. Обикновените човешки представи сега не съществуваха. Грамадното подземие започна да се изпълва със задушливата миризма от дишането на многото хора. Не помагаха и високите тавани. На входовете избухваха страшни кавги между тези, които с цената на всичко искаха да влязат, и онези, които бяха вътре.

— По-добре да затворим изходите.

— По-бързо затваряйте! — чуваха се гласове от дъното на подземиято. Но за съжаление желязната врата се затваряше автоматично. А нямаше кой да отиде до специалното помещение и да натисне копчето. Никой не се решаваше да излезе, защото рискуваше да не го пуснат отново да влезе. На мястото на един човек се мъчеха да се сместят трима.

Няколко души се покатериха на гърбовете на хората и с всички сили задърпаха вратата надолу. Така ще се задушим! — изкрещя някой.

— А по-добре ли е да умрем премазани от тези, които нахлуват отвън! — отговори един от тези, които се мъчеха да затворят изхода.

Но вратата не помръдваше. Пречеха хората, които се мъчеха да се набутат някак вътре. Те се блъскаха, мъчеха се да разбият стената от тела.

— Махнете се оттук, отдръпнете се! — един мъж размахваше над главата си японски меч. Мечът със свистене режеше въздуха и хората наоколо почувстваха, че ги побиват тръпки.

— Ако става дума за пари, ще ви дам, колкото искате — ридаше един човек до изхода и размахваше куп банкноти.

— Вътре могат да се сместят още толкова много хора. Моля ви, пуснете ме — и той показваше на множеството натъпканата си с пари чанта.

Всички започнаха да се подсмивват. Не, за смях и дума не можеше да става, а просто така, позасмяха се хората дори и в този момент.

Човек едва ли си представя на какво всъщност е способен и разбира това едва когато изпадне в подобна на тази критична обстановка. Хората си мислеха, че вратата никога няма да се затвори, ако не натиснат необходимото копче, но ето че успяха просто да я

издърпат. И всички видяха как желязната врата започна бавно да се спуска надолу. Онези отвън закрепяха.

— Пуснете ни да влезем!

— Няма вече къде. И без това тук не може да се диша. Ще се премажем един друг.

— А ние отвън какво да правим, а? Да мрем ли?

— Като сте закъснели, така е. Примирявайте се и толкоз.

— Ах, ти, лайно такова, какви ги приказваш, а? Така значи.

Хората обезумели размахваха ножове, палки, секири и всякакви други предмети и напиреха да пребият онези вътре.

— По-бързо затваряйте!

— По-бързо, по-бързо!

Металната врата се спускаше надолу с кънтене. Онези, които се опитваха да я спрат с ръце, не издържаха тежестта ѝ и я пуснаха. А когато тя падна почти до земята, малко над коленете на хората, онези отвън започнаха отчаяно да барабанят по нея с юмруци.

— Всички вие там вътре живи ще се опечете! Като в пещ — извика някой от тълпата, останала отвън. И тези думи прерязаха като с нож хората вътре. А междувременно на пода се бяха натрупали още повече нечистотии, вонеше нетърпимо и ставаше все по-трудно за дишане.

Сачико най-последно се добра до квартирата на приятеля си. Беше цялата окъсана, изподрана, ръцете и краката ѝ ожулени.

Измъчена, тя се заизкачва по стълбата. Нито на първия, нито на втория етаж се виждаше жива душа. Приятелят ѝ живееше в една стая в дъното на втория етаж. Тук квартирите бяха евтини и мръсни, с обща кухня по средата на дългия коридор. Сега вратите на всички стаи зееха отворени, но хората бяха изчезнали. Сачико почувствува, че я обзема хладен ужас и тръпки полазиха по гърба ѝ.

Тя застана пред стаята, в която живееше нейният любим. Вратата беше затворена. Момичето я бутна, като едва се сдържаше да не припадне от вълнение. Ако беше заключено, щеше да означава, че той още не се беше върнал. И изведнъж момичето изкрещя — повече от облекчение, отколкото от радост. Вратата беше отключена. Тя боязливо влезе и го видя да лежи изтегнат в плетения стол по средата на стаята. И тогава я разтърси ужасната мисъл, че той се е самоубил. По пътя дотук беше видяла толкова много самоубийци.

— Кикуо! — уплашено викна Сачико и се втурна към него.

Младият човек лежеше с лице към тавана и гледаше втренчено. Викът на момичето го извади от унеса, той се размърда и бавно обърна глава към нея. Очите им се срещнаха. Неговите очи все още блуждаеха, но постепенно започнаха да се изпълват със съзнание.

— Сачико! — извиси глас младият човек и скочи от стола. — Все пак дойде, господи!

Тя се отпусна в обятията му. До този момент тя не беше си позволявала такава близост.

— Кикуо, Кикуо! — ридаеше сега неудържимо тя. — Добре че си се върнал право тук... добре че си се върнал.

— Добре че дойде ти... Аз си мислех, че ти обезателно ще дойдеш, че е невъзможно да не дойдеш — той се задушаваше от вълнение. — Затова никъде не избягах.

— Ах, господи, добре че успях!

Кикуо нежно милваше косите на ридаещото момиче и се мъчеше да го успокои. След това изведнъж забеляза раните и кръвта по тялото ѝ.

— Бедна моя малка, какви рани! Боли ли те, кажи?

— А! Дори не съм забелязала.

— А защо не се върна вкъщи при майка си и при братчето си?

— Мислех да се върна. Дори тръгнах натам. Но после разбрах, че искам да умра само с тебе.

Младият човек, затаил дъх, се боеше да мръдне, за да не смути Сачико, свила се като птичка в обятията му. След това устата им се сляха в дълга съкровена целувка. И в този блажен миг и двамата забравиха неизбежната катастрофа, неумолимата смърт.

— Да се оженим! — викна Кикуо. — Целият ни живот сега е дълъг само 30 минути. Ще поживеем семейно цели 30 минути, ще си уредим дом, свое гнездо.

Сачико слушаше и развълнувано повтаряше.

— Да, добре. Ох, боже мой, колко съм щастлива...

— Човешкият живот е кратък, но едва ли има по-кратък от нашия, нали? Но не е и кой знае колко страшно да умреш! Аз, докато лежах, си мислех за това. Не е страшно да умреш, когато си живял щастлив живот, нали? Кажи така ли е, а? И ние сега с тебе ще

преживеем най-късия на света семеен живот и ще умрем щастливи, че сме заедно.

— Нищо че нашият семеен живот ще бъде толкова къс. Помисли само колко неприятности и тревоги преживяват двама души в съвместния си живот. А ние само за 30 минути ще изпитаме от най-върховното щастие на земята — да бъдем двамата само с нашата любов.

— О, господи, колко съм щастлива! Сега вече не ме е страх да умра!

— А сега, Сачико, брачната церемония. — Кикиу скочи. — Само че нищо нямаме тук. А ето, има малко нещо, останало от сутринта. Има малко ориз и към него разни работи, има и сушена риба. А, има и прясна. Ще я препечеш ли малко?

— Да, дай я.

Сачико се отправи към кухнята, а през това време Кикиу измъкна малка ниска масичка и постави върху нея няколко простишки чинии и две чаши. Извади и една бутилка уиски, която дълго време пазеше за особени случаи.

Сачико се върна с рибата.

— Готова е. — Гласът ѝ трепереше, очите ѝ бяха пълни със сълзи.

— Сигурно не пиеш уиски. Но сега трябва да пийнеш малко за случая.

— Ако е чисто, няма да мога.

— Не, ще ти наля и вода.

Кикиу доля чашата на момичето с вода, а на себе си сипа само уиски. Дватамата се чукнаха.

— Честито!

Сачико доближи чашата до устните си.

— Чакай, чакай! — спря я Кикиу. — Ти не си християнка, нали?

— Не. Защо?

— Аз също не съм. Но все едно, трябва да изпълним обряда, както трябва. Аз ще бъда свещеникът — и той изобрази с ръце обличането на свещеническата тога.

— Сега набързо да се помолим и да изпеем норито. А след това да извършим и самата церемония.

Сачико със смях отново вдигна чашата си, но Кикиу пак спря.

— Толкова бързо младоженка не се става. А сега така, тук е пълно с гости — нашите приятели са дошли на сватбата. Дошли са и познати, и колеги от фирмата, и съученици. Твои познати и приятели, и колеги също. Тук са и майка ти, и брат ти, и най-близките ти приятелки. Всички са насядали срещу нас, а ние с тебе тук и ни гледат толкова много хора. А точно тук е седнал кумът. А кой да бъде кумът, а... Да, все пак за такъв случай трябва да се покани само човек като шефа на нашата фирма. А сега шефът, т.е. кумът, ще произнесе в наша чест реч.

Кикуо изпъчи гърди.

— От името на фамилиите Кимура и Тогами съм натоварен да благодаря на всички, които днес са почели с присъствието си сватбената церемония на техните деца.

— „Почели с присъствието си“ — звучи някак странно.

— А, така ли? Чакай да чуеш цялата реч. А после ще ни изпращат на сватбено пътешествие... Покорно ви благодаря за милостта да ме изслушате. Всички присъстващи на днешното мило тържество много добре познават нашите младоженци, но аз, както му е обичаят, накратко ще разкажа някои неща за тях. Младоженецът завърши блестящо юридическия факултет на Н-ския университет и сега е един трудолюбив и многообещаващ служител в търговската фирма, която аз имам честта да ръководя. Той е човек с ясен и благороден характер и като специалист е истинска надежда за нашата фирма.

А сега да ви представя Тогами Сачико, която днес ще стане съпруга на нашия скъп Кимура Кикуо. Любима дъщеря на своето уважавано от всички семейство, прекрасно възпитаната, милата и отзивчивата Сачико е служител в известното Н-ско издателство. А като ученичка прелестната Сачико е била шампион по тенис...

В този момент отвън нахлуха воплите и крясъците на обезумялата тълпа.

— Ето, виждаш ли, хората ни поздравяват. Те викат сега в наша чест... А днес това добро и изключително скромно момиче става съпруга и всички ние сме свидетели на завидната твърдост и самообладание, с което тя напуска дома на своите уважавани родители. А сега уважаемите гости имат думата да поздравят младоженците. Те

са още млади и затова, предполагам, ще им дадете напътствия, за да изпълняват с чест семейния си дълг.

— Да, много добре казано — рече Сачико.

— А сега, наздраве.

И двамата се чукнаха.

От гърлото на Сачико излизаха някакви странни звуци, сякаш ридание. Но момичето се сдържа.

— Сега следват речите, но понеже нямаме време, съкращаваме ги. Отиваме направо на токийската гара... Ти нали искаш да заминем на сватбено пътешествие?

— Да, искам. Не съм ходила на Кюсю — отвърна през сълзи Сачико.

— А, Кюсю ли? В такъв случай заминаваме със самолет. Значи отиваме на Ханеда. Много, страшно много изпращачи... Ето, виж, вече сме в Осака. Тук се прекачваме на друг самолет. От Осака заминаваме за... Шикоку.

— Това е родното ти място, нали?

— Да, няма как, ще трябва да се отбием.

— А след това къде ще отидем?

— Много ми се иска да видя Бепу, но ще заминем направо за Асо. Прекрасна гледка. Трябва да вземем влака и да слезем в Ботю, така се казва мястото. Представи си безкрайна равнина. А тревата зелена като килим. А сега погледни към планината. Ей там, виждаш ли кълба дим. Качваме се на автобус, който ще ни изкачи догоре. Ние като младоженци и тук, както в самолета, ще седнем най-отпред. Оттам се вижда най-добре. А в автобуса всички само нас гледат.

— И си казват колко много си подхождат двамата. Точно така си мислят.

— Да, да. А ние с тебе седим горди, горди... А екскурзоводката: „Това е най-големият в света вулкан Асо. Горната част на кратера се намира на 820 метра надморска височина. Хълмът отдясно се казва Комедзука. Това е загаснал вулкан, а точно пред нас е величественият Асо...“.

— Ах, господи, как умееш да разказваш.

— Величествено! После ние двамата се катерим нагоре по някоя тясна пътечка... А тогава си имаме вече и детенце... Виж, виж слънцето. А чувствуваш ли как мирише тревата? Мирише...

Остават още 33 минути

Сачико постави ръце на раменете на Кикио и се притисна към него.

А отвън тълпата крещеше отчаяно и тичаше. Но вече всичко беше съвсем напразно, да избягат от града бе невъзможно. Хората обезумели ридаеха, блъскаха се, полудяваха и тичаха, тичаха.

А тук в стаята беше тихо. След малко Кикио продължи възторжено да разказва.

— А след екскурзията се връщаме в хотела... Сачико, скъпа, ние с тебе сме съпрузи.

— Няма от какво да се стесняваш. Ние наистина сме свързани. Ти сега ставаш моя за цял живот. За цял живот, който ще продължи още 40 минути. Но какво щастие! Нека да легнем тук и така да умрем. Все пак колко безкрайно сме щастливи, нали? Потънали в щастие, ще умрем неусетно... разбираш ли... щастлива смърт.

Двамата разтреперани се свлякоха в плетения стол.

Оставаха още само 30 минути. По улиците в центъра на Токио не се виждаше вече жива душа. Градът пустееше, сякаш беше дълбока нощ. Хората бяха изоставили домовете си като при епидемия — захвърлили всичко, бяха избягали ужасени. Не че градът се беше превърнал в купища развалини. Не, във всичко още дишаше живот. Разкошни предмети, дрехи, ценни книжа, пари, скъпоценни камъни. Часовниците вървяха, насам-натам притичваха кучета и котки, в аквариумите плуваха редки риби. От града бяха изчезнали само хората.

Слънцето се премести на запад. Разкошни цветя, подредени красиво в кошници и вази, пълнеха с аромата си цветарниците. Масите в представителната зала на един хотел бяха подредени за банкет, блестеше среброто на приборите и салфетките сияеха снежнобели.

Щандовете в универмазите бяха прилежно наредени. Немаше ги само забързаните и суетливи купувачи и усмихнатите и любезни продавачи.

Новите вестници лежаха върху бюрата така, както бяха оставени тази сутрин. Статиите на първа страница разказваха за срещата на високо равнище на президентите на две страни от Изтока и Запада и за

разговорите им по проблемите за запазване на мира в света. Поместени бяха и интервюта с тях, както и снимките им.

На следващите страници също имаше статии по проблемите за мира и сигурността в света, за въоръжени конфликти в разни райони на планетата. Вестниците разказваха и за посещението в страната на световноизвестна актриса. Поместена беше и снимката ѝ — в открита лимузина, потънала в рози, тя раздаваше поздравии на възхитените си почитатели.

Икономическите страници на вестниците бяха изпълнени със скучни статии.

Положението на борсата пак беше същото, доходите на населението растяха, населението на страната се радваше на висок жизнен стандарт.

Поместени бяха снимки на оживени столични улици, пълни с добре облечени хора и весели деца; репортажи разказваха за зоологическата градина, за популярността на бейзбола; спортните страници бяха изпълнени с коментари за турнира по сумо.

Много от вестниците в рубриката си „На културни теми“ поместваха критическите бележки на един много известен литературен критик за излезлия наскоро и вече популярен роман на млад съвременен писател. Критикът хвалеше писателя, но и критикуваше някои моменти в творбата, които говореха, че младият автор е склонен да идеализира някои страни от живота, да се откъсва от реалността.

Политическите страници също бяха скучни. Правителството обсъждаше проекта за прокарване на нови пътища в столицата. Поместени бяха отделни мнения. Разширяването на улиците и магистралите в столицата щеше да наложи високо строителство на сградите и да намали зелените площи. Затова много специалисти реагираха отрицателно на това решение, защото то щеше да се отрази неблагоприятно на здравето на гражданите, без да доведе до рационалното разрешаване на проблемите на пътното строителство.

И отново ставаше дума за това, че благосъстоянието на народа безспорно се е повишило, животът от ден на ден става все по-добър и по-сигурен.

И така, ако в този момент човек погледнеше Токио, то градът беше пуст, без хора, съвсем като на скиците и плановете, поместени във вестниците. На тях наистина нямаше хора, само тук-там беше

нарисувана по някоя човешка фигура, за да изглеждат плановете по-реални. Сега Токио приличаше на огромен макет на град, имаше всичко — и улици, и небостъргачи, имаше и подходяща светлина, и въздух. Забравили бяха да поставят само човешки фигури.

Самолетите, които само преди няколко минути летяха над града, сякаш се бяха разтворили в синевата на небето. Останали бяха само птиците.

Не, всъщност освен колите и трамваите по улиците имаше и хора. Тук-там бяха налягали направо на асфалта, сякаш да подремнат на обед. Имаше и други, които се разхождаха. Те вече не тичаха, а вървяха бавно и спокойно.

Някои тихичко си приказваха, а други се смееха. Срещаха се и групички, които бодро маршируваха, виждаха се жени, загърнати в дебели зимни дрехи.

Едно беше сигурно, че тези хора вече не изпитваха никакъв страх. В този момент те бяха може би най-безгрижните същества под слънцето.

Високоговорителите също бяха замлъкнали. Само зад ъглите виеха самотни кучета. Градът тръпнеше безмълвен.

А небето сияеше безоблачно. Сенките на сградите се бяха поудължили.

В 14:37 часа от американската база на остров В предадоха последното съобщение. Остров В беше американска територия в Тихи океан. Както се и предполагаше, обезвреждането на всичките ракети се оказа невъзможно. Съдбата на хората и на града оставаше на съвестта на бога.

Затова пък светът щеше да стане свидетел на избухването на десетмегатонен ядрен заряд. Това щеше да стане за пръв път, защото такива опити не бяха провеждани досега при никакви условия. Дори в пустинята.

Радарите не изпуснаха от наблюдение двете ракети. Над застрашения район на много голяма височина летяха наблюдателни военни самолети. Те държаха непрекъсната връзка с базите и имаха готовност да предадат всяка подробност.

А хората по цял свят трескаво гледаха часовниците си.

А комендантът на града, който до този момент със сетни усилия на волята стоеше на поста си съгласно инструкцията, замина с военен

самолет заедно с подчинените си. В застрашения район не бе останал вече нито един военен. Натоварени на бойни кораби, те бягаха навътре в океана.

В домовете продължаваха да работят телевизорите и радиоапаратите. От Осака се стараеха да ободрят обречените, но самите нещастници бяха изоставили домовете си и бързаха да се изтеглят към подножията на планините на юг и на запад. Много от тях бяха успели да изминат само половината път.

На една полянка беше насядало в кръг семейство. Мъжете, жените и децата сякаш бяха на приятна разходка сред красивата природа. Но после изведнъж инстинктът да живеят ги извади от унеса, бащата грабна на гръб вцепенената си жена и повлече децата си на запад.

Всеки реагираше посвоему. Едни, като разбраха безнадеждното си положение, забравиха страха и мобилизираха силите и волята си с едничката мисъл да оживеят. Други пък не издържаха на отчаянието и се побъркваха. Имаше и други, които примираха от ужас, но с всички сили се стараеха да запазят разума си, като ангажираха мисълта си с любимата си работа. Един художник извади от шкафа красива ваза, постави в нея цветя, сложи и ново платно и започна отдавна замислена картина. Друг художник реши да изобрази онова, което ставаше на улицата. Той дълго разтрива бои върху палитрата, след това започна внимателно да нанася краски върху платното. Дали щеше да успее да завърши картината си, той дори не се замисляше.

Поети пишеха последните си стихове. Учени се ровеха в библиотеките си, прехвърляха книги, които не бяха успели да дочетат. Един професор препрочиташе последния си труд. Идваха му наум нови мисли и той оставяше бележки по полетата. Оригиналните решения му хрумваха точно сега, когато цялото му същество се бе неимоверно напрегнало преди смъртта. А оставаше все по-малко време. И тези нови решения щяха да изчезнат в безкрайността заедно с професора.

Философите бяха потънали в мисли, музиканти свиреха самовгълбено. Един изпълняваше свое любимо произведение и свиреше така, както никога през живота си. В минутите преди смъртта той постигна съвършенството, към което се бе стремил през целия си съзнателен живот.

Една красива млада жена се изкъпа в благоуханната вана, облече най-скъпите си дрехи, сложи най-прекрасните си бижута и зачака омиротворена края.

В един завод работниците още от самото начало се бяха отказали от мисълта да бягат и сега почистваха и лъскаха машините до блясък, смазваха и прибираха инструментите, а след това, събрани всички заедно, запяха.

Някои жени предпочетоха тишината на спалните и приспивателното. Много изпиваха смъртоносна доза приспивателно с надеждата да посрещнат ужасната смърт, потънали в дълбок сън. И докато настъпи сънят, четяха кротко библията или се молеха. Други предпочитаха любимата си стихосбирка. После библиите и стихосбирките се свличаха от постелите, хората се отпуснаха и започваха тихо и спокойно да дишат. Сънят нямаше нищо общо със смъртта.

Хората все пак дишаха.

Онези, които обичаха пътешествията, например вече виждаха местата, за които толкова бяха мечтали. Те се разхождаха по безкрайно крайбрежие, а морето блестеше метално. Ето насреща идва прекрасна жена, двамата се хващат за ръце и тръгват по пустинния бряг. След това бавно навлизат навътре в морето. Навътре и все навътре. А насреща им се появява смъртта, сграбчва ги за ръцете и ги увлича нататък в безкрая.

Остават още 30 минути

Дали някой в този момент можеше да си въобрази дори какво представлява това да избухне десетмегатонна бомба в центъра на Токио? Японските сили за самоотбрана и намиращата се в Япония американска армия, направили приблизителни изчисления, започнаха да се приготвят за срещата с нещастieto. В радиус от 20 до 25 километра от епицентъра взривът щеше да унищожи всичко живо — и хора, и растителност. Освен това от центъра на попадението в радиус от 22 километра щяха да изгорят напълно всички дървени постройки, а големите железобетонни сгради щяха да бъдат унищожени в радиус от 10 километра. На грамадно разстояние градът и селищата около него

щяха да се превърнат в пепелища. Очакваше се огромен пожар да унищожи всичко в радиус от 48 километра.

На запад планините представляваха преграда за разрушителната сила на ракетите, затова там, в Одавара, установиха наблюдателен пункт.

На 95 километра северно от Токио, в селището Токаймура, имаше научноизследователски институт по ядрена енергия. Там вече бяха подготвили всички прибори за наблюдение.

Всичко това беше толкова неочаквано. Никой нямаше подготовка за наблюдение. Трябваше да разчитат на това, с което разполагаха в момента.

На полуостров Босо имаше обсерватория, в която се правеха наблюдения на горните слоеве на атмосферата. Обсерватории имаше и на Фуджи, и в планината Пукуба. Всички те трябваше да предават наблюденията си по радиото на правителството в Осака. Наистина много неочаквано стана всичко. В наблюдателните пунктове настъпи пълно объркване. А времето вървеше и оставаха само още 30 минути.

Американците наблюдаваха от своята база в Йокода. Всичко се контролираше от команден пункт под земята. Освен това тук постъпваха съобщения от другите радарни установки, които следяха курса на ракетите. От летището на базата излитаха самолети, които извършваха наблюдение непосредствено над зоната на взрива. Имаше разни самолети. Като се почне от Б-29 до усъвършенствувания ББ-50, който на голяма височина над земята се използваше за наблюдение на високите слоеве на атмосферата. В този случай бяха необходими самолети, които да могат да се издигнат на височина над 10 000 метра. В противен случай съществуваше опасност да бъдат засегнати от взрива. Затова американците решиха да използват и най-новите РБ-47 и С130Е. Оборудвани с прибори за наблюдение, самолетите закръжиха над зоната на очаквания епицентър на взрива.

Само слънцето сияеше, както преди.

Трябваше да се наблюдават излъчваните лъчи, топлинните лъчи, взривната вълна и разрушителната сила на взрива. Самолетите бяха оборудвани с всички необходими прибори.

И на земята, и във въздуха наблюденията бяха еднакви. Японците от своя страна установиха наблюдателен център в Уцуномия и събраха там всички прибори, с които разполагаха. Но силите за

самоотбрана не можеха да се похвалят, че разполагат с кой знае какво. В случая можеха да им помогнат само американците с новите си съвременни средства за водене на война. Но от своя страна американците в Япония едва ли някога допускаха, че тук ще паднат ракети с такава мощност, и затова в техните бази беше настъпило объркване.

А как щяха да спрат разпространяването на смъртоносния радиоактивен прах. Само можеше да се допусне, че на 160 километра от мястото на попадението радиоактивността ще достигне 3300 рентгена. Известно беше, че 220 рентгена, еднократно получени, се отразяват пагубно на хората. 400 до 600 рентгена означават 50% смъртност. Останалите 50 процента можеха да преживеят не по-дълго от месец. Болестта се развиваше бързо.

Освен това разпространението на радиоактивния прах зависеше от силата на вятъра в дадения момент. Този ден метеоролозите съобщиха, че духа лек вятър по посока от север към североизток.

Но нима можеше да се предположи каква ще бъде силата на вятъра в момента на взрива. Безспорно взривът щеше да предизвика огромно въздушно течение и силен бурен вятър. А и без вятър прахът се очакваше да се разпространява със скорост повече от 10 метра в секунда. Съществуваше и друг проблем: къде точно щеше да падне радиоактивният прах. Нали той беше невидим. Дори и в местата, където щеше да има минимални количества, за около две седмици хора не можеха да живеят.

Радиоактивните лъчи засягаха най-напред очите и много хора щяха да ослепеят.

Ако поне бяха правени опити с ракети със същата мощност, тогава американците щяха да имат представа за тях и в този случай може би щяха да използват за наблюдение най-новия си тип изкуствени спътници. При това спътниците бяха оборудвани с най-нова техника. Но събитието беше толкова неочаквано, че завари всички неподготвени. Сега можеха да използват само самолети от типа РБ-47, защото те можеха да се издигнат най-високо. На по-ниско от 2000 метра самолетът щеше просто да се разтопи.

Но оставаха само 30 минути до момента, когато ракетите, изстреляни погрешно от страната С, щяха да се забият в центъра на Токио. Радарите следваха неотклонно техния полет.

А правителството през това време вземаше мерки за спасяването на пострадалите. В пострадалия район трябваше да се изпратят дрехи, храна и медикаменти. Всички тези неща предварително се съсредоточаваха на отделни места около Токио — на юг в Одавара, на запад в селището Такаосанроку на няколко километра от Хатиоджи. На север храната и медикаментите се събираха в градчето Мидо. По море също щеше да бъде оказана помощ. Покрай брега плуваше военна ескадрила.

В самия център на попадението всичко щеше да бъде напълно унищожено и там не бе нужна срочна помощ. Трябваше да се спасяват селищата наоколо, където щеше да има много ранени и облъчени. Хората трябваше незабавно да бъдат настанени в болници. Наредено бе във всички болници в целия район Канто леглата да бъдат освободени за пострадалите. Болните, които по това време се намираха на лечение в тях, бяха събрани на едно място. Естествено, всички лекари от областта бяха срочно мобилизирани. Бяха мобилизирани и клиниките по медицина към отделните университети, студенти, медицински сестри, болничен персонал.

Министърът на селското и горско стопанство издаде срочна заповед до всички големи хранителни складове в страната: да бъдат отпуснати ориз и други продукти за пострадалото население. Камиионите и колите с провизии трябваше да бъдат пропускани навред.

Започна и събирането на медикаменти. Самолети с превързочни материали излитаха от Осака, Хирошима, Сендай, Хокайдо и Жукуока. Към Канто летяха камииони, натоварени с одеяла, дюшеци, бельо и дрехи. В градовете, превърнати в центрове за подпомагане на пострадалите, бяха мобилизирани и къщи на граждани, в които временно щяха да бъдат настанени ранените и болните.

Това бяха мерките, взети на първо време. Но имаше още много неща да се дообмислят. Леко ранените, които можеха да бъдат превозвани, щяха да бъдат отправени към големите градове и там настанени в болници. Затова Министерството на транспорта и съобщенията издаде заповед за пускането на специални влакове.

Корабите също щяха да поемат превозването на част от ранените. Щяха да ги вземат от град Татеяма в префектура Чiba, защото в Токио нямаше да може да се влезе. В случай че Йокоска също

пострада, ранените щяха да бъдат прекарани в пристанището на Шимода, откъдето да ги прехвърлят в Шикоку и Кюсю.

Министър-председателят лично се зае да ръководи цялата операция по спасяването и подпомагането на бедстващото население. Всеки министър във временното правителство в Осака се задължаваше да изпълнява преките функции на ведомството, което управляваше.

Естествено, очакваше се финансова паника и пълно разстройство на паричното обръщение. Министърът на финансите лично трябваше да се занимае с това. За негов помощник се назначаваше директорът на Всеяпонската банка. Като първа мярка се налагаше повишаването на цените. Следваше да се издадат съответните министерски укази, като се определи процентът на покачване на цените на стоките. Положението в страната беше толкова сериозно, както по време на война, че онези, които отказваха да отпуснат стоки за пострадалото население, щяха да бъдат съдени и обложени с тежки глоби.

Министърът на селското стопанство и горите отговаряше за разпределението на храните сред народа, министърът на народното благосъстояние се зае с лекарствата и превързочните материали, а министърът на транспорта — с доставката им до пострадалия район.

Премиерът лично издаде заповед за мобилизиране на цялата полицейска мрежа в страната за гарантиране на обществената сигурност. Нещата, изглежда, потръгнаха и всеки се зае да изпълнява онова, за което отговаряше, но когато остана само един час до падане на ракетите, в седалището на временното правителство в Осака отново настъпи невъобразима паника. Всички изведнъж забравиха какво трябва да правят. Освен това липсваше административният апарат, който обикновено вършеше основната работа. Повече от половината чиновници бяха останали в обречения град.

Не всички министри бяха тук, в Осака. Например нямаше го министърът на труда. Къде ли не звъняха, но така и не разбраха къде беше пропаднал.

— Той има няколко къщи в Токио — шепнесе държавният секретар на ухото на министър-председателя. — Налага се сега да поемете и неговото министерство.

Премиерът въздъхна тежко. Той вече бе заел длъжностите на всички отсъстващи министри, а те не бяха малко.

Междувременно над Токио се бяха сблъскали няколко големи самолета. Първопричината беше самолет на една филмова компания, който кръжеше над града, за да заснеме най-страшната катастрофа на века. Получило се бе нещо като тежък въздушен бой. Самолетите се бяха подпалили и горящи части падаха със свистене надолу. Тази катастрофа разстрои напълно контрола над въздушния транспорт.

А оставаха само още 30 минути.

Над Токио летяха малки военни разузнавателни самолети и предаваха по радиото на правителството в Осака за положението в града.

— В центъра няма хора. Всички са се изтеглили към предградията и по всички пътища там е страшна блъсканица. На няколко места около центъра избухнаха пожари.

Колкото до пожарите, при един атомен взрив се очакваше да изгори почти целият град и за да се ограничат пожарите, бяха мобилизирани от всички околни селища пожарните команди. Но колите бяха разположени извън града, далеч от мястото, където се очакваше да паднат ракетите. За това от самолетите също предадоха.

— По улиците на града има само трупове. Това са смазани от тълпата хора или припаднали. Има и много самоубийци и разстреляни от полицията за неподчинение.

Министър-председателят седеше в пригответения за него кабинет и приемаше съобщенията, като следеше по картата местата, откъдето предаваха. Той гледаше картата и си представяше вече как някъде там, в центъра, бавно и зловецко се изправя и расте черната сянка на смъртоносната гъба. Това се сливаше със спомена му за атомния взрив в Хирошима. Всъщност този спомен никога не беше го оставял на мира. Той живееше в него. На бюрото затрещя телефон. Беше лично президентът на САЩ. Той беше възрастен човек и слабият му, малко дрезгав глас едва се долавяше. Премиерът не знаеше английски, затова разговаряха чрез преводач.

— Вече остават само 30 минути — рече американският президент. — Бих искал още веднъж да изразя съчувствието си на вас и на вашия народ, който само след няколко минути ще изживее трагедия. Сигурно с вас лично ще разговаря президентът на страната С, но аз от името на своята страна и на останалите съюзнически страни искам да ви поднеса дълбоките си извинения за катастрофата.

— Аз съм ви безкрайно благодарен — отговори трогнат министър-председателят.

— Сега цялата наша страна е спряла работа и се моли на бога за спасението на народа и страната ви. Навред хората са паднали на колене и горещо отправят молби за пощада. След 20 минути ще бъде спрян и транспортът. Всичко това правим в името на вашия народ, на когото ние дълбоко, много дълбоко съчувствуваме. Сега единствено бог е в състояние да ви помогне. Народът ни горещо се моли. По всички площади хората, коленичили, отправят нагоре молитви. В църквите се правят литургии.

— Аз наистина съм ви много благодарен!

— На помощ към вашите брегове идват кораби от Седми американски флот, натоварени с всичко необходимо за оказване на бърза помощ, на пострадалото население. Корабите ще навлязат в Китайско море. Аз лично съм наредил на командувачия да действва бързо.

— Много ви благодаря.

— Ние май закъсняваме с нашата помощ. Трябва да ви призная, че у нас има опасение дали някои, комунистите например, няма да се възползват от това голямо нещастие, за да предизвикат вълнения, та дори да организират революция. Това наистина сериозно ни безпокои.

— Взели сме всички мерки, за да предотвратим всякакви опити от страна на левите елементи да организират каквито и да било вълнения — отговори премиер-министърът. — Полицията е предупредена за избухването на места на вълнения. В участъците са представени списъци на всички съмнителни и заподозрени личности. За техните действия е заповядано веднага да се докладва. За сега извънредно положение е въведено само в района Канто, но ако се наложи, ще наредя да се въведе в цялата страна.

— Да, това наистина е отлично — по тона му личеше, че президентът наистина се е успокоил. — Ние се бояхме, че ако у вас избухнат на места недоволства, могат да обхванат цялата страна, а оттам да се прехвърлят и у нас. Затова решихме за всеки случай Седми американски флот да се намира около вашите брегове и да има готовност да ви се притече на помощ.

— Аз съм ви много признателен.

— Драги господин министър-председателю, до падането на ракетите остават само още 30 минути и ние се молим за щастието на вашия народ. Ще ви позвъня още най-малко три пъти, ако това няма особено да ви затрудни. Надявам се след взрива да получа от вас лично най-подробна информация. За сега свършвам. Драги мой, пожелавам ви да се проявите в този отговорен, за страната ви момент като неин доблестен ръководител. Желая ви успех.

— Вие сте много любезен и аз съм ви признателен.

След като свършиха, позвъни президентът на страната С. Той беше много развълнуван, просто смазан от това, което по вина на неговата страна щеше да се случи в Япония.

— Господин министър-председателят ли е? Обажда се президентът на страната С.

Нещо в слушалката дращеше, чуваше се лошо. Изглежда, това не беше пряк разговор, а се осъществяваше чрез Америка. Думите долитаха разпокъсани, трудно можеше да се разбере какво говори президентът.

— Сега... господин министър-председателят и... на вашия народ... изразявам от цялата си душа. Ние всички... пред лицето... заради...

Това беше всичко, което премиерът можа да долови.

Оставаха още само 30 минути и останалите в обречения град живи хора започнаха с целите си същества да чувствуват приближаващата смърт. Какво ставаше в този момент с хората?

Да вземем например осъден на смърт човек. Причината за неговата участ съществува някъде в миналото му. И той вече се е примирил със съдбата си и чака само изпълнението на присъдата. Причината за случайната смърт всъщност се крие пак някъде в самата жертва. А обикновеното самоубийство и самоубийството на влюбените е изход, който човек съзнателно приема.

Но това, което щеше само след няколко минути да се случи с населението на Токио, беше чисто насилие от страна на съдбата, която те с нищо не бяха предизвикали. Нямаше никаква грешка, за която трябваше да отговарят със собствения си живот. Затова в отчаянието им имаше толкова силно желание за живот и негодувание.

Единствена спирачка за душевните вълнения пред неизбежното сега беше религията. Не само будизмът или християнството.

Възпитанието и интелектът за някои бяха тяхната „религия“.

Имаше и хора обаче, които не вярваха в тази „религия“. В този трагичен момент за тях не съществуваше нито морал, нито човешки закони. Над всичко господствуваше неудържимо инстинктът.

Камбаните на църквите биеха, вътре множеството горещо се молеше, тържествено звучаха органите. А на други места в града се вършеха престъпления.

В столицата не беше останал вече нито един войник, нито един полицай. Сега народът беше оставен съвсем без контрол. Нямахте кой да арестува, нито кой да разстрелва по свое усмотрение.

А безчинствата по улиците започнаха да приемат отвратителен характер. Първа тяхна жертва бяха жените, които ожесточени мъже изнасилваха пред очите на съпрузите и синовете им. Престъпления се извършваха навред. Убийства, грабежи на домове и магазини. Някои се превръщаха в обезумели животни, у които говорят само инстинктите. Те се втурваха в къщите и търсеха жени. Времето им беше малко и те бързаха. Приличаха на победители, които устройваха хайки за издирването на останалите живи врагове.

На места обезумелите банди се сблъскваха и започваха да се избиват помежду си за плячката. Разнасяха се неистови крясъци, лееше се кръв.

Настанал бе сякаш краят на света. Някои безумци нахълтваха в богатите домове и се разполагаха върху разкошните дивани. Те за пръв и последен път попадаха в обстановка, за която никога не бяха мечтали дори. Такова богатство бяха виждали само на кино. Те тичаха из къщите, ровеха се навред, лапаха, каквото им попаднеше, вадеха красиви бутилки с непознати скъпи питиета и пиеха, пиеха. След това отново се понасяха из стаите и се мъчеха да обхванат целия този невъобразим разкош, който сега беше само техен.

Много бяха тези, които се мъчеха да се напият до смърт, да умрат предварително, да избягат от ужаса на онова, страшното, което щеше да ги изпепели.

А богатите домове предлагаха и много красота. Имаше и бедни хорица, които се разхождаха сред скъпата мебел, пипаха прекрасните килими и статуетки, галеха тучната трева в градините, оглеждаха се в бистрите езерца.

Но разкошът никого задълго не задържаеше. Щом си спомнеха за смъртта, от която ги дяляха само няколко минути, всичко ставаше грозно, неуютно и зловещо.

От самолетите, които кръжаха над града, се виждаха само пламъците на пожарите. Обясняваха си ги с това, че хората, внезапно напуснали домовете си, бяха оставили всичко така, както ги бе сварила ужасната вест. Така и предаваха на правителството в Осака.

„По улиците е спокойно, хора няма — предаваха по радиото от самолетите. — Всичко живо се е изтеглило към предградията.“

Онези, които наблюдаваха града отгоре, можеха да допуснат, че тук-там може би има хора, които са решили да чакат своя край в собствените си домове. Но това, че там долу под някои покриви се вършеха истински зверства, това те не си представяха. А зверства се вършеха дори в църквите, където безумци нахълтваха, убиваха мъже и деца, изнасилваха жени. Жестокостта бе по-страшна от паниката в този момент. Нямаше морал, човешки закони, хуманност, имаше само нечовешка жестокост и жажда за кръв. Но те също не можеха да заглушат животинския страх пред ужасната смърт, която беше при това съвсем глупава и безпричинна. Защо трябваше да умрат, никой не знаеше. Това караше хората да убиват, да мъстят с цялата жестокост, на която е способна природата им.

А времето течеше, ужасът растеше и нищо не можеше вече да спре безумието. Монотонното бръмчене на самолети също действуваше на нервите на хората долу. Идеше им просто да започнат да вият срещу тези бръмчащи досадни оси, които разкъсваха нервите. Монотонно и безстрастно ревяха самолетите и напомняха, че краят е съвсем близо, че смъртта е неумолима. Хората запушваха уши и крещяха, за да заглушат този непрестанен отвратителен вой.

Нервите не издържаха и всички полудяваха. Полудяваха изнасилени жени, полудяваха мъже, смазани от страха, че скоро ще умрат.

В подземията вече не можеха да дишат. А отвън напирала нови тълпи.

В метрото имаше най-много хора. Електричеството беше прекъснало и цареше пълен мрак. Поне можеха да бъдат сигурни, че няма да ги убие ток. Метро имаше от Шибуйа до Гинза, от Асакуса до Икебукуро, от Шинджуку до Огикубо. Като се прибавят и тунелите,

които сега се прокопаваха, получиха се стотици километри. На цялото това разстояние се бяха наблъскали хиляди хора, толкова много, че кислородът не стигаше за всички.

— Има още малко време. Нека да поотворим — молеха се някои. — Да влезе малко въздух. Ще се задушим преди взрива. Ще умрем предварително.

— Ако отворим, ще влязат онези отвън. Те само това чакат — противяха се други.

— А вие отворете съвсем мъничко. Просто повдигнете леко вратата. Те няма да могат да се промъкнат през такава малка пролука.

В отговор на това онези, които бяха до самата желязна решетка, я повдигнаха леко. Отвън нахлу тежък влажен въздух. През тясната пролука се промъкна и бледа светлина. Навън беше ярък слънчев ден.

Хората в тунелите дори не усетиха въздуха, който скъпернически идеше отвън. В метрото беше влажно и студено.

— Тези, които имат точни часовници, да съобщават гласно всяка секунда! — извика истерично някой.

Всички знаеха, че се очакваше ракетите да паднат точно в 15:09 часа. А сега беше 14:36 часът и 2 секунди.

— Двадесет минути преди избухване на ракетите затворете добре изходите! — викаха от разни страни.

В метрото вярваха, че тук са на безопасно място. Метрото бе на два етажа и онези най-отдолу се чувствуваха на съвсем безопасно място. Никой не помисляше дори колко щяха да стоят тук под земята и щеше ли да им стигне въздухът. Много от тях дори се радваха, че те единствени щяха да успеят да се спасят, да оживеят. Щастието беше просто на тяхна страна и те дори изпитваха известно чувство на превъзходство, като си помислеха за нещастниците, които напразно тичаха към предградията. Наистина беше чудесно, че успяха да се скрият именно тук. Но както обикновено ставаше в живота, дори в момента на истинско и пълно щастие обезателно се намираше нещо да го помрачи. И сега в тъмнината някой се обади:

— Най-малко две седмици няма да можем да излезем навън. А как ще преживеем без храна?

А какво щеше да стане с тях тук, след като затвореха плътно изходите. Едва ли щяха да преживеят две седмици без въздух. Дълбоко в душите на всички се промъкна паника. Приличаха сега на пътници

върху потъващ в океана кораб. Параходът, макар и обречен, все още се държи на повърхността, а паниката сред хората расте, защото нищо не може вече да ги спаси. Да, хората в метрото изпитваха съвсем същото чувство. Тях също нищо не можеше вече да ги спаси, защото пътят навън бе отрязан. Те бяха обречени.

— Направете място, дайте да мина! — викаше и се блъскаше един човек.

— Къде си тръгнал сега? — грубо му подвикваха.

— Отивам на кино.

— На кино!

— В „Праунд“ има танцова забава. Трябва да отида обезателно. Чакат ме приятели!

— И този откачи — говореха около него.

Някои пропълзяваха през тесния отвор между леко повдигнатата врата и земята. Никой не ги спираше. Един човек по-малко означаваше повече място, малко повече кислород.

Имаше вече много припаднали. Но те стояха прави, притиснати от всички страни. Място да прилегне човек нямаше. Много полудяваха само от ужаса, че ще се задушат и ще умрат така прави.

— Започва да става ужасно! — завикаха от дъното на тунела. — Остават по-малко от 30 минути. Дайте поне да пеем.

Кой знае защо хората се зарадваха на тази мисъл и веднага я приеха.

Някой запя в тъмнината модна песен, но никой не можеше да му приглася и той млъкна. Един старец подхвана приспивна песен, но в първия момент го спряха. На никого не беше сега до приспивни песни.

— Не, нека всички да я запеем — заподканяха някои. И хората подхванаха приспивната песен. И странно на душите им сякаш олекна. Всеки започна да си припомня своето детство, когато му бяха пели тази мила песничка, когато беше у дома си, сред своите. Хората си спомниха майките и бащите си, някои вече починали, други живи и сега, но далеч оттук. Опомняха си детските игри сред полето. „В градината всичко е зелено, планината хей там е обгърната в лека мъгла, леко подухва пролетният вятър и разнася чуден аромат.“ Жени и мъже пееха и по лицата им се стичаха горещи сълзи.

Всички чакаха взрива със затаен дъх и със страшна тревога в сърцата.

Онези там, в обречения град, щяха да загинат моментално. Но какво щеше да стане с останалата част от народа, никой не можеше с увереност да каже. Бояха се от радиоактивния прах, защото не се знаеше докъде щеше да се разпространи. Припомнях си атомния взрив в Хирошима. Тогава силната радиация изгаряше кожата, по телата на пострадалите се появяваха кървящи гнойни рани. А силата на очаквания взрив щеше да бъде няколкостотин пъти по-голяма и никой не знаеше какви щети можеше да нанесе. Опасността приближаваше, безпокойството на хората растеше, растеше и негодуването им, че правителството бездейно отпускате ръце.

— Само данъците растат у нас. Правителството нищо друго не прави!

— По-голямата част от парите от данъците отиват за въоръжаването на силите за самоотбрана. А къде са сега нашите военни? Избягаха като плъхове от потъващ кораб. Парите ни отиват напразно.

— Правителството нищо не прави, за да ни защити. Какво ще правим?

И колкото повече приближаваше ужасният час, толкова недоволството на нещастниците растеше. Но нима недоволството сега можеше да разреши нещо! Едно поне беше ясно — виновни бяха ония, които управляваха и не мислеха за хората в своята страна.

И страната С, и Америка, която играеше ролята на лидер на всички съюзнически страни, бяха много далеч от Япония. Те не можеха да осъзнаят ужаса, който преживяваше сега тя, нито да ѝ помогнат. А правителството също нищо не правеше. Всеки сам трябваше да мисли как да се спасява. Мерките по събиране на медикаменти, дрехи и храна за пострадалото население бяха безсмислени, защото те не можеха да им бъдат предадени. Щяха да успеят да се възползват от тях само част от успешите да избягат от района Канто.

Оставаше неясно къде щеше да падне радиоактивният прах, носен от вятъра. Ами ако зловецата гъба се окаже толкова голяма, че да обгърне цяла Япония? Подготвяше ли се правителството за такъв вариант. Нищо подобно. Друг изход, освен да умрат, не съществуваше. Възмущение разлюля цялата страна.

Сред народа започнаха да се разпространяват странни слухове. Но хората вярваха, че във всеки слух има и част истина.

— Не е вярно, че ракетите са изстреляни погрешно от страната С. Това е чиста измислица. Искат просто да скрият истината — говореха вече тук-таме.

— На онези, дето измислят новите оръжия, не им стигат просто опитите. Нали ги изпитват в пустините, в атмосферата и под земята. Но на учените това е недостатъчно. Те избират един град и изпращат срещу него смъртоносното си оръжие. Ето докъде стигнаха в стремежите си да сплашат света, да господствуват над него със силата на оръжието. Япония се оказа най-подходяща за замислите им. Япония и, по-точно, Токио, защото тук има толкова много хора и грамадни съвременни здания. И те решават да направят опита си тук.

Мълвата беше толкова правдоподобна, че хората бързо повярваха в нея.

— Ние сме жертва на една измама.

— Правителството сигурно е било предварително предупредено за това. Затова избягаха толкова бързо от града.

Имаше и други, които продължаваха да вярват, че това, което предстоеше да се случи, е просто една грешка.

— Разбира се, че върху нас искат да изпробват новото си оръжие. Искат да ни унищожат и като страна.

Така че министър-председателят на Япония напразно успокои президента на САЩ.

— Господин министър-председателю — шепнеше тихо на ухото му държавният секретар, — народът организира демонстрация. Трябва бързо да помислим какво да правим.

— Как разбрахте?

— Току-що ни съобщиха. Вълненията са застрашителни.

— Сигурно се разпространяват зловредни слухове. Проверете много внимателно всичко и подробно ми докладвайте.

— Разбрах. Ще наредя всички заподозрени от преди хора да се държат под наблюдение и ако се наложи, да бъдат веднага арестувани.

Остават още 25 минути

Държавният секретар беше всъщност намекнал, че правото да се разправя с демонстрациите трябва да бъде дадено на главнокомандувачия, който и отговаряше за въвеждането на извънредно положение в страната. Премиерът обаче се колебаеше. Всяка жестока разправа над хората сега щеше да даде повод на опозиционните партии за нападки срещу него. Той взе в себе си решение веднага след катастрофата да свика парламента. Но как щяха да погледнат на това отделните министри и депутатите, предварително не можеше да се предвиди.

Подобна ситуация в страната бе възникнала през 1945 година след атомния взрив над Хирошима. Тогава правителството на Ямамото падна. Сегашната катастрофа се очакваше да бъде неизмеримо по-голяма. И най-малката невнимателна крачка, и кабинетът рухваше. Такива мрачни мисли измъчваха в този момент премиера. Но той реши да отстоява твърдо правото на правителството си да продължи да управлява.

Ако арестуваха „опасните елементи“, опозицията веднага щеше да се надигне. Можеше да се допусне, че някоя от опозиционните партии разпространяваше слуха, че ракетите едва ли са изстреляни случайно от страната С.

Премиерът си спомняше времето, когато подписаха японско-американския договор. Тогава народът се бе направо разбунтувал, в страната имаше сякаш гражданска война. Тогавашният министър-председател се беше дори изплашил за живота си.

Пълна власт да се разпорежда с положението в страната имаше сега главнокомандувачият и тя му бе гласувана по решение на кабинета на министрите. И това предложение даде сам премиерът.

До катастрофата оставаше съвсем малко време и той чувствуваше, че премалява от ужас. На всичкото отгоре трябваше да се разправя и с разни елементи, които заплашваха съвсем да разстроят реда в страната. Той реши да настоява пред главнокомандувачия за незабавното арестуване на размирниците.

Премиерът най-после прие съвета на държавния секретар.

— Ще направим така, както предлагате — рече умислен той. — Разбира се, не се знае какво може да настъпи след това. Ако не ги арестуваме, може да избухне истинска гражданска война... Отговорността поемам върху себе си.

Осанката на министър-председателя беше в този момент величествена, тонът — твърд, решителен. Точно така си представяше той, че трябва да изглежда един политик, когато взема важно за страната си решение, и то в съдбовен момент.

— Господин министър-председателю, аз от сърце приветствувам вашата решителност — леко се поклони държавният секретар.

Премиерът за миг затвори очи и се замисли. Какво ли ставаше в този момент в главата му? Може би обмисляше мерките, за които току-що сам бе настоявал. Или може би си мислеше за нещо свое. Но сега всяка секунда беше скъпа. Ракетите се движеха светкавично и за една секунда изминаваха три километра. И беше чиста лудост да си губи времето човек в празни мисли.

— Искан да ви попитам с Емура и Ямашита всичко наред ли е? — обърна се някак изведнъж премиерът към държавния секретар.

Двамата, за които той попита, бяха членове на управляващата партия. Те навсякъде следваха премиера, който беше и председател на партията. Бяха и винаги до него в споровете му с кликата на консерваторите. И сега той също имаше нужда от тях, защото предполагаше, че решението да се дадат всички пълномощия на главнокомандувачия щеше да предизвика недоволството на някои кръгове. А как щяха те двамата да погледнат на това решение?

— Не се безпокойте, всичко е наред. Мерките, които вземаме, са обясними. Това ще разберат и Емура, и Ямашита. И аз съм повече от сигурен, че ще можем да убедим отделните фракции. Емура може да се заеме например с господин А. Те отдавна се познават. Ямашита пък да говори с господин Б. Те са еднакви по ранг. Господин министър-председателю, аз се заемам веднага да уредя всичко.

Дори сега, когато до падането на ракетите оставаха около 30 минути, трябваше да се споразумяват с отделните фракции на консерваторите. Премиерът дори помисли, че е наложително да се срещне лично с водачите на другите опозиционни партии и сам да ги убеди в правилността на мерките на правителството.

Опозиционните партии по принцип бяха срещу всички решения на управляващата партия, но особено остро реагираха техните десни крила. Ако сега правителството наистина наредеше да бъдат арестувани „опасните елементи“, след катастрофата то щеше да бъде принудено да изтърпи ожесточените нападки на десниците.

Премиерът се надяваше, че ако лично поговори с водачите на опозицията, ако ги помоли за съдействие, те щяха обезателно да го разберат. Само един откровен разговор можеше да спаси всичко.

— А какво прави господин Судо? — попита премиерът.

— А, господин Судо ли? Той е на предизборна обиколка в Кюсю — обясни държавният секретар.

— В Кюсю ли?... Щастливец — премиерът промърмори завистливо и дори, както се стори на държавния секретар, малко злобно.

Министър-председателят се свърза по телефона с главнокомандуващия.

— А, господин министър-председателят ли е? Очаквах да се обадите.

Главнокомандуващият говореше доста самоуверено. Чувствуваше се, че вече се е вживял в ролята си на пълновластен пазител на реда и сигурността в страната.

— Аз съм напълно съгласен с вас. Имаме пълното право да ги арестуваме... Като пътувах насам, за да поема поста, с който вие благосклонно ме дарявате, просто чувствувах как отвред ме дебнат зломишленици. Срещу тях трябва да имаме винаги готови полицейски и военни отряди, които да ги респектират и да ги предпазят от крайни действия. Тези хора винаги ни обвиняват, че увеличаваме данъците, наричат ни крадци, крещят, че парите им отивали за безсмислено въоръжаване вместо за подобряване условията на живот. Счита ги за врагове на родината и като доблестен войник ще се боря срещу тях. Нашите подвизи никой не забелязва. Във вестниците пишат толкова рядко нещо за нас, обикновено за спасителните работи, които вършим при природно бедствие. А за подвизите на нашата славна армия никога нито дума — главнокомандуващият удари с ръка по масата. — Затова сега ние ще покажем на какво сме способни. Ще покажем, че дори в такъв изключително трагичен момент като този сме готови да останем на своя пост и да запазим реда в страната. Няма да допуснем никакви вълнения и демонстрации, никакви революции...

След това командуващият извика своя подчинен, който отговаряше за информацията.

— Веднага да ми бъде представен списък на всички „опасни елементи“ в страната. След десет минути да бъде изяснено къде

живеят и работят.

— Слушам, след десет минути да ви представя списъците на „опасните елементи“ — отговори отсечено офицерът и напусна кабинета.

— Повикайте първия ми заместник! — заповяда командувачият на адютанта.

След минута заместникът беше пред него.

Току-що заповядах на отговарящия за информацията да изготви списък на всички, които биха се възползували от сегашната обстановка, за да организират размирици и демонстрации. Изпратете списъка във всички военни окръзи със заповед по точка... от Закона за вътрешния ред в страната да бъдат проведени арести.

— Слушам, да бъдат проведени арести! — отсече заместникът.

— Заповедта се отнася и до полицията, която сега е под наше ръководство. Наредете на началниците ѝ да се подчиняват на заповедите на командувачите военните окръзи и да действуват съвместно с армията.

— Слушам, полицията да действа съвместно с армията!

— „Опасните елементи“ сигурно вече са започнали да оказват съпротива. — Командувачият с ръце на гърба крачеше из стаята, изпълнал гърди, с навъсено лице. — В такъв случай веднага пристъпете към арестуването им. За размириците никаква пощада!

— Да, размириците ще бъдат най-безпощадно потушени — заместникът отговаряше, без особено да се замисля, защото всъщност отговорността върху себе си поемаше шефът.

Десет минути след този разговор офицерът, който отговаряше за информацията, се ровеше в дебелите регистри, в които бе събрано цялото население на страната. Имената на заподозрените бяха отменати с червен молив. Това бяха хора, вече арестувани по политически съображения, и такива, които просто будеха подозрение с възгледите и поведението си.

Скоро списъкът бе представен на главнокомандувачия.

— Веднага пристъпете към действия! — сухо нареди той.

— Слушам, веднага да се пристъпи към действия — козирува заместникът му и с отмерена крачка напусна стаята.

След това до всички началници на военни окръзи и началници на полицейски участъци бе предадена „свършено секретната“ заповед.

— А какво става сега в Токио? — попита завеждащият информацията. Това беше толкова наивен въпрос, че всички вдигнаха глави и го погледнаха учудено.

— Какви са тези глупости! Какво ви стана? — сопна се намусен главнокомандуващият. — Колкото до „опасните елементи“ там, те заедно с останалото почтено население на града след 30 минути ще загинат. С тях няма защо да се занимаваме сега.

— Ясно, разбрах.

— Колко е часът? — попита нервно командуващият. Той погледна часовника на ръката си, после часовника на стената. До падането на ракетите оставаха още 25 минути и 6 секунди. Командуващият се приближи до прозореца и погледна. Долу войници мъкнеха торби с пясък и барикадираха зданието на префектурния съвет, превърнало се сега в седалище на правителството...

— Дано никой не се побърка до взрива — замислено промърмори той.

— Постъпи съобщение, че промяна във времето няма и ракетите ще паднат над Токио точно в 15:09 часа — докладва един офицер.

— Добре. Ние 5 минути преди определеното време трябва да слезем в подземие.

Трябваше да се евакуират дори оттук, въпреки че се намираха на 550 километра от епицентъра. Съществуваше реална опасност да пострадат от радиоактивния прах. В самото начало главнокомандуващият бе заявил, че ще остане заедно с правителството и ще го защитава, ако се наложи, но сега съжеляваше за дадената дума. Спасение нямаше нито тук в Осака, нито където и да било в цялата страна. Мина му през ума мисълта за онези, които бяха останали в самия град. Какво ли правеха пък те? А в града обикаляха насам-натам само лудите. Те единствени се чувствуваха щастливи, несмущавани от нищо. По-голямата част от хората се бяха отказали вече от мисълта да бягат и да се спасяват. Нямаха вече сили да помръднат. Сега седяха и просто чакаха смъртта. Те всъщност бяха още живи и това им се струваше толкова странно. Хората поглеждаха нагоре към небето. Там кръжаха разузнавателни и военни самолети и малки самолети на разни вестници. Хората ги гледаха и ги проклинаха. Онези там горе в самолетите равнодушно зяпаха какво става под тях и

чакаха да започне чудото. Интересуваше ги зрелището. За останалото им беше все едно.

Още по-нещастни бяха онези, които не живееха в Токио, а бяха дошли този ден или по работа, или просто на екскурзия. Сега те ужасно се разкайваха, мислеха си, обезумели и смазани от сполетялата ги участ, че напразно не бяха послушали жена си и домашните да не тръгват точно този ден, съжаляваха, че по пътя насам не им се беше случила я катастрофа, я нещо друго, което да ги задържи; упрекваха шефа, настоявал по-бързо да заминат, за да изпълнят задълженията си към другата фирма... Но не, наводнения и бури се случват само тогава, когато човек най-малко има нужда от тях. Така си мислеха тези нещастници и проклинаха съдбата си. Предстоеше им да умрат сред съвсем чужди и непознати хора и те със завист си мислеха колко пощастливи от тях бяха онези, които можеха да съберат цялото си семейство и всички да бъдат заедно до сетната секунда. Някои от тези нещастници крещяха високо имената на жените, децата, близките и любимите си и ридаеха отчаяно.

Но до смъртта оставаха само десетина минути и хората започнаха от ужас да губят способността си да мислят.

Оставаха още само 15 минути. Времето вървеше страшно бързо, а хората ужасени се мятаха, стенеха. Но всичко беше напразно.

Още една минута изтече, оставаха само 14. Някои трескаво брояха. 13, 12... 11... 10... Вече никой не можеше да се моли тихо, всички истерично крещяха, загубили сили и вяра, други се просваха пред олтарите; едни, заровили лица в студената земя, чакаха кога ще се случи неизбежното.

Безумството растеше, всички мислеха само за едно и то вледеняваше сърцата им, размътваше разума им. Отчаяни поглеждаха към небето, което беше безоблачно и спокойно.

Нима вярата в бога не даряваше мир на човешката душа? Нима не я пречистваше и спасяваше в трудни часове. Всички божества оставаха глухи и неми.

Този момент на върховно напрежение събуди заспалите животински инстинкти у хората, в душите им властвуха страхът и ужасът и нито вярата в бога, нито изкуството, нито философията имаха някакъв смисъл сега. Но имаше и такива, които разсъждаваха какво ще бъде, след като те загинат. Един философ например размишляваше

гласно за смисъла на живота и смъртта, художници искаха да запечатат на платната си хората и смъртния им ужас, писатели дописваха произведенията си, поети съчиняваха последните си стихове. Идните поколения, за които пишеха те, едва ли щяха да прочетат тези откровения. Но там е работата, че пишеха и размишляваха не само философите, поетите и писателите. Потребност да разкажат за ужаса на предсмъртния час изпитваха и някои обикновени хора. Така те преставаха да се чувствуват самотни и изоставени.

Но вече нямаше време за нищо.

Оставаха още само 10 минути. Градът се превърна в ад. Събудиха се още повече инстинктите, хората започнаха зверски да убиват, да изнасилват. Приличаха на ранени зверове.

Жените не се противяха. Пред смъртта тези неща изглеждаха глупави. Не съществуваше свян, морал, законност. Свидетели също нямаше. Някои жени дори сами увисаха на вратовете на мъжете, гонеха ги, умоляваха ги. Много по-страшна беше мисълта да умреш сама.

Особено откровени бяха омъжените жени. Тялото въставаше пред свещената тайна на съзаклятието, то едва сега бе намерило своята пълна свобода. И жените сами с настървение се хвърляха в обятията на съвсем чужди мъже. Те сякаш откъщаваха и на онези, които нещастieto не заплашваше, които продължаваха да живеят със своя морал.

Остават няколко минути

Още пет минути. Времето започна да върви много бързо. Светът броеше секундите.

Ракетите бяха навлезли вече в японско небе. Грамадните им корпуси сияеха, огрени от слънцето, те пореха властно небесната синева, защото нищо не можеше вече да ги спре. Всички земни сили се бяха отказали от единоборство с тях. Отвсякъде ги наблюдаваха със затаен дъх. Следяха ги от земята, от морето, от въздуха, А те като красавици летяха надменно и спокойно по своя път. По ефира се носеха тревожни гласове, съобщения предаваха всички наблюдателни пунктове на правителството в Осака.

Ракетите, описвайки бавно дъга, летяха към точките на попадението. Учените бяха изчислили точно траекторията на полета им. Грешката беше ясна, но нищо вече не можеше да предотврати катастрофата. Сега оставаше само да се чака краят. Светът настръхнал броеше последните минути.

— Още пет минути. Къде точно се намират сега? — попита министър-председателят един от приближените си.

— Някъде в този район — посочи на картата онзи. Ракетите бяха до самия японски бряг. До Токио имаше още съвсем малко.

Току-що постъпи съобщение от американските кораби в този район, че са прелетели над тях. Преди около 5 секунди.

— А след това къде ще прелетят. Сега вече от земята ги поемат за наблюдение нали?

— Сигурно над Инобудзаки. — И приближеният посочи на картата пътя, който следваха летящите чудовища.

— Господин държавен секретар! — скочи от стола си премиерът. — Веднага предайте заповед до целия народ! От този момент нека всички да паднат на колене и да започнат да се молят за нещастните свои събрата в застрашения район!

— Какво искате да кажете с това да се молят? — нервно, но внимателно попита държавният секретар.

— Всичките 100 милиона японци да оплакват жертвите. Да изразяват съчувствието си. Нещо като едноминутно мълчание.

— Да, да, разбрах. Както се прави обикновено след големи бедствия или на 28 декември в деня на започването на войната. Правилни сме и друг път такива общонародни молебени.

— Не става дума просто за едноминутно мълчание. Има още 4 минути. Нека целият народ тържествено сведе глава пред участта на жертвите. И също десетина минути след взрива.

— Сигурно ще се чуе чак дотук — разтревожен попита държавният секретар.

— Ще се чуе ли? Какво ще се чуе?

Тръсъкът от взрива. Той е толкова силен, че ако човек се намира по-близо до мястото, може да оглушее, да му се пръснат тъпанчетата на ушите. Дори преди малко главнокомандуващият издаде заповед до населението от близките до мястото на взрива райони да си запушат

ушите. Но този взрив ще бъде толкова мощен, че ще се чуе чак тук в Осака, та дори чак и в Кюсю. Тук ще се чуе като тътен.

— Да, наистина. Всички ще бъдат абсолютно потресени.

— Може би имате нещо пред вид?

— Да, имам.

Държавният секретар беше един от най-опитните служители във висшия държавен апарат. Той знаеше как да заинтригува събеседника си. Едва след това излагаше своето мнение.

— Да ги накараме да пеят — победоносно произнесе той.

— Да пеят ли?

— Да, да пеят. Може дори песента, която господин министър-председателят предложи, да пуснат по радиото. Въпреки че тя е малко сантиментална. Може, разбира се, да пеят някой църковен химн, но не всички са християни. Не, и това не става.

— А какво ще кажете за химна?

— Не, в такъв трагичен момент химнът съвсем не върви.

— Слушайте, няма време — извика разсърден министър-председателят. — Хайде по-бързо казвайте идеята си!

— С една дума, аз мисля, че за момента най-подходяща е някоя детска песен.

— Детска песен ли! — Премиерът просто позеленя от яд. — Какви са тези глупости!

— В Япония за подобни трагични ситуации още няма измислени специални песни. Не върви никак да се пеят нито „Марсилезата“, нито химнът, нито пък църковни песнопения.

— Сериозно ли говорите? — премиерът седеше мрачен.

— Ами да, песента в никакъв случай не бива да бъде печална и мрачна. Щом се чуе тътенът от взрива, на всички ще стане ясно, че там в Токио са загинали милиони хора. Песента трябва да заглуши тътена, разбирате ли? Хората с умиление ще запеят песен, която да им припомни детството. Ще я пуснем и по радиото и така ще дадем тон.

— Чакайте, чакайте! — Премиерът цял бе плувнал в пот. — Добре, така да бъде. Няма да има мълчание. Но все пак коя да бъде песента!

— Е, това вече ще решат специалистите. Ако имаше време, щяхме да създадем специална комисия.

Няколко минути преди катастрофата отново позвъни американският президент.

— Господин министър-председателю, остават по-малко от три минути. Отново искам да изразя своето лично и на страната ни съчувствие за трагедията, която ще сполети вашия народ. Натоварен съм да предам също така и съчувствията на останалите държави, членки на Организацията за мир и сътрудничество в басейна на Тихи океан. За да засвидетелствуваме състраданието си към жертвите, ние решихме целият американски народ да се поклони и в останалите минути да отдаде мълчалива почит на жертвите. Сега в цялата страна са спрели работа всички предприятия, знамето в знак на траур е спуснато, транспортът също е спрял за един час. Народът ни се моли жертвите да бъдат поне на онзи свят блажени — гласът на президента звучеше тържествено.

— Аз съм ви безкрайно благодарен, господин президент. Благодаря ви и от името на своя народ — отговори развълнуван министър-председателят.

— Освен това — продължи президентът — по радиото ще се предават само вашият химн и църковни песни.

— Аз съм ви дълбоко признателен.

В този момент премиерът просто завидя на християните. Те си имаха своите църковни песни и химни, а той тук трябваше да решава коя детска песен да пуснат по радиото.

Премиерът имаше много измъчен вид. Тревожеха го толкова неща. Трябваше и да се мисли как да се подхване всичко след взрива, да се мисли и за това, какво щяха да предприемат опозиционните партии като реакция на мерките, приети от правителството.

Сегашното бедствие, слава богу, беше причинено от друга страна и самият той не носеше абсолютно никаква отговорност. Но както при разрушително природно бедствие, той трябваше да отговаря, ако правителството не вземе срочни мерки да помогне на пострадалите. Малко недоглеждане, и властта щеше да му се изплъзне от ръцете. Той имаше и много врагове. Много въобще бяха тези, които искаха да му отнемат поста. И сега безспорно щяха да надигнат глави, да използват обстановката. Ще започнат, разбира се, да говорят за отговорност и дълг пред народа. Единственият изход беше да започне веднага да действува, да нарежда и да предприема някакви мерки.

За всичко това се беше замислила цялата бюрократична машина. Висшите чиновници имаха по-големи „задължения“ и следователно по-големи проблеми, низшите по-малки. Но всички те еднакво се бояха сега да не загубят постовете си.

— Направено е вече всичко — докладва държавният секретар. — Останалото ще реши съдбата. Ние сме чисти пред съвестта си.

Но тези думи не можеха да успокоят премиера, той четеше отново и отново решението на правителството за мерките по подпомагане и спасяване на жертвите от ядрения взрив, разпитваше подробно и също така подробно искаше да му се докладва.

— Да, нашият план е чудесен. Остава да видим как ще бъде изпълнен. Колко време има още?

— Три минути и няколко секунди.

— Пуснете отново съобщение до всички отдели — чиновниците много обичаха да пускат съобщения. — Но не писмено, защото няма време. По-добре по телефона. Всъщност за три минути по телефона също няма да успеете. Най-добре съобщете по радиото. Всички да останат на своя пост и докрай да изпълняват служебните си задължения. Предайте това от мое име.

И радиото, и телевизията предаваха само програми, съобразени със заповедите на правителството и на главнокомандувачия. По радиото пускаха внимателно подбрана музика, но телевизията и този път остана вярна на себе си и програмите бяха много безвкусни. Показваха непрекъснато сградата в Осака, където се намираше сега правителството, повтаряха едно и също — разни планински и морски пейзажи, разкази на стари хора, които нямаха никакво отношение към предстоящата катастрофа.

— Господин министре — обърна се премиерът към министъра на финансите. — Бюджетът на страната за след катастрофата е изготвен, нали? Можем да се надяваме, че Америка ще ни отпусне помощ?

— Да, всичко е наред. Америка обезателно ще ни отпусне извънреден заем. Говореше се за един милиард долара, но и само две трети от тях да получим, това ще бъде голяма помощ за нас. Американският конгрес е свикан на срочно съвещание, на което ще се гласува предложението да ни бъде отпуснат заем.

— Трябва бързо да се действа! — премиерът нервно поглеждаше часовника си и крачеше напред-назад. — Какво е

положението с крайно левите партии? Дано да не се стигне до такива бурни демонстрации, както по времето на подписването на японско-американския договор.

— Всичко е спокойно, ще видим какво ще стане след това — отговори замислено държавният секретар.

— Господин министър-председателю — в кабинета връхлетя един служител, — ракетите току-що прелетяха над Тьоши! Толкова са ниско, че се виждат с просто око!

— Така ли! — премиерът от вълнение се препъна и едва се задържа на краката си.

Най-потресени бяха учените физици, химици и метеоролози, които следяха от пунктовете за наблюдение движението на ракетите. Всички чувствуваха, че ще се пръснат от напрежение. Съдбата им предоставяше редкия случай да станат свидетели на нещо нечувано, което за себе си те нарекоха изпитание с живи хора.

По телевизията и радиото бяха престанали да повтарят извънредното съобщение. Това би било вече прекалено жестоко по отношение на невинните хора, обречени на неминуема гибел. В изоставените домове радиоприемниците и телевизионните апарати разливаха леки приятни мелодии. По някои канали на телевизията големи оркестри изпълняваха класическа японска музика.

Всъщност предаваше само централната радио- и телевизионна компания. Програмите на частните компании предаваха през определени интервали реклами, представяни от разни фирми, които ги и финансираха. И как ли бе прозвучало сега „Търсете по магазините особено вкусния...“? Пък и в студиите вече не бе останала жива душа.

Учените от наблюдателните центрове ставаха свидетели на нещо наистина потресаващо. Те очакваха, че хората от страх и ужас ще загубят разсъдък си, че някои ще предпочетат да посегнат на живота си. Но те не допускаха, че безумието на тези обречени нещастници може да вземе такива големи размери; едва ли бяха помислили за миг дори, че със собствените си очи ще видят как рухва цивилизацията и животът се връща с векове назад. Всички бяха се превърнали в първобитни човеци. Нямаше вече норми и етика, закони и морал. В първобитното общество се бяха върнали всички теолози и учени, и поети, и моралисти, и посредствени хора, и престъпници. Всички те

сега бяха членове на едно общество. И сега това общество бързо се налагаше със своите си закони и норми.

Само за няколко минути цялата стена от забрани и норми рухна и хората се върнаха по обратния път на своето развитие, от човешкото към животинското. Те просто станаха първобитни групи мъже и жени, които встъпваха в съвсем безразборно общуване. Всички носеха в себе си знака на смъртта — отчайваща и неизбежна. Градената векове цивилизация се разпадаше за минути и секунди.

В целия белязан от смъртта град мъже и жени влизаха в „безредни полови отношения“. Това беше техният протест срещу нечуваната жестокост, която само след няколко минути щеше да ги изпепели. Имаше нещо свежо и извисяващо в това безумство, в това напълно отричане и бягство от неумолимата реалност. Защото не беше ли съвременната цивилизация тази, която без съжаление обричаше тези хора на гибел. Едва ли някой беше помислил, че поне един път през живота си ще бъде напълно свободен от всичко, наложено му от съвременния живот. И сигурно много бяха тези, които сега на безопасно място завиваха на тази свобода. А в града се разнасяха отвред викове: „Без друго ще умра, поне веднъж през живота си да правя това, което ми се иска.“

Ракетата се стрелна, като едва докосна върховете на дърветата... Времето спря.

Колко минути бяха минали, никой не знаеше. Хората учудени се размърдаха. Учудени разбраха, че можеха да мърдат ръце и крака. Постепенно започнаха да осъзнават света около себе си. Те бяха все още живи.

Но не беше ли това някаква измама? Не беше ли и ракетата, която бяха видели с очите си, само призрак? Все пак те добре си спомняха черната точка в небето, която постепенно растеше, а после и самата ракета, която се плъзна над покривите на сградите и падна. И не само с очите си бяха видели. Те бяха чули и трясъка. Някои помислиха, че това е била измама на собствените им сетива. Може би бяха полудели. Но странно, можеха ли и другите около тях да бъдат луди. Всички до един.

Сега беше съвсем тихо. Минаваше три часът и небето бе станало малко по-тъмносиво. Слънцето се бе преместило още повече на запад. Летяха птици. Само самолетите бяха изчезнали.

— Ей, видяхте ли ракетата!

— И вие ли я видяхте?

Хората се заоглеждаха, започнаха да се питат един друг. Случило се бе нещо невероятно. Никой не проумяваше какво точно ставаше. Не вярваха на себе си. Но нали и останалите бяха видели? Не беше възможно всички едновременно да са се побъркали, нали?

— Ракетата падна. Аз я чух, че падна!

Да, наистина. Бяха чули тътен далеч отгук. Но защо още бяха живи? Чули бяха и грохота на срутените сгради там някъде, където бе паднало чудовището.

— Истина ли беше това? — питаха се поразени хората.

Ракетата наистина падна. Падна, но не избухна. Градът бе останал невредим. И дърветата, и сградите. В прозорците се отразяваше синевата на небето.

— Спасени сме! — изкрещя някой.

— Спасени сме!

Но това все още не бяха ликуващи гласове. Хората не проумяваха, съмняваха се. Все пак тя беше паднала, но защо не избухна?

Постепенно животът започна да се връща в съзнанието на всеки. Напрежението още не изчезваше, но малко по малко започна да отстъпва място на радостта, че са живи. Сега всеки за себе си разбира, че не е могло просто така лесно и безпричинно да загине. Разбира се, че е трябвало да живее. Всичко преживяно е било просто нелепост.

Някой закрещя „ура“. От къщите заизскачаха хора. Отвред се измъкваха жени и мъже, измъкваха се от скривалищата. Всички бяха бледи. Гледаха се недоумяващо, търсеха отговора в очите на околните. Някой се разсмя. Но забележете, това не беше смях на побъркан.

— Аз съм жив! Спасен съм — викаше човекът и той наистина беше с всички си.

На улиците се събираха все повече и повече хора. А слънцето ги обливаше с ярка светлина. Цялата природа сияеше. Всички се оглеждаха, за да открият някаква промяна. Но всичко си беше, както преди.

В кабинета на министър-председателя се бяха събрали министрите. Никой не се решаваше пръв да наруши дълбоката тишина.

— Нямахте взрив. Ракетата действително падна, а не избухна. Какво стана, че не избухна? — тихо попита премиерът. Той пръв дойде на себе си.

— Не избухна? — излезли от унеса, повториха тихо директорът на Института по химия при Академията на науките и завеждащият отдела „Химическо оръжие“ при Управлението на силите за самоотбрана. И двамата бяха специалисти, затова недоумението им бе още по-голямо.

Ракетата бе паднала. Това вече всички знаеха със сигурност. А предварителните изчисления бяха съвсем точни и изключваха всякаква грешка. Епицентърът също беше изчислен точно — центърът на Токио. И какво само се беше случило всъщност!

— Не избухна! Водороден взрив няма! — Тези съобщения идеха от самолетите, които отново се върнаха над града. Съобщенията предаваха спокойни и уверени гласове, които само потвърждаваха, че нищо лошо не се беше случило, че ужасът бе преминал и градът, и целият район около него бяха спасени.

— Над Токио не се вижда страшната гъба. Не се чува и нищо подозрително. Ракетата наистина е паднала над града, защото само три минути преди това радарите са я засекли в наблюдателния пункт в Инухосеки. Причините за неизбухването са неизвестни!

Такива съобщения идеха отвред. Нямахте съмнение — опасността беше преминала.

Развълнуван, премиерът се обърна към специалистите.

— А всъщност защо не е избухнала? — Имаше нещо в гласа му от тона, на обидено дете.

Двамата специалисти пристъпиха някак смутено напред. Те обясниха, че нищо не могат да кажат, преди да се изясни обстойно причината. За сега можеха да разчитат само на съобщенията, които получаваха от самолетите.

— Ракетата може да не избухне само... — започна смутено директорът на химическия институт. — Това, което ми идва сега наум, е, че влияние е оказала разликата в налягането. Станал е вероятно някакъв процес, който е предотвратил избухването.

— Може би е оказало влияние и триенето с атмосферата, което е довело до повреда в някой от механизмите — добави и военният специалист.

— Да, наистина, повреда в механизмите. В случая ролята на взривател играят пръчките от кадмий в нея. Ако там нещо се наруши, дори и да падне, ракетата не избухва.

— Сега по-просто ще ви го обясня...

И двамата специалисти се надпреварваха кой пръв да обясни на премиера, а той напразно се мъчеше да проумее смисъла на сложните и непонятни думи, с които го заливаха.

— Както и да е, важното е, че всичко свърши точно така — прекъсна лекциите премиерът. — После ще ми докладвате подробностите. Само едно не разбирам. Изстреляни бяха общо пет ракети, нали така. Три от тях бяха обезвредени и две изпуснати. Над града падна само една. Значи, би трябвало да има още една, нали?

— Да — промълви сериозен военният специалист. — Разбира се, има разлика във времето на изстрелване. Затова те не се движат едновременно. Тук се имат пред вид и триенето, и прегряването, които влияят и на разликата във времето на приземяване.

— А къде е втората ракета?

Такова запитване беше отправено до всички наблюдателни пунктове. Но съобщение за нея нямаше нито от най-близкия Инухосеки, нито от другите. Само от един много далечен остров в океана бяха съобщили, че са видели и двете ракети да прелитат над тях.

— Другата може би се е отклонила някъде по пътя — предположи премиерът.

— Това едва ли би могло да стане — отговори авторитетно директорът на химическия институт.

— Но защо тогава я няма?

— Аз също не разбирам.

— Тя също ли няма да избухне? — Премиерът дълго време се канеше да зададе този въпрос, но нещо го спираше и той едва сега се откъсна от устата му.

— Ако конструкцията ѝ е същата като на тази, която падна вече, то тя има същите дефекти и можем предварително да приемем, че също няма да избухне — отговориха и двамата специалисти.

— А, така значи — въздъхна облекчено премиерът. Министрите и висшите чиновници зад него също се отпуснаха. Всички заговориха развеселени.

— Ракетите са изстреляни едновременно. Те са с еднаква конструкция и, значи, обезателно имат еднакви дефекти? — каза вече смело премиерът.

— Да, така мислим. Не, по-скоро, надяваме се, че е точно така.

Ракетата падна със страшен трясък. Хората на много километри далече усетиха, че земята под тях потрепери. Нещо сякаш наистина раздра въздуха, сградите се разтресоха, прозорците станаха на сол. Затова онези, които бяха наблизко, наистина решиха, че това е взривът. Но скоро разбраха, че са живи, и като останалите в града наизлизаха из улиците, за да се убедят, че нищо не се е случило.

Сега вече всички знаеха, че ракетата не е избухнала. Но къде точно беше паднала, се питаха хората. Всеки искаше със собствените си очи да види къде е тя и как изглежда отблизо, за да се успокои напълно... Тя беше паднала там, откъдето се разнесе страшният трясък, а за онези, които бяха наблизко, съвсем не беше трудно да посочат мястото му.

Точно в центъра на Токио имаше грамадно игрище за бейзбол. Ракетата беше паднала в него, като беше изровила около два-три метра дълбок изкоп. Хората се насъбраха около грамадната яма. Естествено, онези, които се намираха далеч от центъра, нямаше как веднага да дойдат тук, така че не се бе насъбрала кой знае колко голяма тълпа. Отгоре обаче почти нищо не можеха да видят.

Ракетата бе изровила малък тунел и по-голямата ѝ част оставаше скрита под земята. Няколко смелчаци се приближиха до ръба на ямата и занадничаха. Една част от ракетата, по-точно една от тези, които създаваха впечатление за хриле на риба, се беше нажежила и изпускаше искри. Целият корпус беше дълъг 24 метра, по време на изстрелването тежеше 90 тона. Дотук тя беше прелетяла 12 хиляди километра. Хората гледаха изумени това чудовище, забило нос с водородния заряд дълбоко в земята.

Ако имаше полиция и пожарникари, хората сега едва ли биха зяпали тук толкова спокойно, защото веднага щяха да изпъдят всички на грамадно разстояние и да блокират мястото. Тук беше много опасно. Но нямаше нито полиция, нито пожарникари и хората спокойно разглеждаха чудовищната ракета, която насмалко не отне живота им.

А дали всъщност ракетата бе станала напълно безопасна? Не съществувахе ли възможност например да избухне след няколко часа... Безспорно нещо трябваше да се направи с ядрото на ракетата, за да се обезвреди. Но със сегашните средства, с които разполагаше военната мисъл, нищо не можеше да се направи. Трябваше да се търси помощ отвън, например от Америка.

Тази мисъл дойде в главата на министрите и специалистите в Осака. Още повече че вече им бе известно къде точно е паднала ракетата. Съобщението за това предадоха самолетите, които отново закръжиха над вече спасения град.

— Смятам, че трябва колкото се може по-бързо да се обезвреди ракетата. Трябва да повикаме специалисти от Америка. А вие какви мерки ще предприемете? — обърна се премиерът към двамата специалисти.

— Ами... — военният се изчерви, — разбира се, можем да я обезвредим само с помощта на американците, но аз мисля, че единственият начин е да я вдигнем и да я взривим.

— Какво-о-о! Да я взривите? — Очите на премиера щяха да изхвъркнат от вълнение.

— Не просто да вземем и да я взривим. Не искам да кажа това. Предлагам най-напред да се прокопае отстрани проход до ракетата. Ровът около нея трябва да бъде около 20 метра широк. Чрез друга яма стигаме постепенно до неизбухналото ядро на ракетата. Него трябва обезателно да взривим. Разбира се, при това положение всички сгради в радиус от 29 километра ще се сринат до основи. Но това е съвсем минимална загуба. Затова пък смъртоносното ядро ще се превърне в прах.

— Аз също искам да предложа нещо — намеси се директорът на химическия институт. — За по-голяма безопасност не е ли по-добре да я обезвредим, като пуснем около ядрото кадмий. Така ще спрем реакциите на разпадане и сливане, или, с една дума, ще обезвредим ядрото.

— А няма ли при обезвреждането да избухне? — премиерът не бе разбрал досега за какво ставаше дума.

Специалистите отново се заеха да му обясняват как точно кадмиевите пръчки могат да се използват за задържане на реакциите

на разпадане и как най-безопасно можеше да стане унищожаването на чудовищния заряд.

— А, така ли? — премиерът пак нищо не разбра, но реши, че специалистите си знаеха работата. Най-важното беше всичко да се направи безопасно. Дразнеше го само мисълта, че със свои сили нищо не може да направят и трябваше да молят за помощ. Дойде му наум, че занапред трябваше повече средства да се отпускат за снабдяване на армията с по-съвършена техника. Реши за себе си обезателно да повдигне този въпрос пред Парламента. Това, което се бе случило този ден, служеше за добър урок. Нямаше да се изплаши от нападките на опозиционните партии. Военният бюджет обезателно трябваше да се увеличи. Повече пари трябваше да се отпуснат и за развитието на науката. И това обезателно трябваше бързо да се реши. Защото за такива цели парите не пропадаха напразно.

Възторгът

Хората постепенно започнаха да осъзнават това, което ставаше около тях.

И така, ракетата падна, но зарядът остана цял и не избухна. Науката немееше пред това чудо.

В църквите обаче свещениците намираха обяснение. Това беше божия намеса. И свещениците, и вярващите бяха обзети от възторг и безкрайно преклонение пред всевишния. Тържеството от гласовете, които четяха високо библията, преливаше извън храмовете. Едва сега от цялата си душа свещениците тържествено и с вяра произнасяха думите на проповедите. Хората чувствуваха с всяка клетка величието на този момент и повтаряха:

— Аз преживях този ужас, затова сигурно много, много дълго ще живея.

Или горещо се молеха:

Ти, който днес ни спаси от смъртта, бъди вечно с нас и в нас, о господи... за да бъде вечно и нашето блаженство на земята...

Камбаните на църквите биеха. Биеха по-тържествено и по-високо дори отколкото на Великден.

Звънчетата на храмовете също разнасяха чистия си меден звън. Така чисто и тържествено звъняха те в новогодишната нощ. В

будистките храмове, както и в православните църкви вярващите бяха изпаднали в религиозен екстаз, бонзите също като свещениците особено тържествено произнасяха думите на проповедите.

Религията и сега подаде ръка на хиляди хора. Нито политиката, нито науката имаха някакво значение. Шинтоизмът също беше връзка с идеалите на хиляди. В храмовете се носеха тътенът на барабаните и ромонът на звънчетата. Религията върна измъчените и изтерзани хора само за миг отново в действителността. Но това ставаше в благочестивата атмосфера на храмовете и пагодите. Тълпата по улиците продължаваше своето безумство. Тя крещеше, пееше песни, лудееше и танцуваше.

— Спасение, спасение!

Изчезнал бе призрактът на смъртта, отминало бе най-страшното.

Съвсем друго бе положението на нещастниците, намерили укрите в подземията на универмазите и метрото... Там още от самото начало цареше нещо страшно. Хората умираха прави от задушаване. На едно място вече половината бяха измрели, останалите агонизираха. Загинали бяха не само от липса на въздух. Имаше и много ранени, изпотъпкани, смазани. Те дори не дочакаха падането на ракетата.

По улиците се търкаляха трупове на самоубийци. Много предпочетоха да се отровят или да скочат от високите етажи на небостъргачите. Някои свършиха със себе си, още щом чуха съобщението, че към Япония летят ракети с ядрен заряд. А полуделите? Колко много бяха те. Загубили разсъдък си, те се разхождаха бавно по улиците, смееха се високо, други пък нахълтваха в къщите и трошаха всичко, каквото им попаднеше под ръка.

Сега всички пак чакаха съобщение. Трескаво въртяха копчетата на радиоапаратите и телевизорите, но напразно. Радиото мълчеше, телевизорът показваше само бял екран. А колко много се искаше на хората да разберат защо не избухна ракетата. Искана да узнаят подробно какво точно бе станало, да чуят гласове от другаде, от други градове и страни. Защото сега целият свят бе просто длъжен да сподели радостта им и да приветствува тяхното избавление. А какво ли щеше да каже министър-председателят. И хората чакаха и се вълнуваха.

Това мълчание им се струваше толкова тревожно. Някои обясняваха, че ракетата е създадена във въздуха силни магнитни полета,

през които радиовълните не могат да преминават. Но малко бяха тези, които вярваха на това. Градът бе откъснат от външния свят, защото го смятаха за обречен. Главното беше, че останаха живи. А колко прекрасно беше това.

Всички чувствуваха огромно изтощение. Хората още изживяваха потресаващия ужас да чакаш края, като обречен звяр. Някои все още се съмняваха в действителността. А рухналата цивилизация оставаше да лежи смазана в краката на обезумелите тълпи и никой не бързаше да ѝ върне правата. Пък и никой не се сецаше за това. Безумството все още властвуваше в душите на хората.

Небето беше пак ясно и спокойно. И летяха птици. Летяха както обикновено. Сякаш нищо особено не бе се случило. И като ги гледаше човек, неволно си спомняше стиховете: „И светът е пак същият...“.

Спасените неистово се радваха и беснееха. Да, цивилизацията нямаше така лесно да дойде на себе си. А времето вървеше.

Всъщност минали бяха само три-четири минути... И хората постепенно започнаха да осъзнават времето, към което принадлежаха. Но да се върнеш толкова бързо, да се освободиш от дивашката първобитност и да заживееш пак като цивилизовано същество не беше така просто. Всички започнаха да се замислят. Когато нещата се уталожват, човек може вече да се замисли. Започнаха постепенно да се връщат и разумът, и чувството за законност, ред и морал. Завръщането от дивашката нецивилизованост причиняваше на много истинска болка и душевни страдания. Извършили бяха страшни престъпления. Вършеха ги в безумството си пред смъртта, без да се замислят, защото взривът щеше да смете и тях, и деянията им. Но взрив нямаше. Сега оставаха деянията, които възкръснаха заедно с хората. Сега и мъже, и жени, учени и поети се измъчваха от мисълта — трябва ли да продължават нататък, сякаш наистина нищо не е било. Те всъщност всички бяха герои. Останали бяха единствени незащитени лице с лице със смъртта. Онези, които избягаха, ги признаваха за герои. Щяха после да разкажат какво са преживели, колко страшно е било всичко. Щяха обезателно да разкажат и за страха, и за отчаянието, и за мъката да умреш невинен. Но сигурно ще събудят любопитство. След като узнаят основното, хората ще поискат да разберат и подробностите. Неминуемо ще се запитат какво точно са правили онези там, откъснати от света, обречени. И ще започнат да се интересуват, да се ровят. Какво

точно са правили, оставени на пълна свобода, какви са били законите на това изолирано малко общество.

Много съпрузи бяха оставили в града жените си. А имаше и такива, които бяха започнали да изказват предположения, какво точно е могло да стане там. И в душите на мъжете започнаха да се прокрадват съмнение и мъка.

Да, да живееш не беше по-лесно. И много започнаха да се замислят за това. Имаше вече може би и такива, които се запитваха не бе ли по-добре, ако ракетата беше избухнала.

Много хора обаче вярваха, че светът ще погледне на всичко през призмата на нещастieto, което бяха изживели, и ще ги съди великодушно.

Разни мисли се раждаха в съзнанието на жителите на възкръсналия град. Един писател размишляваше върху темата на новия си роман. Искаше да опише видяното и преживяното. Това сигурно щеше да бъде неговият шедьовър... Колко хубаво беше все пак, че остана тук.

И поети, и критици възнамеряваха да опишат всичко. Те чувствуваха, че са длъжни просто да го направят.

Един поет вече съчиняваше ода на радостта, която щеше да изрази огромния му възторг пред живота. Стиховете се раждаха леко в главата му. После щеше да има достатъчно време да ги запише. Същото беше и с критиците. Един тържествуваше, че сега вече сам той ще напише творба. Свое собствено произведение. И щеше да стане всеобщ любимец. Достатъчно беше само да разкаже за няколкото часа ужас.

Всички, които пишеха, вече виждаха пред очите си книгите, които все още бяха само в главите им. Темата беше необятна, преживяното — интересно и потресаващо. Да, наистина съдбата им бе предоставила най-хубавия случай в живота им. Художниците бързаха да изобразят човешкия възторг и да разкажат в картините си колко прекрасно е да си жив. Те рисуваха направо на улиците. Те безспорно също създаваха своите шедьоври.

Но имаше и такива, които мислеха за своя грях. Те седяха сгушени в някой ъгъл и преценяваха.

Много честни и верни на правдата творци се канеха да опишат не само героизма на преживяното, но и всичко онова, което хората в

безумието си бяха извършили. За да бъде един творец честен докрай, той не биваше да изменя на жизнената правда, дори ако трябва да изтърпи упреци и хули. Защото какво щеше да стане с правдата тогава?... Преживелите ужаса щяха да ги разберат. Нямаше да им простят само онези, които нямаха представа от случилото се. Колко прекрасно беше да си жив!

А Сачико и Кикуо лежаха прегърнати и дори не подозираха какво се е случило. Че има нещо странно, разбраха по радостните възгласи на тълпата долу. Биеха и камбаните на църквите, но не както преди, а високо и бодро.

— Какво ли пък е това? — учуди се Кикуо.

— Сигурно остава съвсем малко до взрива. — Сачико лежеше със затворени очи.

— Нищо подобно! Чуваш ли? Камбаните бият радостно. Бързо и някак особено бодро. Едва ли биха били така няколко минути преди смъртта. Пък и хората въвн са сякаш оживени. Смят се, чуваш ли?

Кикуо скочи и погледна през прозореца. Хванати за ръце, долу хората вървяха като придошла река по улицата. Всички възбудени крещяха, че са спасени, че са живи...

— Какво става? — извика Кикуо. — Обяснете какво всъщност става?

— Не знаете ли? — извика му един човек отдолу. — Ракетата не избухна. Излизайте по-бързо. Да идем да я видим, на мястото, където е паднала!

— Чу ли? Казват, че ракетата не избухнала.

— Истина ли говорят? Колко са весели само! Да няма някаква грешка?

— Не, истина е. Виж колко е часът? Беше три часът и двадесет минути.

— Но нали трябваше да избухне в три часа и девет минути!

Сачико се спусна към телевизора. Но по нито един канал нямаше предаване. Радиото издаваше само някакви странни звуци, но никъде не се чуваше глас на говорител.

— Странно, нищо няма — рече Кикуо, който също напразно се мъчеше да долови нещо. — Прекъснали са предаванията още преди три. Но не чуваш ли все пак много далеч говор, а?

— Да, слабо.

Това не е от Токио, а от безопасната зона. Предават съобщение, че ракетата не е избухнала. Не се чува, но сигурно това казват.

— Имам чувството, че сънувам. Наистина ли сме спасени?

— Ами да. Кой е казал, че трябва да умираме толкова млади. Знаеш ли, Сачико, щом сега оживяхме, сигурно дълго ще живеем, нали? Колкото е възможно по-дълго.

— Ах, колко съм щастлива. Каквото и да се случи през живота ми, винаги ще си спомням това, което преживяхме, и то ще ми вдъхва смелост.

— Излязохме по-силни от смъртта. Ах, колко е прекрасно всичко! — Кикуо разпери щастливо ръце. — Сега вече ще можем наистина да се оженим. Ние с тебе се оженихме насън. А сега наистина. И ти ще родиш деца. Дано нищо подобно да не се случва вече нито на нас, нито на нашите деца и внуци.

Едва сега двамата се прегърнаха истински щастливи.

Навън хората викаха радостни. Те ликуваха щастливи и възродени, демонстрираха волята си да живеят. Сега пак имаше луди. Луди от възторг и щастие.

— Прекрасно е да си жив! Ние оживяхме! Ние сме живи! — викаха всички.

Улиците отново се задръстиха от народ. Отвсякъде прииждаха развълнувани тълпи, които крещяха и се носеха като стадо диви животни. От страничните улички се вливаха в големия поток нови и нови ликуващи хора. Всеки викаше, ръкомахаше, крещеше.

В същото време в едната страна на небето се появи самотна малка черна точица. Тя се приближаваше към земята под ъгъл 20 градуса и ставаше все по-голяма и по-голяма. Но никой още не беше я забелязал.

Издание:

Автор: Сейчо Мацумото

Заглавие: Денят на жестокостта

Преводач: Тодорка М. Барова

Година на превод: 1977

Език, от който е преведено: японски

Издател: Военно издателство

Град на издателя: София

Година на издаване: 1978

Тип: повест

Печатница: Печатница на Военното издателство

Редактор: Марчо Николов

Технически редактор: Елисавета Зорова

Художник: Маруся Майдачевска

Коректор: Михаила Караиванова

Адрес в Библиоман: <https://biblioman.chitanka.info/books/3975>

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.